

NAGY VENDEL SZILÁNKOK

RIPORTOK, NOVELLÁK, ÉS EGYÉB APRÓSÁGOK

NAGY VENDEL

SZILÁNKOK

RIPORTOK, NOVELLÁK, ÉS EGYÉB APRÓSÁGOK

RÉGI ÉS ÚJ PRÓZÁIM

E-KÖNYV

KIADOTT KÖNYVEIM 17.

A SOROZATBAN TIZENÖTÖDIK.

2018. MÁJUS 20.

A KÖNYVHÉTRE AJÁNLVA.

VÁLOGATÁS RÉGEBBI ÉS LEGÚJABB ÍRÁSAIMBÓL.

KÉSZÜLT 2018. TAVASZÁN, A KÖNYVHÉTRE.

AJÁNLOM BARÁTAIMNAK ÉS ELLENSÉGEIMNEK, OKULÁSKÉNT...

VALAMINT MINDEN CSALÁDTAGOMNAK.

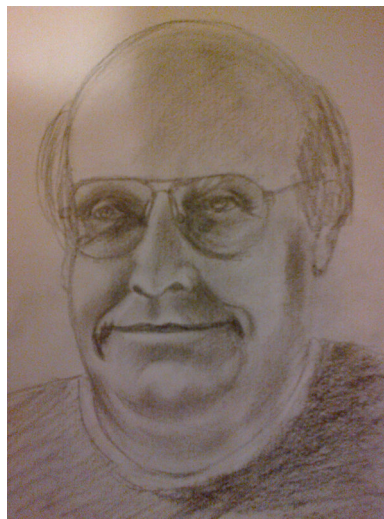
HATVANHAT HANGULATI ELEM EGY BEFEJEZETLEN ÉLETMŰBŐL...

Kapcsolattartás:

nagy.vendi54@gmail.com

KÖSZÖNÖM A MEK DOLGOZÓINAK ÁLDOZATOS MUNKÁJÁT.
KÖSZÖNÖM A KÖNYVBORÍTÓ TERVEZŐJÉNEK SEGÍTSÉGÉT,
CSOMOR HENRIETT BORÍTÓ TERVEZŐ
A KÖNYVET YLEN MORISOT PATAK MELLETT ÖRT ÁLLVA CÍMŰ KÉPE DÍSZÍTI.
MŰTERMÉBEN ÉS A HONLAPJÁN KERESSÉK.
A MŰVÉSZNŐ ALKOTÁSAI MEGTEKINTHETŐEK...
Van egy blogom, ahová folyamatosan teszem fel az írásaimat,
festményeimet, faragásaimat, fotóimat. Ennek a linkje:
<http://www.ylen-morisot.eoldal.hu>

A KÖNYV BELSŐ BORÍTÓJÁN A SZERZŐRŐL KÉSZÜLT GRAFIKA LÁTHATÓ,
MÁTYÁS RITA ALKOTÁSA

Mátyás Rita: Nagy Vendel portréja / Ceruzagrafika

A MŰVÉSZNŐ ELÉRHETŐSÉGE
ritamatyas57@gmail.com

Képei megtekinthetők:
<https://www.facebook.com/matyasrita/>

A KÖNYV MAGÁNTULAJDON.
A KÖTET TARTALMÁT SZERZŐI JOGOK VÉDIK.
OLVASD ÉS ADD TOVÁBB.
A KÖNYVET VAKOK IS OLVASHATJÁK, OLVASÓ PROGRAMMAL
KÉSZÜLT 2018-BAN, TAVASSZAL, KÖNNYED OLVASMÁNYNAK.
A KÖNYVHÉTRE AJÁNLVA.
A SZERZŐ TIZENÖTÖDIK KÖTETE A MAGYAR ELEKTRONIKUS KÖNYVTÁRBAN.

SZEMEZGETÉS A TARTALOMBÓL

01. ELŐSZÓ
02. AJÁNLÓ
03. A LERÁGOTT CSONT
04. A KIS DUCI ÉS A GYEREKNAP
05. ÉN NEM SZERETEM A FOCIT
06. KICSI A KÖNYVTÁR
07. A KAKASDI FALUHÁZRÓL
08. KICSI A KÖNYVTÁR 2.
09. A KÓMA
10. HÓSZAKADÁS
11. A MIKULÁS
12. CÉGALAPÍTÁS
13. CÍMADÁS
14. NEVED MUTATJA KI VAGY
15. MÁRCIUS IDUSÁN
16. A SZÍJGYÁRTÓ ÉS A NŐ
17. A FALU BOLONDJA
18. MEGJÖTTÉL FIAM?
19. BOCSÁNAT, BUTA VICC VOLT....
20. DIPLOMAOSZTÁS A TEMETŐBEN
21. ANGYAL JÖTT A SZÉLLEL
22. MILYEN LEGYEN A KARÁCSONYUNK?
23. KI HOZZA A KARÁCSONYFÁT...
24. NEM ÉRTEM
25. NEM A RUHA TESZI...
26. CSILLAGLOVAS
27. SZILVESZTERI HÁLAADÓ MISE...
28. AZ IGAZAT MONDD...
29. AZ ÖRÖM AZ ENYÉM
30. NYÍLT LEVÉL
31. RAGASZKODOM A TÁRGYAIMHOZ.
32. A BOHÓCORR
33. PROFIK, AMATŐRÖK, DILETTÁNSOK
34. HITELÜNK VAN?
35. DVESÍTSÜNK
36. ELSŐ NAP AZ ISKOLÁBAN
37. EMLÉKEZZÜNK KAISER ISTVÁNRA
38. A MISSIO
39. LAKODALOM VAN A ...
40. LOVAS ELVTÁRS
41. MAGYAROK A VILÁGBAN
42. MASZAT
43. NYÍLT LEVÉL, VAGY VALAMI AFFÉLE, AZ OLVASÓHOZ...
44. A PÉNZVÁLTÓ
45. A SZÓ VESZÉLYES FEGYVER
46. AZ ÖRDÖG HEGEDŰSE
47. A BETEG IS EMBER
48. HÍVÓJELEM: HA3OU
49. CSENDES ÜNNEPNAPOK
50. AZ ÉN MOZIM
51. A FÉNY MŰVÉSZETE
52. STEKLY ZSUZSA SZÁZÖTVENSZER

53. FOTÓRIPORTER NEMCSAK A SZÁMOK TÜKRÉBEN
54. PÉGER JOCÓ KÉPEIHEZ
55. NÁLUNK IS FELÁLLOTT A PÖCS...
56. ECSETTEL, AGYAGGAL ÉS FILMMEL
57. BUDAPESTI NEMZETKÖZI KÖNYVFESZTIVÁL
58. MOBIL, AMI NEM TELEFON
59. MŰTERMI BESZÉLGETÉS
60. A VIRÁGOS SZEKSZÁRDÉRT
61. A FESZÜLET DARABOKRA TÖRT
62. KÖNYV NÉLKÜL?
63. MI KÖZÜNK VAN EHHEZ A NÉGERHEZ?
64. A SZPONZOR
65. HOGYAN BESZÉLJÜK LE FELESÉGÜNKET ARRÓL, HOGY MI MOSOGASSUNK?
66. UTÓSZÓ, SZILÁNKOK

01. ELŐSZÓ

Bevezetés legújabb prózai kötetemhez

MOTTÓ: TÖREDÉKEKBŐL ÁLL ÖSSZE AZ ÉLET EGÉSZE

TISZTELETTEL KÖSZÖNTÖM AZ OLVASÓKAT!

Változatos élmény várományosa, aki nekilát ennek a novella- és cikkgyűjtemény elolvasásának.

Szilánkokat, töredékeket, szeletkéket talál, a változatosság elvét követve, a megtörtént események elbeszélésén keresztül a jobbító szándékú kritikákon át, a filozofikus elemzésekig bezárólag mindenféle témakörökben.

Remélem, hogy csak elindulni nehéz, aztán magával ragadja az irodalomhoz értő és várakozással teli olvasót ez a Könyvhét alkalmából megjelenő tizenötödik E-könyvem.

A szerzőt is, ha elragadja a hév, akkor minden írását meg akarná mutatni, de a könyv és a befogadókészség is véges. A maradék és a legújabb írások ezután következnek, ha a Teremtő is azt akarja.

Mindenkinek ajánlom ezt a tartalmasnak ígérkező kötetet, ki tudja mit rejt a következő riport vagy novella.

Ha tetszik, mondják el másoknak, ha nem tetszik, mondják el nekem.

Aki netalántán magára vagy a szomszédjára ismer, az nem a véletlen játéka, mivel emberekről, szituációkról szól ez az egész írásmű.

Nem rám kell haragudni...

Mindenkinek kellemes, és elgondolkodtató élményt kívánok.

TISZTELETTEL NAGY VENDEL

Szekszárd, 2018. május 20.

02. AJÁNLÓ

Nagy Vendel novelláihoz

A szerző történetei rövidek, jól érthetőek bármilyen olvasó számára. Pillanatképek csupán a múltból vagy a jelenből, mégis teljes egészét alkotnak. Az őrangyal az első novellákban végigkíséri az olvasót egy megmentőként, vagy egy valóssá vált női alakként. A vak öreg, akit Vendel magáról mintáz, céltudatos, tudja, merre tart, de érzi a misztikus külvilágot. Sokkal inkább rálát a földön túli szférára, mint látó korában. A karácsony misztikus hangulata újra összehozza őt régi szeretteivel a temetőben.

A bolond Ádám története amolyan igazi falusi történet. A fiúra nem bíznak sok mindent, inkább csak viccelődnek a személye körül. Jó, hogy mindig voltak bolondok, hiszen az emberek sokszor kell a nevetés. Jó, hogy vannak bolondok ma is, bár a falu már nem tartja el őket, valamint mára egyre inkább mindenki bolonddá válik...

Megható történet az egyke fiú története, aki amolyan mama kedvence típus. Csak szülei voltak neki, ők szóltak hozzá minden nap, s miután elmentek e földről, a papagáj még sokáig kelti a hamis illúziót. Majd egy nap a fekete macska elragadja a madarat, s akkor a fiú ezzel párhuzamosan megsemmisíti régi életét. Véget vet mindennek, ami emlék vagy múltidézés.

Összefoglalva: Vendel írásai nagyban rámutatnak világunk valós szeletkéire, s ezt egyszerű hangon, ugyanakkor érzékeny rácsodálkozással teszik.

Mindenkinek olvasásra ajánlom Nagy Vendel legújabb prózai kötetét, a szórakozás és az okulás nem titkolt reményében.

Tóth Enikő

Budapest, 2018. májusán

03. A LERÁGOTT CSONT

Vannak az irodalomban, s ezen belül az újságírás területén is olyan témakörök, amit már mások sokszor (talán sokkal jobban is) könyvtárnyi terjedelemben megírtak. A szakzsargonban ezt lerágott csontnak hívják. Mégis néha nem árt újra elővenni ezeket a témákat, s feleleveníteni, nehogy elfelejtődjenek.

Ilyen problémakör a munkanélküliség, s ezen belül is a munkahelykeresés megalázó procedúrája. Az ember azt hinné, hogy már mindent megírtak erről, a sokakat érintő témáról, s nincs új a Nap alatt. Az élet még mindig tud újat produkálni. Álljon itt most okulásként egy újabb példa.

Újsághirdetésre mentem reménykedve, talán (nem túlzás) a huszadik helyre azon a héten. A titkárnő ült az íróasztal mögött, telefonokkal és számítógéppel körülbástyázva, s takarásukban műkörmeit restaurálta. Bizonyára fizikai képtelenség, hogy ezekkel az ujjakkal hozzá tud érni a billentyűzethez. Valószínű, hogy nem ő a munka élharcosa, nem is ezért ültették oda. Talán dekorációként. Ahogy mondani szokás, ha az első randim sikerül, a lányom lehetne, ha vállalnám. Kb. 20 éves lehet.

- Jó napot kívánok! A hirdetésre jöttem, az állás után érdeklődöm.

Végig mér, arcvonásairól minden leolvasható.

- A főnök most nincs itt. Ma már be sem jön. Különb is mi fiatalemberre gondoltunk!

(Én: 48 éves vagyok) Hidegzuhany!

- Majd értesítjük.

Indulnék is kifelé, de a kisördög nem nyugszik, ezt nem úszod meg.

- Tessék mondani, hogyan értesítenek, sem a nevemet, sem a telefonszámomat nem kérdezték.

A hölgy olyan piros lett, mint a körme, s mielőtt szóhoz jutna...

- Tudja, én ilyen helyen nem is szívesen dolgoznék!

Ugye, hogy megéri néha a lerágott csontokat is leporolni?

Egyebet nem mondhatok.

04. A KIS DUCI ÉS A GYEREKNAP

A mai gyerekekről azt mondják, hogy puhányok, elhízottak, sok esetben még katonának sem voltak alkalmasak, s talán ez is közrejátszott, hogy megszüntették eme intézményt is. A mostani gyermeknapon szülők, pedagógusok hada szorgoskodott azon, hogy a fiatalok, jelen esetben kisiskolások kipróbálhassák játékos formában sportban és vetélkedőkben ügyességüket. Hogy a nagyobbak hol lehettek? Bizonyára már snassz volt számukra a dolog. Az ifjak rajthoz álltak futószámokban, magas- és távolugrásban, fociban.

A lelkes, de felettebb duci kisfiú is indult a vetélkedőn. Társai enyhe gúnnyal adóztak a láthatóan kevés eredményt hozó, ám mégiscsak dicséretes próbálkozásnak.

A srác humorral leplezte ügyetlenségét.

- Futás? Magasugrás? Foci? Kit érdekel?

- Én ezeken becsületből csak részt veszek.

- Ezután jön majd a kólaivás, a csoki, és palacsintaevő verseny. Aztán a legvégén a kötélhúzás....

S büszkén a mellére csap:

- Azokat majd én nyerem!

Nos, s lőn...

05. ÉN NEM SZERETEM A FOCIT

Azt hiszem, többen megköveznének azért, amit most írok, így a foci világbajnokság idején: Én nem szeretem a focit!

Számomra az nem szórakoztató sport, ami lovasrohammal kezdődik, ketrecbe zárják a nézőket, gyenge játékkal folytatódik sok pénzért, és stadionrombolással, metrórongálással, személyi sérülésekkel fejeződik be. Persze ez az én személyes véleményem, s aki nem ezt vallja, úgysem fogadja el.

Gyönyörű napsütéses az idő, vasárnap délután van, igazi sportdélután. Ki kell menni a meccsre. A büszke apuci kiviszi másfél éves fiát a rangadóra, hadd szokja a gyerek.

Anyuka otthon pihenhet legalább egy keveset, úgylis ő van egész héten a túl eleven gyerekekkel.

Az apa büszke fiára, már szalad a labda után a gyerek, látszik rajta, hogy nem először van kint a pályán. Minden bizonnyal ő is futballista lesz. Józsika kezében kóla és pattogatott kukorica. Az apa kezében sör. Simléderes sapka megfordítva, a sild hátul, ahogy a nagyok csinálják a TV-ben. Minden készen áll, kezdődhet a mérkőzés. Már a vegyes pörköltet is odarakták főni az öltöző melletti bográcsállványon. Meccs után közösen elfogyasztják a játékosok, edzők, a bírói hármás és a bennfentesek. Így van ez már csak faluhelyen. S különben is barátságos meccsről van szó.

S végre, az öltözőajtóban megjelennek a játékosok. Mindegyik arcán a biztos győzelem sugárzik, önbizalom az van.

A kissé kapatos közönség tombolva buzdítja a kivonulókat.

Józsika is belelkesül, kezével hadonászik, s rúgkapál apja nyakában. Torkaszakadtából kiabál a csapatok után:

- Cürhe, cürhe, cürhe!

06. KICSI A KÖNYVTÁR

Már említettem többször is, hogy Szekszárdon kicsi a könyvtár.

Ezért időnként, alkalmyszerűen kiárusítást tartanak régi, kissé selejtes, de érdekesnek, érdekesnek tűnő könyvekből.

Így megüresednek a polcok az új kötetek számára, s a gyűjtők olcsó áron juthatnak kedvenc könyveikhez.

A dolog jó ötletnek bizonyult, s mindenki jól jár.

Az egységár ötven forint, s így az is hozzájuthat olvasnivalóhoz, akinek egyébként drága a bolti ár.

Láttam már olyan (óh, fájdalom!) húsz éves verseskötetet is, melyet még senki nem nyitott ki. Van közöttük néhány ritkaság is. Ezért hát nem csoda, hogy antikváriusok is felvásárolják a köteteket, hogy aztán saját boltjukban jó áron eladhassák.

Most is sokan kutatnak a régiségek között. Sok az ismerős arc. Kisváros...

Egy idősebb hölgy is válogat, forgatja a portékát. Csóváltatja, ingatja a fejét.

Jó emberismerő vagyok és félek is az ilyen sárkányoid típusú női személyektől.

Kissé odébb húzódok, mert az asszonyságban boszorkányra hasonlító elemeket véltem felfedezni, külsőre is. Az volt az érzésem, hogy mindjárt ráültet a sütőlapára és betol a kemencébe.

Nem is igen csalódtam...

Tehát a hölgy válogat, s egyszer csak kitör. Kezében egy régi kötet, s felmutatja diadalmasan.

- Nézzék csak! Van pofájuk ezért ötven forintot kérni, mikor rá van írva, hogy nyolc forint hatvan fillér.

07. A KAKASDI FALUHÁZRÓL

Évekig épülgetett a kakasdi faluház, Makovecz Imre álma vált valóra a falu két nemzeti-ségének megbékélése jelképeként. A törökdülés után elnéptelenedett falvakba svábokat telepítettek be az uralkodók, akik jó gazda módjára vették birtokba a földeket, és fellendítették az ipart is, hiszen mesteremberek is jöttek. Szorgalmas, takarékos, de büszke népek voltak. Aztán a másik világégés, a II. világháború után visszatelepítették az itt meggyökerezett magyarországi németek nagy részét, de azért sokan elbujdosva itt maradtak.

A kitelepítettek helyére hozták a székelyeket és a felvidékieket. Ez a politikai tévedés sok konfliktus forrása lett évekig. Ha bál, vagy egyéb rendezvény volt, a több kultúrájú lakosok között rendszeres volt akár a tettegesség is, a vegyes házasság pedig eleinte elképzelhetetlen lehetett.

Egy bálban a székelyek bedobták a forró kályhát a táncterem közepére, és a sváb asszonyok, akik ügyeltek lányaikra, összecsapták a kezüket, mondván, ilyen még Kakasdon nem volt.

Édesanyám volt az első fehér ruhás menyasszony a faluban. Addig népviseletben mentek férjhez a lányok.

Aztán néhány nemzedékváltás, a közös iskola, a modernizálódás egyre jobban elmosta az ellentéteket, s ma már ebben a közös faluházban együtt mulat a nép.

Az épület nagy része, erdélyi módra fából készült, a másik torony téglából. A tetőt kivágott fák koronás ágai tartják, tipikus Makovecz motívum. Az építkezés alatt a megperzselt fák ott meredeztek a falu közepén, a leendő közösségi ház helyén.

Egy német rendszámú Mercedes állt az épület előtt, s egy idősödő úr nézegette az égnek meredező faágakat. Látszott rajta, hogy emlékei között kutat, mi is lehetett itt régen?

Nem tudott visszaemlékezni, s tört magyarsággal megkérdezte az arra járókelőtől:

- Tessék mondani, mi égett itt le?

08. KICSI A KÖNYVTÁR 2.

KÖNYVTÁRRÓL A KÖNYVHÉTEN...

Az a vágyálmom, hogy ötös találatom legyen a lottón.

De! Ha már lúd, legyen kövér. Ne csak néhány százezret, hanem egy-két milliárdot szeretnék nyerni. Annyiból kijönne itt egy könyvtár.

Nem magamnak akarnék javakat, galád módon, hanem mindenki szellemi épülésére gondolok.

Szekszárdon nagyon kicsi ez a közintézmény. Igény volna nagyobbra, de hát az a fránya költségvetés...

Mindig ezt húzzák ki legelőször a listáról a felelős vezetők.

Nem üzlet ma már egy könyvtár.

Tehát én építenék egy korszerű kultúrpalotát, tágas raktárakkal, világos kényelmes olvasótermekkel, kis színpaddal az előadói estekhez, stb.

Jártam olyan könyvtárban is, ahol pelenkázó, gyermek megőrző, étterem, büfé és földalatti garázs is szolgálta a kedves olvasót.

Nagyon jó lenne mindenkinek. Kivéve a családomat, mert utálnák.

Csak a névadással vagyok bajban. Minden szóba jöhető név már foglalt.

Garayról elneveztek teret, Szállodát, éttermet, két iskolát is.

Babits Mihály a művelődési háznak kölcsönözte a nevét.

Utcája is van, a szülőháza előtti utca van elnevezve róla.

A Babits általános iskolába még én is jártam annak idején.

Illyés Gyula pedig a mostani könyvtár névadója.

A tanítóképző iskolának adta még a nevét, előtte a szobra.

Így hát előállok korszakteremtő ötletemmel!

Mivel nagyobb lenne a jelenleginél, nemes egyszerűséggel hívják csak: nagy könyvtárnak... Mint nemecek ernőt. Így, csupa kisbetűvel.

Minek az a nagy flanc?

Aztán, majd ha meghalok, szép csendben, minden ceremóniát mellőzve, cseréljék csak le azt az első fránya kisbetűt nagybetűre. Akkor ez lenne Kiírva... szerényen: Nagy könyvtár.

Éjszakai félálombéli gondolataim a nyolcvannyolcadik könyvhét alkalmából.

Szekszárd, 2017. június 11.

09. A KÓMA

Megtörtént eset, amit elmesélek, ilyesmi dolog néha előfordul, ebben a kavargó, kacifántos világban.

Élt egy kisvárosban egy kortalannak tűnő, idős asszony.

Mélyen vallásos volt, egész nap hányta magára a keresztet, reggel vele nyitották, este vele zárták a templomot.

Őszintén hitt a pokolban és a mennyországban, mely utóbbiba maga is szeretett volna jutni, amikor majd eljön az idő...

Megszokott, párnás helye volt a templomban, senki nem ült soha a helyére, nem is lehetett volna, hiszen mindig ott imádkozott.

Egyszer csak, vagy mert már öreg volt, vagy mert beteg lett, de az is lehet, hogy csak éhes lehetett, rosszul lett, és kiesett a padból, s nem adott életjelet.

A mentősök azt mondták, kómába esett, és bevitték a kórházba.

Akkoriban került a belgyógyászatra egy frissen végzett afrikai orvos, aki fiatal volt, lelkes is volt, s meg akarta mutatni kollégáinak és a világnak, hogy nem hiába tanult oly sok évet Magyarországon.

Mindenképpen vissza akarta hozni a beteget az életbe.

Afrikában számtalan népfaj, törzs él, és mind más külső jegyeket visel. Van aki csokibarna, van aki rövid, göndör hajú, és akad aki fekete. A mi orvosunk négyes volt a négy közül.

Tudása lelkes szorgalommal párosult, mindent megtett, megpróbált a beteg talpra állítása érdekében.

S láss csodát, a néni jobban lett, magához tért, és lassan kinyitotta a szemét.

Meglátta az ágya mellett álló örömeiben nevető orvosát.

Szemében látszott a rémület, arcára kiült a döbbenet, s rikoltó hangon felkiáltott.

- Úristen, eljött értem az ördög!

Visszazuhant a párnára, és újra kómába esett.

Én csak ott voltam, ahol ilyeneket mesélnek.

A történet nyomokban valós elemeket tartalmaz, a fogyaszthatóság érdekében kissé cizelláltuk.

2013. 04. 05.

10. HÓSZAKADÁS

Március végén ritkaság, hogy ilyen ítéletidő legyen ebben a zord tavaszban. A férj a meleg szobából nézi a hószakadást, gyönyörű nagy pelyhekben hull a hó. A feleség tavasziasan öltözve áll kint a hideg udvaron. A férj őszintén aggódik, nehogy megfázzon a kedves asszonykája, aki seprőjével próbálja elhessegetni az egyre szaporodó hópihéket. A férfi hirtelen a szavakat keresve kikiabál az ablakon...

- Gyere be anyukám, mert kurvára esik a hó.

Miután kimondta, gondolkodott: így is jó.

2013. 03. 25.

11. A MIKULÁS

Én az ötvenes években voltam óvodás. Szeptemberben jött hozzánk egy új óvó néni, aki nagyon szépen tudott mesélni. A Terike néni.

Decemberben vártuk a Mikulást, de ő azt mondta, hogy nincs Mikulás, csak Télapó van, az új struktúra szerint. Akkor kértük, róla meséljen, s elkezdte.

A messzi északról jött egy szakállas bácsi, akinek nagy kucsmája nagy kabátja, nagy csizmája és zsákja is volt. Abban hozta a sok ajándékot, mert szereti a magyar gyerekeket.

Mi azt hittük a Télapóról mesél, mert nem lehet más perspektíva, ahogyan ezt nekünk el is magyarázta, nagyon helyesen.

Csak a későbbiekben jöttünk rá, hogy Leninről beszélt.

Csak zárszóként mondom, hogy mai egyetemistákkal beszélgetve, a poént leütve megkérdeztem, tudják-e, ki volt Lenin? - Csak úgy mint történelemhez értő személy.

Azt felelték: Egy mozgalmi csávó volt, és ott szokott lógni a kultúrház falán.

2012

12. CÉGALAPÍTÁS

GYILKOS GLOSSZA

Müller úr, hallgatva az idők szavára, céget alapított az építőipar területén.

A tervezéstől kezdve az építkezésig, kulcsátadással vállalták a munkákat.

Már mindent eltervezett, csak a vállalat nevét illetőleg volt némi vita a családban. Mi legyen a cég neve? Müller és lánya...? amivel a leány tervezői mivoltára utalnának.

Vagy a másik: Müller és társa..., ami a nejre utalna, aki éli az unatkozó úriasszonyok sanyarú életét. A családi béke érdekében ezen még gondolkodni kell.

Dolgozott a vállalkozásban egy Fux Jani nevű segédmunkaerő is, aki nevéhez méltóan kellően ravasz és sunyi volt. Jellemzésül annyit, hogy nálánál külön emberek is felakasztottak már.

Egyébként szorgalmas, de mindenbe belekotyogó személyiség lévén, ebbe a témába is bele kívánt szólni.

- Főnök úr. Nekem volna egy ötletem a cég nevét illetőleg.

- Na mondjad, hátha jó lesz - szólt a kőműves mester.

- Szerintem legyen: Fux Jani és Főnöke.

A mester feje cékla vörös lett, s felkapott valami nyeles tárgyat a keze ügyéből.

Még talán most is kergeti a malterkeverővel, ha azóta utol nem érte....

2012

13. CÍMADÁS

Olvasok most egy könyvet, és címéről eszembe jut, milyen fontos is az hogy jó címet adjunk egy írásnak.

Valamikor külön embert alkalmaztak arra, hogy szellemesek, frappánsak legyenek a cikkek címei.

Szándékosan vagy véletlenül, mégis akadtak hibák. Mi sajtóhubáknak hívtuk őket. Pl. Az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok tisztjei öröklakásokat kaptak, stb.

Ilyenkor a főszerkesztő üvöltve rohángált a folyosón, fegyelmi röpököttek, aztán elcsitultak a dolgok, de az írás megmaradt.

Most fiataloknak szóló nemi felvilágosító könyvet olvasok ilyen idős fejjel. Jobb későn, mint... Bár mindig tanulhat az ember, mint pl. most is.

A könyvecske címe: Nemi élet, nemi erkölcs, nemi betegségek. Jó mi? Mire rádühödsz, már el is ment a kedved az egészségtől.

Most, az idők szavára hallgatva, szakácskönyv írásába kezdtem. Még csak az elején tartok, de a címét már tudom.

Paprikás csirke, erős lecsó, gyomorfekély.

2012

Megjegyzés: Egyébként a szakácskönyv végleges címe „Ízes történetek” lett.

Az egyik legsikeresebb könyv a sok között.

14. NEVED MUTATJA KI VAGY

A nevét általában a szüleitől kapja az ember.

Álnéven csak kevesen élnek e világban. Akinek nem tetszik a saját neve, megváltoztathatja, ha akarja.

Kislányom, aki általában vidám természetű, sírva jött haza az óvodából. Kérdeztük, mi a baja, s azt mondta: csúfolják a társai.

A sok Csenge, Emerencia, Alexandra, stb. között kirítt, hogy ő csak Katika. Megvigasztaltuk, megmagyaráztuk.

Most, hogy hamarosan világra jön az unokám, ismét napirenden van a névválasztás. Mivel még nem tudjuk fiú-e vagy kislány, elég sok változat felmerült.

Hogy oldjam a hangulatot, viccesen megjegyeztem: bármilyen nemű lesz a baba, hívjuk: Vendelnek.

A döbrent csend és lehurrogásom után, már feleslegesnek tartottam érveim felsorolását.

Miszerint felvetésem nem volt logikátlan, mert a Vendi ebben a formában férfi név.

A Wendy az angolban női nevet jelöl.

Ugye, hogy jót akartam?

Én a nevemet apám után örököltem. Legszívesebben II. Oroszlánszagú Nagy Vendelnek hívatnám magam, mert apa volt az első. Ifjúnak már nem szólíthatnak, idősnek pedig én nem hívattatom magamat.

Egyébként nemesi származásomra az utal, hogy y-nal írom a vezetéknévem. Nagy.

Egy doboz sör az eddig olvasónak. További jó szórakozást. Nemességem kötelez.

Egy Kínáról szóló versem után megkaptam a kínai nevem is, Wen ti., ami állítólag kérdést jelent.

Egyebet nem mondhatok.

Ja, csak még annyit, hogy hétszilvafás nemes vagyok.

2012

2012 április 18-án megszületett Dávid, a kisunokám.

VERS A NEVEKRŐL NEKEM

BARÁTAIM ÉS EGYÉB EMBERFAJTÁK

SZATIRIKUS, ÖNIRONIKUS, SOMOLYGÓ
JA ÉS DEMOKRATI KUS...

Biztosan ismeritek a mondást,
nincs szüksége ellenségre annak,
kit körbe vesz a tág rokonság,
és néhány jóbarát,
kik mindenáron segíteni akarnák.
kritikusaimról nem is beszélve,
kik asztal körül kergetnének.
a pokolba vezető út is
gyémánttal van kikövezve,
legyél karddal felövezve.
némelyek jóindulatilag mondják a nevemet,
II. Oroszlánszagú Vendel
no, affene egye.
Vak Bottyán után szabadon,
Vak Vendi.
Vendi magyarul férfi név,
Wendy angolul női név lehet.
Wen ti a kínai nevem,
ami kérdést jelent.
találó név, mivel verseimben sok kérdést teszek fel,
várva a feleleteket.
van ki képet festett rólam,
olajjal vászonra kenve,
az Isten áldja meg érte,
könyvemnek lettem borító fedele.
azóta rézdróton
lógok a falon felakasztva,
egy kékfejű szegen,
bekeretezve,
ettől talán többet érdemelne.
felakasztásomnak még
nincs itt az ideje.
volna ki rólam szobrot faragna,
feltuszkolna egy talapzatra,
nehezékné az alapzatra.
fa alatt pózolnék,
lomboktól óvottan,
beleolvadva a bronzba,
neki legyen mondva...
mint egy ismeretlen mellszobra.
bronz fénye csillan
a nyugalmas térbe,
megadóznék érte.
Isten adjon nektek ezerszer annyit,
nekem meg kétezszer.

irigységre önzéssel vetekszem.
hében, és hóban
vállamra madarak szállnának,
enyhelyt keresve,
végre megnyugodnának,
nem vállaltam be,
galamb tojta a fejemre.
azt mondaná bűgva,
megölték szegénykét,
megölték szegénykét.
magamféle kapkodhatná a fejét.
sok van mit elértem,
könyveim állnak sorba,
felrakva valós,
és elképzelt polcra.
nincs szükségem idegen tollakra.
lemezem harsog a gépen,
verseim sok jóbarát mondja,
vagy csupán olvassa,
köszönet érte,
lelkük rajta.
fotóim, videóim
láthatóak ha hagyom,
riportjaim hangoznak el,
sugározzák a rádiók,
földrészekén át hallik a hangom,
fennhangon mondva,
ne legyen igaza a kritikusoknak,
egy szoborért nem kockáztatok.

2018. 01. 10.

15. MÁRCIUS IDUSÁN

A TRIKOLOR

Úgy negyven évvel ezelőtt, amikor idegenvezetéssel is foglalkoztam, elutaztam egy nőkből álló csoporttal valamelyik kisvárosba ünnepelni.

Akkoriban divat volt, hogy jól dolgozó brigádok jutalomból elutazhattak valahová a szak-szervezet jóvoltából.

Ilyenkor a hölgyek kiszabadulva a munka és a család köteléke alól, némi kontyalávaló rásegítésével, vidám hangulatban várták a nap eseményeit. Megvolt ennek a bája és a feszült-ségoldó hagyománya is.

Dívott a kevert, a bonbon meggy, és az Éva vermut, meg a csónadrág és a moher pulóver, na és a lapos sarkú félcipő, az elől kapcsos melltartó, s a Krasznaja Moszkva. A műsor kezdetéig, mely igen jónak ígérkezett, volt még némi kis idő. A fölös idő eltöltésére, hölgyek lévén, nagyon jó program a kirakatnézés. Véletlenül vagy akarattal pont egy fehérnemű üzlet kirakatát nézegettük.

A látvány számomra ebben a hölgykoszorúban kissé bizarnak tűnt. Piros, fehér, zöld melltartókból és bugyikból egy hatalmas kokárda volt kirakva. Mellette pedig, a dolog megkoronázásaként, nemzeti színű zászlónk három színű kombinéből lett dekorálva, a kirakat-rendező jóvoltából.

Kombiné, kombiné, a csipkés kombiné...

Bizonyára egy hagyománytisztelő, de modern felfogású alkotó rejtette el így perverz érzéseit a forradalmat és a szexualitást ötvöző álművészetében.

A lányok összekuncogva rám-rám sandítottak, s én pirulós zavaromban csak ennyit tudtam mondani:

- Én kissé giccsesnek tartom ezt a megközelítési formát, s különben is, zöld bugyit még nem is láttam.

Kibuggyant a nevetés, s a leghuncutabb középkorú hölgy csak ennyit mondott:

- Úgy látszik, még keveset éltél.

Ma már tudnék mesélni, de hát férfiak vagyunk.

Akkoriban még csak alig múltam húsz éves.

Régi, szép, boldog idők.

2017

16. A SZÍJGYÁRTÓ ÉS A NŐ

Feri bácsi idős korára sem hagyta abba imádott mesterségét, a bőrdíszművességet. Igazából ő csak szíjgyártónak vallotta magát, munkái is ezt sugallták, mert leginkább öveket, tarisznyákat, szatyrokat csinált, amiket a vásárban el lehetett adni az olcsósága miatt a köznépnek. Am ha valamelyik fogathajtó világbajnok megkereste megrendeléssel, akkor igazi, művészien megformált lószerszámokat gyártott, akár még az angol királyi családnak is.

Szekszárdon, Csatáron, a Vasvárosban lakott, annak a helynek a közelében, ahol elfogták a csata után menekülő Béri Balogh Ádámot, akit 1711-ben Budán a várban lefejeztek, mert nem akart átállni a labancokhoz. Az elfogás helyén ma egy szilfa áll, az elfogott brigadéros leszúrt botjából hajtott ki a szép legenda szerint.

Ott ült a mester naphosszat a műhely ablaka előtt a csikón, s varrta a szurkos madzaggal a hámot, mikor hozott egy levelet a postás.

A városi tanácstól jött a határozat, hogy a Vasvárost a rendezési terv szerint szanálják, s helyette panelházakat építenek, mert kell a sok lakás, s egy család helyén száz család fog lakni. Fellebbezésnek helye nincs, mert közérdek. Egy hónap múlva már az egész városrész eltűnt a föld színéről, s csak egy kút vagy pincerom mutatta, hogy valaha itt emberek éltek. Utolsó rúgása volt ez a tanácsnak, mert jövő évben már Polgármesteri Hivatalnak hívták az intézményt.

Ez egy másik szomorú történet, talán erre is sort kerítünk egy más alkalommal.

Kárpótlásul volt, aki pénzt vagy panellakást kapott. Ők panelba költöztek, amit haláláig nem tudott megszokni. Az egyik kis szobát berendezte műhelynek, de ez már nem volt az igazi, csak talán még a bőr szaga...

Délelőtt egy kicsit még eldolgoztatott, de ebéd után kiment a szőlőbe, mert vágyott a szabad levegőre. Összeszedte a gyümölcsöt, zöldséget a konyhára, elücsörgött a tanya előtt, töltött egy demizson bort, aztán este haza indult. Csak az bántotta kissé, hogy útja mindig a régi ház romjai előtt vitt el.

Még a mai napig is, huszonöt év után is embernagyságú gaz van a házak helyén. Nem épült oda semmi.

Néha ráomlik egy-egy pince a guberálókra, volt is néhány tragédia.

Az első emeleten laktak, mert kikötötték, feljebb nem költöznek. Egyik nap indult a tanyára, nyakába vette a tarisznyáját, nyitotta az ajtót. Ahogy kilépett a sötétes folyosóra, földbe gyökerezett a lába a váratlan látványtól. Egy teljesen meztelen, fiatal nő állt előtte.

A férfi és a nő is megijedt, kölcsönös volt a meglepetés.

A váratlan tünetény leszaladt a lépcsőn, és már csak a vasajtó csattanását lehetett hallani.

Az öreg visszalépett a lakásba, és szólt a nejének.

- Mama, itt állt egy meztelen nő...

A mama kijött, s csóválta a fejét.

- Rémeket látsz, menj csak nyugodtan, nincs itt senki. Már öregségedre szellemeket látsz?

A papa megszégyenülve elindult, de azért körülnézett az utcán, hátha lát valami gyanúsat, sehol nem látott senkit.

Lassan elfelejtődött a dolog, azért azóta óvatosabban nyitotta ki a lakás ajtaját. Végül ő is kezdte hinni, hogy hallucinált.

Néhány hét múlva a házaspár együtt indult a közeli boltba bevásárolni. A férj zárta az ajtót, a mama mögötte igyekezett kifelé, mert siettek.

- Mama! Már megint itt az a meztelen nő! - kiáltott fel, s valóban ott állt a maga meztelen valóságában,

Most már a neje is látta, ez nem tréfadolog.

Az ifjú hölgy ugyanúgy eltűnt, mint az első alkalommal.

Úgy döntöttek, ennek most már utána kell járni.

Lesiettek a lépcsőn, s a kijárat melletti radiátoron egy hálóinget találtak kiterítve száradni.

- Bizonyára a nőé - vélekedett a mama.

- Lehet, de akkor meztelenül futott el? - kérdezte a papa.

A háztömb előtt zöldellt egy bukszus bokor, a mögött bújt el a didergő leány. Odadobták neki a hálóinget, s ő zavarodottan kapkodta magára az aprócska, semmit nem takaró ruhadarabot.

Hosszú kérdezősködés után, mert a zavart lánytól nehéz volt valamit megtudni, kiderült a lehetséges igazság.

A lakással szemben, az út másik oldalán a kórház állt, sok épületéből az első a pszichiátria. Onnan szökött meg heti rendszerességgel az ifjú hölgy, aki Centrum királynőként mutatkozott be.

Hadserege a gemenci erdőben állomásozott, és csak az ő parancsára vártak, hogy elinduljanak, hogy elpusztítsák ezt a cudar, bűnös világot.

Azért jött be a lépcsőházba, mert a sereg előtt ilyen méltatlan öltözetben nem jelenhetett meg, és ruhát szeretett volna kérni valakitől.

A házaspár megsajnálta a Centrum királynőt, és egy köntöst kerítve átkísérték a beteget a kórházba, ahol már várták, hiszen ismerték eme mániáját.

A mesternek sokszor eszébe jutott a bugyuta leány de már soha többé nem találkoztak. Ki tudja, mi történt vele?

Talán visszatért birodalmába, s kivívta serege élén a győzelmet, megvalósította vágyát. Egy boldog, szép világot. Álmaiban bizonyára.

2012. szept. 27.

Megjegyzés: A történet nyomokban valós elemeket tartalmaz. Aki nem hiszi járjon utána.

17. A FALU BOLONDJA

JELENETEK A XX. SZÁZADBÓL

BOLOND ÁDÁM TÖRTÉNETE

Egy régi mondás szerint, az a falu nagyon szegény, amelyik nem tud eltartani a falu végén egy cigány családot és egy falu bolondját.

Szürke, dolgos cigányember volt, sok gyerekével és soványka feleségével egy viskóban lakott a falu végén. Nyáron üstházat gyártott bádogból, télen fateknőket faragott és kosarat font. Ezeket eladogatta, szegényesen megélt belőle.

Nem bántott senkit, őt sem zaklatta senki. Kedves nótája volt a „Faluk végén nem füstöl a kémény”...

Egyszer csak eltűnt, talán meghalt szép csendesen, ahogyan élt.

Bolond Ádám vagy harminc éve, gyerekkorában került a községbe. A lelencből hozta ki egy özvegyasszony, hogy ne legyen egyedül, mert az ura elveszett a háborúban. Azt gondolta, felnevelgeti szeretetben, s később segítségére lesz majd a munkában a ház körül. Így is történt, de időközben kiderült, a fiúcska kissé bohókás, de szeretnivaló jó gyerek. Megvolt neki a maga furfangos esze, de mégis bolondnak tartották.

Mivel a nevét senki nem tudta, vagy már elfelejtették, mindenki Bolond Ádámnak hívta.

Sok mindent nem lehetett rábízni, és nem is kapkodott a dolog után, többnyire a faluban tekergett. Legnagyobb mániája az volt, hogy állandóan, fennhangon és sokat beszélt. A leghangosabb asszonyokat is túlbeszélte. Hozta-vitte a híreket, a pletykákat. Mindig az út közepén járt és hangosan szidta a rendszert, párbeszédet folytatott a politikusokkal, trágár szavakat is használva. Ilyenkor az asszonyok riadtan becsukták az ablakokat. A fején egy régi katonasapka volt, az első világháborúból. Büszke volt rá, soha le nem tette, télen-nyáron viselte. Senki nem tudta, hogy hol szerezte, bizonyára kapta valahol, mert ő maga sohasem volt katona, pedig szeretett volna lenni.

Minden házba bejáratos volt, mindenhol családtagként fogadták. Valahol reggelit kapott, vagy ebédet, vagy csak egy darab kalácsot, vagy egy pár szem almát. Ruha, cipő is akadt a levetettekből, Senki nem eresztette el üres kézzel.

Mikor megunták a sok furfangos beszédet, mondták neki, most dolguk van, és ő békésen továbbállt. Főleg így volt ez, amikor már a Mama is meghalt, egyedül maradt.

Legszívesebben a központban lévő fodrászüzletben szeretett ücsörögni, mert ott sok ember fordult meg minden nap. Az üzletre az volt írva: Fodrász, de az azért csak borbélyműhely volt. Az öreg mestert is úgy hívták: Borbély János.

Valamikor régen kijárt a gazdagabb házakhoz borotválni vagy fogat húzni, de ma már csak a boltot nyitja ki, azt is csak unalomból, és a régi kuncsaftok miatt kedvességéből. Madzaggal kiakasztotta az ajtót és előtűntek a régi frizurák az ajtó belső lapján.

Ádám ott ült a fényesre koptatott lócán és nézte az olajos padlóra lehulló ősz hajszálakat, amiket időnként lelkesen összesöpört a kopottas seprővel. Néha őt is megborotválta a mester, mert haja nemigen volt Ádámnak, azért mégis csak szerette a vidáman dolgozó olló csattogását.

- Nem vagy egy nagy kuncsaft - mondja neki a mester nevetve.

S Ádám hallgatja az öregek katonatörténeteit és egyéb régi dolgokat, aztán ő is mondja a maga bugyuta mondanivalóját.

Néha lódít is nagyokat, ilyenkor a férfiak felemelik a lábukat, mondván: Hadd gurítson a fiú. Ő is mesél a háborúról, holott sohasem járt ott.

- És mikor jöttek a partizánok, szaladtak ki a nagy hóból, és be a zöld kukoricásba...

- Mikor vittek a fogságba, a vonatkeréken köszörültük a borotvakést, és a derékszíjunkon fentük meg - kezdődött a másik igaznak hitt történet.

Mikor igazolást vár a mondókájára, megkérdezi:

- Igazam van?

Mivel nincs válasz, újra kérdezi:

- Ugye, hogy igazam van? - s már türelmetlenebb.

Merthogy most sincs felelet, jólesően nyugtázza:

- Hát persze, hogy igazam van!

S a dolgok mai állása szerint ez így van rendjén.

Egy napon a falu bolondja is eltűnt, mondogatták hogy meghalt. Sokáig emlegették, aztán a falu is elszegényedett, ma már alig lakik ott valaki, de több a futóbolond, mint azelőtt.

2012. aug. 17.

18. MEGJÖTTÉL FIAM?

A FIÚ, A MACSKA ÉS A PAPAGÁJ

Élt az egyik kisvárosban egy szorgalmas kispolgári család. A férj, a feleség és egyetlen fiuk, aki már lassan öreglegénynek számított.

Az idősödő szülők mondogatták: - Miért nem nősülsz meg, fiam? - de ő csak ingatta a fejét. Kényelmes volt ez így neki. Egyetlen gyerekként az anyja kiszolgált, esténként eljárt sörözni, este egy kis tévézés, aztán alvás, mert holnap dolgozni kell.

A családhoz tartozott még néhány aranyhal, egy koromfekete macska, a Negró, és egy zöldeskék papagáj, a Pityu.

Mindenki gondozta a saját állatkáját, a papa a halakat, a mama a macskát, a fiú a madarat. Boldog volt így a család.

A mama főzte az ebédet és várta a fiát haza a munka után, mert mindig megvárták a fiukat az étellel és együtt ebédeltek. Kettő órakor az öreg az asztalhoz ült, a anya pedig az ablakon nézte, jön-e már a gyerek. Ha késett, kiment a közeli sarokig, hogy jön-e már. A fiú ezért haragudott, mert már nem tartotta magát kisfiúnak, hogy elébe menjenek.

Ahogy belépett a konyhába, az apja szertartásosan mindig megkérdezte:

- Megjöttél, fiam? - aztán csendben megebédeltek.

Ez így ment minden nap, évekig, monoton egyhangúsággal, de azért szép volt, békét és nyugalmat, biztonságot sugallt.

Néhány év múlva meghalt a papa, szép csendesen, ahogyan élt is, és helyét családfőként az anya vette át. Most már ő kérdezte:

- Megjöttél, fiam? - aztán megebédeltek.

A halak, és a papagáj gondozását a fiú vette át az apjától, a cica önállóan közlekedett a lakásban és az udvaron. A madarat csak akkor engedték ki a kalitkából, ha a Negró kint tekergett valahol.

Próbálták beszédre tanítani a Pityut, de a csicssergésen kívül többre nem jutottak vele, aztán már nem is erőltették a dolgot.

Hamarosan örökre elszenderedett a mama is. Elment az ura után, mert nagyon hiányzott neki a párja, hát utána halt.

A fiatalember nagyon magányosnak érezte magát, mikor ballagott hazafelé a temetésről.

Kizárta az ajtót és döbbsen hallotta a jól ismert hangot:

- Megjöttél, fiam?

Majdnem megijedt a hang hallatán, aztán mikor a kérdés megismétlődött, rájött, hogy a hangok a kalitka felől jönnek. A papagáj szólólongatta a mama hangján.

Leült egy székre és hangos zokogás tört ki belőle, az összes fájdalom egyszerre tört ki a lelkéből.

Másnapról újra munkába járt a magára maradt fiú, s mikor hazaérkezett, a madár boldogan köszöntötte:

- Megjöttél, fiam?

Jutalmul röpdöshetett a szobában néhány kört, sőt rászállt pihenni a függönyre is. Aztán magától visszament a kalitkába, mikor megunta a mulatozást. Ilyenkor a Negró szigorúan ki volt csukva az udvarra, nehogy valami baleset történjen.

Egyik reggel a fiú elaludt, mert nem volt már, aki kávéval ébresztgesse, mert a mama mindig az ágyba hozta a forró italt.

Zuhogott az eső, ennek tudta be a későn kelést, s kapkodva öltözött. A macskát bent hagyta a konyhában, nehogy megázzon a kényes állat.

Délután hazaérve nem hallotta a várva várt kérdést. Rosszat sejtve benézett a konyhába, s a kalitkát nyitott ajtóval a földön találta, üresen.

A fekete ördög az asztal alatt rágott valamit.

Mikor a döbbsent fiú odakapott, már csak a papagáj egyik szárnyát tudta megmenteni a macska szájából.

Ismét sírva fakadt, arra gondolt, hogy ezentúl már senki nem mondja, hogy:

- Megjöttél, fiam?

Fogta a gazdátlan kalitkát és hozzávágta a macskához.

Beletette a Pityu és a Negró testét a ketrecbe, és nagy szomorúan elásta őket a kertben az ecetfa alá, ahol a cica nagyon szeretett játszani.

Ezentúl, ha hazajött, a nyitott ajtóból bekiabált a lakásba:

- Megjöttem!

De most már nem jött rá felelet.

A némán tátogó aranyhalak nem válaszoltak.

Fogta az akváriumot, és vizestől, halastól kidobta a szépen kövezett udvarra.

Az üveg millió darabra törött, de az aranyhalak még sokáig fickándoztak a kövezeten... aztán néma csend honolt mindenütt.

Nemsokára még a víz is felszáradt.

Végezetül az üvegcserepeket összesöpörte, s egy korszak lezárult az életéből.

Felnőtté vált egy pillanat alatt.

2012. szept. 22.

Megjegyzés: Ez a történet nyomokban valós elemeket tartalmaz. Ha valaki magára ismer, az nem a véletlen műve.

19. BOCSÁNAT, BUTA VICC VOLT....

ÖNIRÓNIA

Jó néhány évig eljátszottam az általam poénosnak vélt viccet egy közeli boltban. Többé nem teszem. Néha bejött, de az utolsó balul sült el.

Rájöttem, tudni kell, mikor, kivel és hol lehet humorizálni, és nem kell egy vak, vagyis helyesbíték: egy nem látó embernek mindenáron felhívni magára a figyelmet.

Ugyanis vak nem vagyok, csak nem látok. Óriási különbség.

Minden évben, január 2-án átszaladtam a közeli ABC-be, hogy a hosszú ünnepek alatt kifogyott dolgokat pótoljam, s némileg felbosszantsam magam, hogy a jó édesanyjukat..., már megint javítottak az árakon. Aggódok, mert egyszer még sérvet kapnak az emeléstől.

Hogy oldjuk a feszültséget és poénosra vegyük a figurát, ráteszek a kosár tetejére egy csomag WC papírt. Most éppen nem kellene, de hát a vicc, és az ilyesmi mindig kell otthon.

Hosszú a sor a pénztár előtt, előttem is, mögöttem is. Végre sorra kerülök.

A hölgy kissé fáradtnak tűnve, halkán mondta a végösszeget.

Én álzavaromban kutattam a zsebeimben...

- Hű, a fene egye meg, otthon felejtettem...

A sorban állók és a pénztáros is azt gondolta, a vén hülye már megint otthon hagyta a buksz-tárcáját.

- Nem baj, majd át tetszik hozni a pénzt - próbált segíteni a hölgy, mert nem halad a türelmetlen sor.

- Nem a pénzt felejtettem otthon, az itt van - mutatom.

- Akkor mit? - zsörtölődik.

- Az igazolást...

- Miféle igazolást?

Hátul már többen nevetnek, somolyognak.

- Hát nem hallotta? Az új év elsejétől csak az vehet WC papírt, aki igazolja, hogy evett.

A sor végén kibuggyant a röhögés, s a pénztárosok is nevetni szoktak, s ezzel a dolog el volt intézve. Ez az év is vidáman kezdődik...

De ez a hölgy nem értette, zavartan nézett maga elé és sírva fakadt. Ki tudja, mi jutott hirtelen az eszébe, a jövőre nézve.

Alig tudtam megmagyarázni, de akkor már baj van, ha magyarázkodni kell. Szégyenkezve bocsánatot kértem és leforrázva kijöttem a boltból. Nem mindegy, hogy az emberen nevetnek, vagy ha kinevetik. Pláne, hogyha sírnak a rosszul sikerült viccén.

No, ez az év rosszul kezdődött, de aztán úgy is maradt. Bocsánat. Igazán nem rajtam múlt.

Egyebet nem mondhatok.

2017 január elején

Megjegyzés: Magamat kigúnyolom ha kell...

20. DIPLOMAOSZTÁS A TEMETŐBEN

Volt egyszer, akár a mesében, egy álom pár. Szépek voltak, okosak, diploma, jó állás, és szerelmesek lettek egymásba, de nagyon. Ahogy mondani szokás, az Isten is egymásnak teremtette őket. Összeházasodtak és boldogan éltek, jó körülmények között, csak egy dolog hiányzott még az életükből: a gyermekáldás. Próbálkoztak rendesen, hogy boldogságuk teljes legyen, de mindhiába.

Lakott a szomszédban egy barát házaspár, akikkel rendszeresen összejártak. Náluk már az volt a probléma, hogy ha a nej csak leült az ágyra, már állapotos maradt. Immáron megszületett a harmadik gyermekük is és a szomszédok átmentek babanézőbe. Jó barátnőként megengedte a sóvárgó fiatalasszonynak, hogy megdajkálja a kislányt. Nem voltak babonások, de csoda történt. Hamarosan ők is gyermeket vártak. Először fiúra gondoltak, de ahogy az idő szaladt, egyre inkább abban bíztak, mindegy, hogy milyen nemű lesz, csak egészségesen szülessen meg a várva várt kis jövevény.

Eljött a pillanat, és világra jött egy gyönyörű... kislány.

Boldogságuk határtalan volt. A gyermek szépen cseperedett, okosodott.

Élte az egyke gyerekek mindent megkapó, mindent elérő életét. A szülők büszkén sétáltak a kislányukkal kézen fogva a kisvárosban. Milyen szép család, mondták a járókelők, s mindhárman boldogok voltak. A kislány nagyon jó tanuló lett, s mivel hiányzott neki a testvér, elhatározta, hogy tanítónő lesz. Addig is otthon a babáit sorakoztatta fel a szoba sarkában kialakított osztályteremben, és mesélt nekik, verseket mondott, számolt velük.

Később a tanítóképzőben már tudatosan készült a nagy feladatra: tanítónő lesz.

A gyakorló iskolában diákjai rajongva szerették a kis tanító nénit. Úgy látszott, minden rendben lesz, már csak a vizsgák voltak hátra, s a diploma átvétele, s kezdődhet a tanítás jövő szeptembertől.

Az immár húszéves nagylány lelkesen készült a vizsgákra. Nem félt, hiszen tudta: tanult rendesen, nem lehet baj, de egy kis vizsgadrukk mégiscsak volt benne. Csak az zavarta néha, hogy időnként fájt a foga. A vizsgadruknak tudta be a dolgot, mert eddig nem fájt, de kellemetlen ez most a vizsgák alatt.

Elment tehát a fogorvoshoz, aki azonnal kihúzta a rossz fogat. Kicsit kellemetlen volt, de különösebben nem fájt. Hamarosan jobb lesz, gondolta. A foga nem is fájt már, csak még kicsit vérzett a vizsga alatt is.

Az írásbeli és szóbeli is kitűnőre sikerült. Örült mindenki nagyon a családban, s büszkék voltak a lányukra. Másnap visszament a fogorvoshoz, mert a kellemetlen tünetek nem szűntek meg. A fogorvos elküldte laborba, ahol megállapították, hogy rossz a vérképe, leukémiája van. Azonnali kórházi beutalás, de az állapota rohamosan romlott. Egy hét múlva a heveny leukémia a kislány halálát okozta. A család értetlenül állt az értelmetlen haláleset előtt. Mindkét szülő összetört.

Sokan eljöttek a temetésre. Rokonok, osztálytársak, tanárok, kisdíákok egyaránt.

Mielőtt a koporsót lezárták, levideózták az alvóként fekvő kislányt. A tanítói diplomát az osztályfőnök a halott tanítónő koporsójába tette. Vele együtt temették el. Hadd vigye magával, hiszen az övé.

Megdolgozott érte.

Talán majd odafent a mennyben az angyalok ülnek előtte a padokban, szépen sorjában.

2017-06-19.

21. ANGYAL JÖTT A SZÉLLEL

Az öregember kizárta a lakásajtót és kilépett a hideg utcára, érezte a decemberi hűvös szelet, de nem törődött vele, mert ilyenkor mindig izgalomba jött, mikor meghalt szeretteihez indult a temetőbe.

Összebb húzta magán a kabátot és fehér botjával kopogtatta a járdát és a mellette elmaradozó házak falát.

Ismeri az utat, hiszen régóta jár errefelé, de mióta megvakult már lassan tizedik éve, kezdenek elhalványodni az emlékek.

Néha belelép egy gödörbe vagy vízfolyóba, nekikoccan egy vaskapunak a bot vége, ilyenkor a kutyák mérgesen harapják a lukat a kapu alatt.

Olykor ráköszön valaki járőkelő, hiszen sokan ismerik a kisvárosban, sokakat tanított is.

Elért a zebráig, s tudta, itt alaposan figyelnie kell az átkelésnél, nagy a forgalom.

Már egy ideje észrevette, hogy valami halk suhogás vagy lágy zene hallatszik mögüle, és kellemes szellő is eléri néha-néha, s egy ismeretlen, jóleső illat.

Elindulna, de lágyan, alig érezhetően valaki megérintette a vállát.

Azonnal megállt és egy hatalmas busz rohant el mellette, még jó, hogy szót fogadott. Ki lehetett az? gondolkodott magában, talán valami ismerős, mormogta vélekedésképpen.

Útja egy hídon vezetett át, botjával érezte a híd korlátjának kongó rezgését és hallotta a víz csobogását. Sokat könyökölt ezen a korláton valamikor és nézte a vízbe ugráló békákat, sok érdekességet lehetett látni minden évszakban.

Volt, mikor csak érként folydogált, de záporkor folyóvá duzzadt. Ilyenkor venyigét, fatuskót, hordókat, és akár még teknőket is hozott magával. Elöntötte iszappal a város utcáit.

Ma már csak elképzelte a régi nyarakat, mikor melegben térdig állt a vízben, vagy télen korcsolyázott a jégen. Elmosolyodott és tovább botozott.

Valami robogásra lett figyelmes, olyan, mintha otthon az unokák motorozását hallaná, azt a kis lábbal hajtható gyermekmotort vélné felismerni.

A vállán megint csak érezte az érintést és a halk suhogást. Megállt.

A kisgyerek vad rohanással nekiment a lábának, megszeppent és sírni kezdett, de az öregember csak mosolygott. Senkinek nem lett baja az ijedtségen kívül.

A vércsehangú anyuka kissé megkésve rohant a gyerek után és letolta az öregembert, mondván neki, nem lát?

Az öregember elnézést kért, hogy nekijöttek, és válaszolt: igen, nem látok.

- De azért füle az van... - rikoltotta a vércsehangú.

- Van - mondta, és tovább ballagott.

- Te meg ne menj neki minden hülyének - dorgálta a gyereket az anyuka.

Befordult a temetőkapunál, és emlékeiből tudta, csak végig kell mennie a betonos főúton és hamarosan odaér a kriptasorhoz.

Elhaladt a kis kápolna mellett, ahol temetéskor harangozni szoktak, mikor ment a menet, és a ravatalozónál balra és máris ott van mindjárt.

Megtapogatta a szürke követ, amelyre már sok név van vésve, párat már ő vésetett rá. Itt nyugszanak drága szülei és a testvére is.

A kriptát még a mama vette a papa halálakor, és a sír mellett álló tuafát a testvére ültette csemeteként, de már több ember magasságúra nőtt a sok év alatt.

Az öregember is volt már lent a sírban, hiszen mikor temették a papát, lement, mivel tele volt szeméttel a frissen meszelt kriptá és ki kellett takarítani. Trehányak voltak az építők, deszkákat, cementes zsákokat és másféle szemetet feledtek a kriptában. Nem hagyhatta, hogy örökre ott szentségtelenítse a sírt a rendetlenség emberi bizonyítéka.

Alaposan körülnézett. Valamikor te is ide kerülsz - gondolta magában. A mindenkori rituálé szerint végigtapogatta a sírt, az öntött karikákat, és ujjával elolvasta a neveket. Fura volt a saját nevét is kitapogatni.

Mikor a keresztnévén járt az ujja, valaki lágyan rátette a kezére a sajátját, mintha csak véletlenségből hozzáérne, s az öregember látni vélte egy karcsú, magas leány alakot, aki a kő mellett állt.

Arca mosolygott és lényéből fény áradt, lágyan, szelíden.

A fiatal leány gyönyörű volt. Az öregember csodálkozott, hogy miért nem fázik, hiszen lenge ruhában állt ott mellette.

Az öregember eltűnődött.

Minden karácsony délelőtt kijött a temetőbe és egy kis fenyőágot hozott a lent alvóknak, rajta egy aranyos csengettyűvel és egy szál gyertyával.

Lerakta a márványköre, kicsinykét elbeszélgetett velük, és már indult is haza, mondván, nyugodjanak, hamarosan újra eljön. Szorítsanak helyet, neki is el kell itt férnie, számára ők nem haltak meg, csak ide kiköltöztek.

Megsimogatta a kőoszlopot és a fát, s lassan elindult a ropogó kavicsos úton.

- Én megyek haza a jó melegbe, csak titeket hagylak itt, kedveseim, a zord hidegben - mormogta magában, rosszállóan vélekedve.

Itt maradt az élő tujafa és a halott márvány, a két kontrasztot szimbolizálván.

Az őrangyal követte néhány lépésnyire.

Hallotta, hogy valahol halkán beszélgetnek a sírok között. - Hát ez még él? - kérdezték suttogva egymástól, de az ilyenekre már oda sem ügyelt.

Mikor a kápolna mellett haladt el, eszébe jutott, mikor gyermekkorában hallgatta a harangozást, kitalálta, mit mondanak a harangok. Ha öreg ember halt meg, azt mondták: házát, földjét, szőlőjét... Ha szegény ember ment el, akkor azt csendítették: ringye, rongya, ringye, rongya.

Ezen elmorfondírozott a temető kapujáig.

A főutcán már sokan jártak, de igyekeztek hazafelé, hiszen ma este már felállítják a fenyőfákat, amik átváltoznak karácsonyfává, átszellemülnek, átlényegülnek sokaknál tudatosan, de a nemes lelkiületűeknél tudat alatt.

Az öregember már az otthoni családjára gondolt, akik már várják haza, ünnepi vacsorával és díszes karácsonyfával, mint minden évben. Lelkiismeret furdalása van állandóan, hiszen betegsége okán cserben hagyta a gyermekeit, feleségét, most, amikor a legnagyobb szükség volna a munkájára és segítségére. Néha-néha hátrapillantott, és vágyta, hogy kövesse az angyal.

- Ő is hazajön velem... - gondolta.

Emlékezett egy régmúlt időre, mikor várta egy angyal eljövételét, de az idők zivatarában ennek eddig nem jött el az ideje. Mindig is érezte, hogy valaki áll mellette, de még soha nem látta így, mint ma. Valaki mindig vigyázta a lépteit, őrizte, nehogy valami baja essen, s ma végre meglátta. Tudta, csak ő lehet az.

Álmában sokat látta, de az arca mindig homályban maradt.

Érezte, szálingózik a hó, pedig nem ígért havat a rádió.

Örült, hogy mindent befed fehér lepellel a hótakaró.

Hazaértek. Az öregember kizárta az ajtót, s mindketten bementek.

Kellemes meleg fogadta, és a halászlé is ugyanolyan jó volt, mint máskor, de mégis más lett minden. A lány csak állt a fal mellett és mosolygott. Kezeit összekulcsolta és figyelt.

Elénekeltek a „Mennyből az angyal”-t és meggyújtották a gyertyákat a fán. Meghitt volt az este, s az unokák önfeledten bontogatták az ajándékokat, s a felnőttek áhítattal figyelték őket. Csak az angyal térdelt még sokáig a fa előtt, ragyogó arccal, senki nem vette észre, csak az öregember figyelmeztetett rá. Végre mindenki eljött, és eljött az igazi karácsony is, amire mindig is várt.

Az én kis Angyalkám.

Meghittség és melegség járta át a szobát, s az öregember mosolyogva állt.

Látni vélte a csodát.

Talán az ő utolsó karácsonyán.

Egy angyal jött a széllel, az örökkévalóságon át.

Angyal a széllel

Egy angyal
Hírt hozott a Földre,
Gyarló embereknek
Gyönyörűségére.
Angyal szállt az égen,
Elsuhant csendesen.
Lángot vitt kezében,
Ragyogó fényesen.

Angyal szállt az égen
Éj sötétjében.

Angyal szállt az égen,
Halk suhogással.
Kezében lángot vitt,
Fényes ragyogással.
Oszlatni sötétet,
Elhozni a fényt,
Hitet vesztett
Embereknek
Mondani az ígét.
A megváltást várva,

Az utolsó reményt,
Elhozva az utolsó esélyt.
Tömjén füstjén át
Érezni az erényt.
Angyal szállt az égen,
Elsuhant csendesen.
Lángot vitt kezében,
Ragyogón, fényesen.
Az ige megtestesült
BETLEHEMBEN.
Egy angyal hozta a hírt a széllel.

Szekszárd, 2016 Karácsonyán.

Megtörtént esemény.

22. MILYEN LEGYEN A KARÁCSONYUNK?

Már idős fejjel hallottam a mondást: csak egészség legyen, a többi megvesszük.

Ezt a szállóigét, ami lehet esetleg közhely is, egy gazdag ember mondta nekem, aki ismert is, sikeres is, és ami fő: tele van pénzzel.

Talán ő még az egészséget is meg tudná venni, mert drága gyógyszerekre, vagy akár drága kórházakra is telik neki.

De... kedves barátaim, mi már tudjuk, hogy a legdrágább dolog számunkra az egészség, amit már kisebb-nagyobb mértékben elveszítettünk.

Szüleim mindig mondták, vigyázz rá, mint a szemed világára, de kit érdekelt ez akkor.

Most meg már késő.

Végül is, annak örülök, hogy nem érték meg a megvakulásomat, mert belebetegedtek volna a tudatba.

Mi ikrek vagyunk a testvéremmel, de ő már eltávozott közülünk. Már drága szüleim sem élnek.

Én mégis mindig a régi velük töltött karácsonyokra gondolok.

Mára átértékelődött a világ.

Már vagy ötven éve történt, valamilyen súlyos betegségben feküdtünk ketten egy ágyban, a nagy, magas lábon álló ágyban. Láztól izzott az arcunk, nagy csendességben és elesetten feküdtünk, tele piros pöttyökkel, apám rakta a kályhára a fát, hogy nehogy fázzunk, és jó meleg volt a szobában. Anyánk főzött a konyhában, és néha benézett ránk, hogy mi van velünk.

A fenyőfa feldíszítve állt az asztalon, alatta ajándék, tízévesek voltunk és mindketten egy repülőgépet kaptunk könyvek és egyébek között. Mindig mindenből egyformát, és mégis bármilyen kis jelből, de tudtuk, hogy melyik kié. Ezt a repülőt adtam most fiú unokámnak, aki kettő éves, és a repülő ötven, de olyan, mintha új lenne.

Nagyon vigyáztunk a könyveinkre és játékainkra.

Mi szófogadó gyerekek voltunk, soha nem kaptunk ki, de most mégis feltűnően jók lettünk. Édesanyánk kiment a dolga után a konyhába, és akkor édesapánk odaállt az ágyunk elé, és könnyes szemmel, halkán csak annyit mondott, talán csak magának, de én hallottam és még ma is a fülemben cseng: - De jó lenne, ha újra rosszak lennétek...!

Emlékszem, hogy ilyenkor barna papírzacskóban kekszet hozott nekünk, a kedvencünket, és akkoriban ez finom csemege volt, és mi boldogan rágcstuk a párnáink közt pihegve.

Ezek a szeretteim már régen nem élnek, de sokszor gondolok rájuk, és néha még örülök is, hogy nem érték meg a vakságomat, mert meghasadt volna a szívük.

Azóta már megértem gazdagabb, szebb, jobb karácsonyokat, de mostanában egyre jobban érzem azt, hogy az igazi ajándék a szülők féltése és szeretete. A legnagyobb érték, amit én már elfecséreltem, az egészség. Mindenki gondolkodjon el ezen, ez a történet mára már mesévé szelídült, és unokáimnak mesélem és ötven év múlva megnézném, hogy megvan-e még a repülőgép. Mindenkinek áldott karácsonyt kívánok. Vendi

2016-12-21

Szenteste fellobban a gyertyák izzó lángja,
Karácsony reggelre is kihűl a vaskályha.
Varázsgömböt szorongatsz vágyón a kezeden,
Csillognak a fények álmodozó szemedben.

23. KI HOZZA A KARÁCSONYFÁT...

Egy régi történet, amely velem esett meg..... ötven évvel ezelőtt.

Már közeledett a várva várt ünnep, és mindenki készült a Karácsonyra.

A kis völgyben fekvő falu olyan volt, mint egy porcukorral behintett mesebeli falucska, csak a lomhán füstölgő kéményekből kiáramló kéesszürke füstből lehetett gondolni, hogy a házikókban serény élet folyik. Az emberek készültek a szép ünnepre.

Csak néha, itt-ott tűnt fel egy csilingelő lovas szán kucsmás, bundás emberekkel, hidegtől pirosló arccal siettek nagyon valahová.

Takaros, hóval betakart kis házikó állott a falu közepén, a meghitt nyugalom hona, a nagyszülők háza.

Egy kisfiú ült a sparhelt melletti padon és figyelte a serénykedő nagyszülőket, akik sütöttek, főztek, a papa fát hordott be, hogy ha hamar beesteledik, már ne kelljen kimenni a kamrába tüzelőért.

- No, kis unokám - kérdezte az öreg -, várod már a Jézuskát?

A kisfiú, tízéves legényke, elmosolyodott.

- Én már nem, mert nem is a Jézuska hozza a karácsonyfát...

- Ezt miből gondolod? - kérdezte a nagymama megrökönyödve.

- Az iskolában tanultuk, hogy a felnőttek díszítik a fenyőfát, és jobb ha a gyerekek is segítenek a fa díszítésében, de már nem is jó, ha karácsonyfának hívjuk, hanem közösségi fa a neve...

A két kis öreg összenézett, és szép csendesen megebédeltek. Csak néha-néha csóváltgatták fejüket rosszállóan.

Ebéd után a papa hívta az unokát, hogy menjenek ki a nem messze lévő kiserdőbe, hogy azért ők se maradjanak fenyőfa nélkül, ha már a Jézuska nem hoz, legalább ők díszítsenek fel egy fát.

Beöltöztek, mert hideg volt és nagy hó. Sapka, sál, kabát, csizma, és a talpuk alatt ropogott a friss hó, miközben mind beljebb mentek az erdőbe.

A papa a karjára akasztotta a megreszelt kézifűrészt, hogy azzal könnyebben kivágják majd a kiválasztott fenyőfát.

Láttak is útközben sok-sok fát, de a papa értő szeme mindegyikre mondott valamit. - Ez kicsi, ez görbe, ez túl nagy, ez eléggé ritka, és ez meg már túl nagy kettőnknek, hogy hazacipeljük.

Tellett az idő, már kezdett söthenyenedni, és a fiúcska fázott is a hidegben.

- Menjünk haza - javasolta a nagyapa -, otthon legalább meleg lesz!

- És a fa? - aggódott a gyerek.

- Hát az nem lesz, úgysem hiszel a Jézuskában...

Mire hazaértek, már esteledett, és a meleg konyhában levetköztek és felmelegítették átfázott ujjukat, és érezték a tűz jótekonny melegét.

Egyszer csak a kisfiú halk neszezést hallott a szobából, mintha csendben kisuhant volna valaki, és utána halk csengőszó csendült és fényesség áradt ki a szoba üvegajtáján.

A gyerek beóvakodott a szobába és ott pompázott teljes valóságában a szép, hatalmas, fénytől ragyogó karácsonyfa.

Mind a hárman az örömtől könnyes szemmel álltak a megtestesült csoda előtt.

A kisfiú megszeppenve nézte a csodálatos fát, és már elhitte az égi jelenést.

Hálával nézett a két kis öregre, akik örültek annak, hogy az unokájuk milyen boldog.

S mikor már felnőtt volt és gyerekei lettek, ő állította a fényes fenyőfát, és az átváltozott karácsonyfává minden évben, karácsony estéjén.

S együtt énekelték a szent dalt: Mennyből az Angyal... Eljött hozzátok...

24. NEM ÉRTEM

ÉLETKÉP

Így hatvan felett az ember talán jogosan gondolhatja, hogy már mindent tud. Megette a kenyerre javát, vagy ha nem ő, akkor a penész, és már sok mindent tapasztalt, meglepetések nemigen érhetik. Mégis, mostanában gyakran azon kapom magam, hogy sok mindent nem értek. Megmagyarázni meg tudom, de nem értem.

Mondják, a jó pap is holtig tanul, s mikor meghalt, sírjára ráírják: tanulmányait befejezte.

A ráérő pedagógus ebben a kissé korai tavaszban sétálgat a parkban, s nézi a Szekszárdon örvendően szaporodó szobrokat és élvezi a nap erőlködő sugarait. Milyen csodálatos is a világ!

Sétálgatás közben az ember, ha elfárad, akár le is ülhetne egy padra, s az áldott fényözönt úgy is élvezhetné. Így gondolhatták talán sokan mások is, mert nemigen van szabad pad a fasorban a buszmegálló felé menet. Ez a híresen szép platánsor, ahol annak idején, és talán még ma is, oly sok híresség sétálgatott és igyekezett a vasútállomás és a világhír felé a literatúra nyomdokain a fővárosba, majd akár Párizsig. Diákok ülnek a padokon, látszik hanyagul félredobott hátitáskájukon, hogy tanulók. Ezzel talán nincs is baj, de mégis fura a dolog.

S nem értem! Miért nem a szép barnára festett, széles, kényelmes padon ülnek, hanem az egydeszkányi háttámlán? Negyvenhatos sáros bakancsukkal az ülőkét tapossák, s bösen szotyoláznak. Talán ebéd helyett, mert a kupac csak gyűlik.

Én nem szívesen akasztom össze a bajszomat tizen-huszonéves fiatalokkal, s nem csak azért, mert nekik bajszuk és szakálluk is van, nekem pedig nincs. Pedagógus mivoltomból tudom, hogy az ilyen lelkületű fiatalokból milyen reakciót válthat ki egy számukra kioktatásnak tűnő kérdés, amely csupán csak és kizárólagosan nevelési szándékkal indítatott. Bátorságomat összeszedve azért mégis csak megkérdeztem: a padon ülésnek miért pont ezt a módozatát választották? Hiszen kényelmetlen, s beszennyezik az ülőkét is.

Az azonnali anyázás elmaradt, mert őket is meglepte a „bátor” rákérdés. Aztán egyikőjük unottan válaszolt: „azért, mert a pad sáros!” Szerintem addig nem volt az, amíg ők fel nem ültek a kakasülőre, de ez már nem bizonyítható. Gondolták, a vén hülének lehetne jobb dolga is, de már nem is foglalkoztak velem. A szotyikupac pedig csak gyűlt, s gondolom, nem ők söpörték össze. Jó, hogy az Isten teremtett a múzeum köré galambokat is.

S végiggondoltam: mekkorát változott a világ. Ha gyermekkoromban véletlenül bicikliztem a járdán, a rendőr kiszedte a szelepet a kerékből, s tolhattam tovább a kerékpárt. Ma mindenki a járdán biciklizhet. Vagy: ha az utcán ettünk, mindenki azt gondolta, szegények vagyunk, pedig egy szelet zsíros kenyérrel milyen jó volt szaladni a focipályára. Ma már minden sarkon hamburgeres löki az utcára a portékát, hadd egye a dolgozó. Vagy: ha volt egy kis dugipénzünk, a nadrág zsebébe rejtettük, nehogy valaki meglássa. Ma az utcai automatákból tízezreket vesznek ki mindenki szeme láttára.

Mekkorát változott a világ! Miért ne történt volna változás padonülés ügyben is? Ma ez a divat! Rosszul értelmezett divat a fiatalok részéről, mert még eddig nem láttam nyolcvan éves nénikét padok karfáján ülni a buszmegálló felé a rendelőből jövet-menet.

Szóval nem értem! Megmagyarázni meg tudom, de nem értem.

Sok mindenre lehet még ráülni, de például a WC felhajtott deszkájára igen veszélyes.

25. NEM A RUHA TESZI...

TÁRSADALMI ÚTRAVALÓ...

Én nagyon szeretem a közmondásokat, bár némelyik közhely vagy giccses, de sok igazságot tartalmaz, s mint ilyen, megszívlelendő.

Itthon is szeretek csinosan öltözni, de ha elmegyek valahová, megpróbálok az alkalomnak és a helynek megfelelően kinézni. Ez sokszor igen kellemetlen módon, másként sül el. Egyesek azt hiszik, hogy a tiszta és csinos öltöny, vagy csak egy könnyű zakó és nyakkendő sok pénzzel is párosul. Sajnos, és természetes, hogy ez nem így van. Engem mindig megtalálnak a kellemetlenkedő emberek és szituációk. Elmesélem egy napomat.

Szociálisan érzékeny ember vagyok. Rendszeresen fizetek be csekken adományokat, bár a személyes kapcsolatteremtéseket jobban szeretem, és szívesebben adok át csomagokat gyermekeknek és öregeknek. Akkor biztosan oda kerül a dolog, ahová szántam. Sokszor lépek fel rendezvényeken versekkel, előadásokkal, amiért még soha nem kértem és nem is kaptam honoráriumot, de sok szeretetet azt igen. Pl. nőnap, gyereknap, anyák napja, húsvét, karácsony, stb., eddig mindig szívesen fogadtak.

Szekszárdot, szeretett városomat ismerem, mint a tenyeremet. Tudom, hogy az egész város területén találkozhatok hajléktalanokkal. Sokukat ismerem is, mivel szekszárdiak, és minden esetben adok is pénzt, mivel a vásárolt élelmiszerrel elküldtek melegebb éghajlatra, tehát nem éhesek voltak.

Én egyébként nem hiszek a hajléktalanságban, de hát ha van, akkor orvosolni kéne, mert nem ez a megoldás.

Sokszor és sokaknak egy szál papíron leveztettem, hogy miért nincs hajléktalanság, de ez egy másik tanulmány lehetne. Egyébként több más problémára kidolgoztam az egy szál papír elméletet, ha valakit érdekel, jelezze, szívesen megosztom mindenkivel, akár itt is. Pl. történelem tanítás, tekintettel az évszámok könnyebb megtanulására. Vagy a vállalati körbetartozások problémájának megoldása, stb.

Rokkantsági segélyből élek, mivel a rokkantsági nyugdíjat, mint fogalmat és státuszt megszüntették, így Magyarországon egy pillanat alatt eltűnt az összes rokkantnyugdíjas. Ez ám a statisztika. Ilyen egészséges ország nincs több a világon.

Tehát jön felém a huszonéves, életerős, alkoholszagú, dohányzó fiatalember. Gondoltam, hogy egészséges, mert egy beteg ember nem részeg már reggel és nem lóg a szájában a cigarettája.

Kéri a pénzt, mert ma még nem evett. Mondom: itt a bolt, oda megyek, hozok neki kiflit és tejet, mivel én is ezt eszem reggelire. Néz rám, mint egy marslakóra. Neki pénz kell.

Jó, akkor jöjjön el hozzám szőlőt kapálni. Lesz bor is, ebéd is, a végén pedig pénz is.

Na ezt azért már nem. Végül kapott egy százast, amit igencsak kevesellt, és én nagyon szégyelltem magamat. Helyette is.

Hazafelé, a Garay-téren, gyakran állnak különféle pártok aktivistái, akik különféle indokokkal gyűjtenek egymás ellen vagy mellett aláírásokat.

Ezeket simán elzavarom, hiszen elhatárolom magamat minden ilyen haszontalan semmirevaló, társadalom romboló egyesülettől. A pártpolitika semmilyen formációja nem érdekel.

Ugyanitt játszanak a Budapestről érkezett indián zenészek is.

Szeretem ezt a jó, ritmusos zenét, de ahogy elnézem némelyik indiánt, nem hiszem, hogy mindegyik Amerikából jött, lehet, csak innen Bogysiszlóról.

De az bizonyos, holnaptól néhány utcasarkon és minden iskolában lehet drogot vásárolni.

Én nem élek vele, szekszárdi ember lévén, nekem elég a legálisan használható bikavér is.

Szinte minden évben van valamilyen katasztrófa esemény, azok károsultjainak gyűjtenek némi készpénzt. Pl. vörösiszap, árvíz, nagycsaládosok, stb.

Most árvíz van, persze, hogy adok. Csak az zavar, nekem kell megadni a nevemet és a címet. Nyugtát nem adnak. Rafinált dolog.

Megyek tovább a posta felé. Itt szoktak állni a képeslap árusok, húsvéti képeslappal. Hol van már húsvét?

Szájjal és lábbal festők alkotásai... Hétszáz forint egy csomag, jól jöhet az még valamikor.

Továbbmenve a nagyáruház felé, már vártam, hogy ugyanitt vannak-e a krisnások? Ott voltak. Egy tömzsi kislány lepedőbe csavarva, piros pöttyel a homlokán élelmiszerre gyűjtött. Valamilyen érthetetlen nyelven megáldott, aztán utamra engedett. A piros gombot meg akartam nyomni, de nevetve nem hagyta.

Otthon, a házunk előtt látom, két nő erősen nyomja a kapucsengőt. Látom, jehovák, mondom: ne csengessenek, itt vagyok. Azt mondták, az Úr üzenetét hozzák, adnak egy könyvet és szeretnének beszélgetni.

Mondtam, katolikus vagyok és van pásztorom, s feltettem néhány kérdést a Bibliából. Ekkor megszeppentek és sietve távoztak. Erre nem voltak felkészülve.

Ezek a mindennapi útravalók, társadalomrajzok a mai valóságról.

Ilyen kalandjaim vannak, ha elmegyek a városba, és akkor még a bolti élményekről, az orvosi rendelőkről, a parkbéli kalandjaimról nem is meséltem.

Folyt. köv.

2017

26. CSILLAGLOVAS

TÖRTÉNELMI IHLETÉSŰ, MEGTÖRTÉNT ESEMÉNYEKET FELDOLGOZÓ TÖRTÉNET.

Felnyergelem kesely lábú lovamat,
Lovamat, de lovamat,
Lerúgatom véle a csillagokat.

Mikor a csikó megszületett, nagy öröm volt az istállóban.

A gazda és a gazdasszony már várták a kiscsikó világra jöttét, mert a gazdaság gyarapodása mindig örömteli esemény a tanyán,.

Ez a mai mégis más, mert a kis Jóska tizenötödik születésnapját ünnepelték, s neki szánták ezt az új lovat, hiszen látták, hogy a gyerek mennyire érdeklődik a gazdálkodás iránt és hogy szereti. Meg jól is bánik az állatokkal, kíváltképp a lovakkal.

A gyerek határtalanul boldog, hiszen első saját tulajdona állott előtte remegő lábakkal, és mindjárt látták rajta, hogy nem akármilyen állat.

Egyszerűen gyönyörű, erős, szép állású, de legszebb a feje volt. Nagy, barna szemei fáradtnak tűntek, de a fiú tekintetével egymásra találtak, s ez boldogsággal töltötte el.

Mégis, legkülönlegesebb a homloka volt. Hatalmas fehér csillag díszítette, ezer közül is kirítt volna.

A lovacskát el is nevezte Csillagnak. Igazán hozzá illő név, kifejezi a valós szépségét.

Csillag boldogan szaladgált az anyja mellett, mikor kikocsiztak a földekre a termést hazahordani, vagy amikor télen szánkóval kihordták a trágyát az udvarról a tavaszi szántás alá.

Jól tartották, etették, ápolták, s ez meg is látszott rajta. Derék, okos állat vált belőle.

Néhány év múlva lehetett már vele dolgozni is, de az idővel ifjú férfivá érlelődött Jóska sajnálta paraszti munkára használni a nemes, büszke járású paripát, hanem csak lovagláshoz szoktatta a Csillagot.

Titkos vágya volt, hogy ő is, mint a nagyapja és az apja, huszár lesz, mint amazok az első háborúban, ha majd egyszer őt is behívják katonának. Állt egy kis füzetecske a szoba asztalán, amit valami Petőfi Sándor írt, és abban szokta nézegetni a képeket a huszárokról, a János vitéz hősi cselekedeteiről. Aztán meg sokat meséltek az öregek is a maguk katonaélményeiről, nagy divat volt ez akkortájt.

Egyszer csak eljött az ő ideje is. Kitört a második nagy háború.

Saját lova hátán büszkén vonult be a tolnai huszárlaktanyába. Otthon illőn elbúcsúztatták a katonafiút, az apja büszkén nézett utána, az anyja kellően megkönnyezte, ahogy már csak az anyák szokták, ha katonának vonul a fiuk.

Nem gondolták még akkor, hogy ez már egy másféle háború lesz, mint az ezelőtti összezörrenések voltak, amikor még ember küzdött ember ellen, s nem gépek, a földön és a levegőben.

Kiképzés után ló is, lovasa is beállt a sorba, ahogy mondták akkoriban.

Már alig várták az indulást, hiszen beléjük nevelték, hogy a hazát meg kell védeni a kommunizmustól.

Egy napon bevagoníroztak, vonatos huszár, ... de hát Oroszország messze van.

Egy hét múltán már a fronton voltak.

Kiderült, hogy a lövészárokban a tankok és aknák ellen nem használható a ló. Hátra vitték őket, és fogatolásra, élelmezésre, sebesült szállításra használták a lovakat.

A nagy sárban, majd a hóban jobban bírták a munkát, mint az a néhány autó, ami még üzemelt a hidegben.

Jóska néha látta a Csillagot, és mikor közelébe jutott, néhány kockacukorral kedveskedett neki, amit a reggeli tejes kávéból spórolt ki.

Csillag mindig örült a gazdájának és mindig szomorúan váltak el egymástól.

Ha nagyon hideg éjszaka volt, kaptak egy kis rumot a lövészárokban, és akkor halkán énekelgették a huszárnótákat.

Sárga lovam
Megbotlott a csatában
Rosszul ugrott
Be a rövid vágtába.

Vigyázz lovam
Vigyázz a vezényszóra
Jobban tudod
Mint egy bundás regruta.

Néha a túlsó vonalak felől is hangos énekszó hallatszott, s tudták, ott is vodkaosztást tartottak. A lerészegedett katonákat másnap hajnalban rohamra vezényelték, s nem számított az ember, hiszen volt elég a nagy Oroszországban. A mieink rendre visszaverték a támadásokat, de hát sokan jöttek, korszerűbb fegyverekkel, s a magyarok visszavonulásra kényszerültek.

Az oroszok az ágyúzás után nagy hurrázással, felegyenesedve futottak a lövészárkok felé, és megfutamították az átfázott, éhes magyar bakákat. A hátrálás végül nagy meneküléssé fajult. A maradék felszerelést és a sebeseket szekerekre rakták, és megindult visszafelé a vert sereg, ami ide oly büszkén és dicsőségre vágyón érkezett.

Csillag is nekifeszült a nehéz kocsinak, s mintha tudná, hogy hazafelé indulnak, megsokszorozta erejét.

A maroknyi sereg, halottait a fagyos földbe temetve, visszavonult a nagy hóban, közeledett a Karácsony, s ez adott némi bizakodást és reményt. Rossz utakon, dideregve érkeztek be egy ismeretlen falucskába, ami két domb közé szorulva két sor ház között vezetett el.

A tisztek csapdát sejtettek, féltek bemenni a szűk utcába a házak közé, de visszafordulni nem lehetett.

Át kell vonulni minél gyorsabban, ez a parancs.

Egy nagykendős öregasszony öklét rázta a bakákra, de azok oda sem ügyeltek.

- Hitler kaput - kiabálta.

A férfiak betámasztották a kapukat karókkal, rudakkal, de senki nem akart sehová sem bemenni.

A némán vonuló csapat hirtelen repülőgépek zúgására kapta fel a fejét.

Kettő szovjet vadászgép közeledett vészjóslóan.

A raták rárepültek az úton vonulókra, és alacsonyan szállva géppuskatűzet zúdítottak az ellenségre.

Háromszor fordultak vissza és verették a menekülő bakákat, akik hiába próbáltak a házakba bejutni, hiszen azok mindenütt zárva voltak.

Árokba, falak tövébe, kocsik alá próbáltak elbújni az emberek, nem sok sikerrel.

A csapda bevált.

Amilyen hirtelen jöttek, úgy el is tűntek a vadászok.

Percekig nagy csend maradt utánunk.

Kezdték felocsúdni a katonák, mindenfelé jajgató, haldokló emberek és lovak heverték. A kocsik szanaszét, mindenhol riadalom lett úrrá a megtámadottakon. Jóska ült az árokparton, kezét a füleire tapasztva, és nem értette, mi az a zúgás a fejében? Mintha harangoznának valahol nagy zúgással.

Kiabálásra, parancsszavakra ocsúdott.

Borzalmas látvány fogadta. Mindenütt halottak heverték, ember, állat.

Gyorsan felrakták a kocsikra a sebesülteket, s a halottakat, majd egy alkalmasabb helyen eltemetik őket. A fiú titkon örült, hogy nem érte golyó, de sajnálta a bajtársakat.

Szemével a lovát kereste, mert sehol nem látta, sem elől, sem hátul, mert összekeveredtek a fogatok.

Rosszat sejtve kissé lemaradt és az árok partján meglátta az út szélén fekvő Csillagot. Ordítva odaszaladt hozzá, s letérdelt melléje. A ló testét kettő lövés érte, de a gyönyörű csillagos feje sértetlen maradt.

Azonnal látta, hogy élettelen a barátja. Szólongatta, simogatta, de hiába.

Védtelennek, magányosnak és elveszettnek érezte magát a nagy orosz télben, s a kilátástalan, reményvesztett helyzetben.

A csapat már előre haladt, észre sem vették, hogy lemaradt. A fiú utánunk nézett, szeme megtelt könnyel.

Szájába vette a puskája csövét és szép lassan megnyomta a ravaszt.

Ott feküdt a kedves lova mellett, holtan.

A többiek csak egy távoli csattanást hallottak, de oda sem ügyeltek. Igyekeztek ki a falu szorításából, s csak nagy későn vették észre, hogy egy társuk elmaradt a csapatból, de visszamenni már nem lehetett érte.

Azon a napon a békésebb helyeken Karácsonyt ünnepeltek. Este meggyújtották a gyertyákat, s örültek a betlehemi Jézus születésének.

Jóska szülei is a fiukra gondoltak, és aligha hitték, hogy őérte is gyújtották a gyertyát.

2016. 12. 24.

27. SZILVESZTERI HÁLAADÓ MISE...

HITÜNK EREJE

1944-1945 FORDULÓJÁN

A háborúnak még nincs vége, de a harcok már a nyugati határok közelében dúlnak, és az orosz csapatok megállíthatatlanul nyomulnak Berlin felé.

A felszabadult területek megszenvedték a háborút, de már kezd helyre állni a rend és a béke, de a nyugalom még várat magára, s mindenki várja már ennek a borzalomnak a végét.

A szegényes Karácsonyon főleg annak örültek az emberek, hogy túléltek a borzalmakat és hálával telve köszönték meg a templomban Istennek a megmenekülésüket.

Szilveszter estéjén a hívők csoportokban vagy párosan vonultak a szokásos év végi hálaadó szentmisére.

Már sötét volt az utcákon, de a templom ragyogott a villanyfényben, és a sok gyertya fényétől az ünnepelőbe öltözött, melegségre vágyó hívek lelke is repesett a boldogságtól.

A kisváros gyönyörű temploma csodálatos módon nem szenvedett nagyobb károkat a háborúban, s ez azért is öröndetes, mert Európa egyik, ha nem a legnagyobb egyhajós temploma, s igencsak kár lett volna érte. Csupán egy mesterlövész próbálta ki a torony keresztjén puskját és ügyességét, de ez is csak évek múltával derült ki egy tetőjavítás során. Jó lövés volt.

Akik az oldalajtókon mentek be, nem láthatták a főbejárat előtt álló orosz katonai kocsit, amiből a szovjet városparancsnok szállt ki, s megindult a templomajtó felé.

Mozgásán látszott, hogy sebesült, bizonyára azért maradt le a harcoló csapatoktól, s rangjánál fogva tették meg városparancsnoknak. Szokás volt ez akkoriban.

Néhány géppisztolyos közkatona a bejárat előtt helyezkedett el, nem kis félelmet keltve a polgároknak, de senkihez nem szóltak, csak apró ferde szemeikkel figyelték a számukra szokatlan, kiszűrődő fényeket és hallgatták a zajokat.

A kapitány némi tétovázás után egyedül, de határozott léptekkel bevonult a zsúfolásig megtelt, ragyogó Isten Házába.

A mise már elkezdődött, gyönyörűen szólt az orgona, s a tömeg hangosan, önfeledten énekelte a hálaadó zsoltárokat.

A tiszt sétált a padosorok között, lovagló pálcájával fényes csizmáját ütögette, s fejét forgatva figyelt, nézelődött.

Láthatóan tetszett neki a zene, a búsan bűgő, később diadalmasan zengő orgona magasztos hangja.

Az asszonyok összébbhúzódtak a padokban, a férfiak suttogva kérdezték egymástól: - Mit keres ez itt? - de mivel nem történt baj, megnyugodtak, hiszen Isten Háza mindenkié. Azért mégis kissé behúzódtak az oszlopok mögé.

Lassan beért a főhajó közepére, ahol a lépcsősor tetején a szószék magasodott, s felnézett, felemelte tekintetét a kupola felé.

A régi építészek tudat alatt vagy igenis úgy tervezték a templomokat, hogy az emberek önkéntelenül felemeljék fejüket az Úr felé.

Amikor felért a plébános a szószékre, meglátták egymást: a pap és a katona. Mind a ketten meglepődtek, s ebben a pillanatban elhallgatott az orgona is.

A tisztelendő atya elkezdte mondani a szentbeszédet a hit erejéről, a háláról és a reményteljes, békés évekről. Csak néha-néha remegett meg kezében a csatos imakönyv.

A hívek áhítattal hallgatták, de a kapitány nem értett semmit a beszédből, s ez zavarba hozta.

Lassan megfordult, az orgona sípjait nézte, majd a kántort kereste tekintetével. Ekkor hirtelen a csizmája szárára csapott, s pálcájával mérgesen leintette a prédikáló atyát.

Ő kérdőn nézve elhallgatott.

A kapitány rekedtes, idegen hangján felkiáltott.

- Doszta propaganda! Davaj muzika!

S hirtelen felharsant a hálaének, a hit, a remény, a szeretet, és az összetartozás diadala, a zene által, mely kapcsolatot teremtett a hívők és Isten között.

2012. 11. 23.

Megjegyzés: Az írás nyomokban megtörtént eseményeket tartalmaz.

A szellemi terméket a fogyaszthatóság érdekében kissé cizelláltuk.

28. AZ IGAZAT MONDD...

JÓZSEF ATTILA: AZ IGAZAT MONDD, NE CSAK A VALÓDIT

Számomra József Attila a világirodalom egyik legnagyobb költője, annak ellenére, hogy kortársai, mint például a mi Babitsunk, sem tartotta költőnek, nem is beszélve Horger Antal úrról. Életében oda sem adták neki a Baumgarten-díjat, pedig kellett volna a pénz a megélhetéshez. Nálunk a költők mindig éheztek, de azért sokuk mégis Párizsban tanult. Hogy is van ez?

Az, hogy a mindenkori politika kisajátítja magának a költészetét, az legyen az ő bűnük, és szűk látáskörük bizonyítéka. Sehol nem található Trianonról írt verse, ez is azt jelenti, ma is félnek tőle. Ha elolvassuk bármely író munkáját, annak szelleme betölti a teret, fricskát adva a hitetleneknek.

Ha már csak a címben szereplő mondat tartalmára és logikájának megfejtésére gondolunk, már maradandót alkotott. Irodalmi beszélgetéseim során próbáltam közérthető módon elmagyarázni a valóság és az igazság közti lényeges különbséget, mert nehezen értik az emberek.

Álljon itt most néhány variáció.

Az az élet véletlen sorsszerűsége, hogy véletlenül a József Attila utcában lakom.

Tűzcsap

Az iskola folyosóján egy feliratra lettem figyelmes. Tűzcsap.

Azért, ha belegondolunk, kissé nagyképű ez a kijelentés. A valóság az, hogy azt írták ki: Tűzcsap, de az igazság: ha megnyitjuk a csapot, csupán csak hideg víz folyik belőle.

A rózsaszíne

Ha azt mondják valamire, hogy rózsaszínű, akkor hamis az információ. Ilyen szín a valóságban létezik ugyan, de a virágnemesítőknek köszönhető kreáció.

Az igazság szerint a virágok királynője fehér vagy vörös. A többi szín csak a különféle árnyalatok kombinációja.

Növénynemesítés.

István király

István sokak szerint a magyarok első királya, bár ezt más elméletek vitatják.

A valóság az, letelepítette a kalandozni vágyó szabad magyarokat, és a Római Katolikus vallás elterjesztésén fáradozott.

Az igazság, hogy kemény kézzel, és tűzzel-vassal irtotta azokat, akik nem az új hitért buzgókodtak.

Jobbágyságba kényszerítette az eddig szabad pusztákon élő pásztor népeket, s talán ő volt az első, aki idegen lovagokat hívott a régi társadalmi formát megtartani vágyó magyarok ellen.

Micsoda különbség.

Mátyás király

Mátyás a Humanizmus talán legnagyobb alakja, az építészet, az irodalom, a könyvnyomtatás pártfogója, könyvtárak, egyetemek alapítója.

A valós dolgok tették nagyvá nevét.

Igazság szerint a legtöbb adót ő vetette ki a jobbágyságra, leigázta Bécs, Prága városát.

A humanista király háromszáz török fejet lövetett be Jajca várába nyomatékul.

Ne ölj

A tízparancsolat egyik legfontosabb törvénye a Ne ölj.

A horogkereszt, a vörös csillag jogosan tiltott jelkép, mivel ideológiájukból fakadóan sok tíz millió embert öltek meg a világban.

Ámbár ilyen alapon a török félholdat és a keresztet is be lehetne tiltani, mert ezen ideológiák alapján is legalább annyi embert öltek meg évszázadok alatt. Ez a valóság.

Az igazság, hogy az inkvizíció, a keresztes háborúk, az amerikai őslakosság kiirtása mind vallási alapon történt. A mohácsi csatában kilenc püspök halt meg fegyverrel vagy kereszttel a kezében, A törökök pedig Allah nevében rohantak az egri falakra. A modern világban is tábori lelkészek sokasága áldja meg azokat a fegyvereket, amivel ölnek.

Bort iszunk és vizet prédikálunk?

Vagy a cél szentesíti az eszközt?

Érdekes felfogás.

Széchenyi

Kossuth mondta rá: A legnagyobb magyar.

Bizonyára így is van, ha csak a Lánchídra vagy az Akadémiára gondolunk, vagy arra, hogy éves jövedelmét ajánlotta fel a nemzet javára.

Az igazság szerint mások is követhették volna példáját, de nem tették.

Ő is csak a jobbágysai vére és verejtéke által megtermelt javakat tudta felajánlani, ami ilyen szempontok alapján akár az ő felajánlásuk is lehetne.

Az, hogy Petőfinek ki az édesapja, már egy másik értekezést kívánna.

1956 esete

Nagy Imre valóban a forradalom mártírja volt, koncepciók vádak alapján ítélték el, hogy kivégezhessék. Ha kegyelmet kér, talán életben maradhatott volna.

Igazság szerint ebben az esetben kommunista akasztott kommunistát, hiszen ő is az volt, és padláslesöprő miniszter.

Szovjet állampolgár és olyan miniszterelnök, aki elvtársaknak szólította a forradalmárokat.

Miért csodálkozunk?

Manapság...

Manapság azt hallom, ne azt figyeljék, amit mondok, hanem azt, amit cselekszem.

No lássuk. Nem vagyunk hívei a tandíj bevezetésének a felsőoktatásban. Nem lesz adóemelés és megszorítás. Nem vezetjük be az ingatlanadót, stb. Ezeket valóban kijelentettük.

Az igazság szerint huszonhét százalék lett az ÁFA, százezrekbe kerül jó néhány egyetem térítési költsége, és itt tartom a kezemben a levelet, hogy elsejétől bevezették Szekszárdon is az ingatlanadót.

Az igazat mondd, ne csak a valódit!

2012 okt. 10.

29. AZ ÖRÖM AZ ENYÉM

Egy kis előzetes beharangozás, a tizenkettedik, Karácsonykor megjelenő e-könyvemhez.
Címe: Angyal szállt az égen... Egyveleg az ünnepekről...

Volt egy barátom, aki már fentről vigyáz reám, állandóan füstölgött magában, és néha hangosan is, hogy, ennyire nem tolhatott velem ki az apám... S tényleg...

Ő valójában december 31-én született, és nemes egyszerűséggel a Szilveszter nevet kapta, melyet soha nem tudott megbocsájtani a szüleinek.

Egy napon volt a születés- és névnapja, ennek ellenére, vagy éppen ezért, ő is, és egyáltalában én is nagyon szeretjük az ünnepeket.

Minden hónapban van valami, vagy családi, vagy egyházi, akár állami ünnep, egyre megy.

Színt hoznak a szürke mindennapokba, ok a kedvességre, az evésre, ivásra, és hogy mindenképpen jobban szerethessük egymást.

Ha két ember szeretettel beszél a társával, halkan teszi, a lelkük mind közelebb kerül a másikhoz, halkan is megértik a másikat, a szerelmesek pedig szinte hangtalanul ölelik egymást.

Akik hangosan kiabálnak, azok lelke messzire eltávolodott valamikori barátjától, kedvesétől.

Ma az ünnepi hármassugrásról olvashattak pár gondolatot, ehhez azért feltételeznünk kell némi jártasságot a témában, hogy Miklós püspök eredetileg délről indult el, és nem északról, a Télapó nem azonos a Mikulással, ideológiai szempontból sem, s nem a kéményen közlekedik, az biztos. Karácsony pedig nem azonos a fenyőfa állítással, a betlehemi születésről sem kéne megfeledkezni, és hogy eredetileg a három királyok hozták az első ajándékokat, ebből alakult ki a mai ajándékdömping divatja. S a Szilveszter sem mindig ekkor volt, a naptár szerint is átalakult párszor.

Arról most ne is beszéljünk, hogy éjfélkor nem a legjobb nő mellé kell állni, hogy őt csókolhassuk meg legelsőként.

Első a család, és csak aztán a Ferencváros...

Hogy milyen volt az idei év, már előre tudjuk, jó közepes. Rosszabb, mint a tavalyi volt, és jobb, mint az, ami jövőre lesz.

Ez már minden éves tendencia.

Nem kell ezen studiózni, a kimondatlan törvényeken úgy sem tudunk változtatni, általános a szabály: boldogulj...

Nem igazán lehetsz vállalkozó, hanem csak próbálkozó, esetleg.

Egyebet nem mondhatok..

Néhány gondolat a szeretetről:

A szeretetről mindenki úgy beszél, mint egy valamilyen egységes dologról.

Pedig hát millió fajtája van, és ezek mind minősítő jelzők, és mindenki tud felsorolni még számtalan változatot.

Mikor a szerelem szeretetté szelídül, és van anyai, apai, testvéri, baráti, nagyszülői, munkatársi, kollegiális, és még sorolhatnám miféle szeretet, akkor ezek csak szavak lehetnek, de ha

mélyebben belegondolunk, akkor mindegyik mély, de másféle érzelmeket takar, de a végén mégiscsak egy töről fakad, és egy irányba mutat és halad. A szeretet mindennél fontosabb érzélem, erősebb minden pillanatnyi érzelemnél és értéknél, mert a szeretet az örök. Szeretni csak az ember tud. Az oktalan állat csak ösztönösen cselekszik, és az érzélem nélküli ember is, de mi szorosabban kötődünk egymáshoz, mivel talán valamilyen testrészünk nem úgy működik, ahogy kéne, de a szívünk az mindhalálíg szeretettel teli.

Mindenkinek áldott ünnepeket kívánok szeretettel, Vendi.

AZ ÖRÖM AZ ENYÉM...

Szekszárd 2017. Az ünnepekre várva

30. NYÍLT LEVÉL

KI VAGYOK ÉN?

Kedves Barátaim!

Én még soha nem írtam blogot. Valamikor el kell kezdeni, mondták többen is, hát most elkezdem.

Bocsánat, ha kissé kapkodónak tűnök majd, de sok mindent szeretnék egyszerre elmondani.

1954-ben születtem Szekszárdon, meglepetésszerűen, másodmagammal. Ikerként, nagy harcok árán, én jöttem a világra elsőként. Szüleim, a háború miatt csak harminc éves koruk után találkoztak, és még öt évig nem született gyermekük, s már nem is gondolták, hogy valaha is lesz gyerekük. Nagy volt az öröm, hogy mindjárt ketten jöttünk a világra.

Apám a hadifogságból, Anyám a Málenkij robotból tért haza a Szovjetunióból. Ez a tény aztán egész életünkre kihatással lett.

Szép családi életünk, gyönyörű gyermekkorunk volt, testvérem korai haláláig elválaszthatatlanok lettünk egymástól. Ezekről a dolgokról a későbbiekben majd bővebben is írok.

Csendes, visszahúzódozó, pirulós ifjú voltam. Tudtam, hogy számomra a szószer, a tribün, a színpad és a katedra nem teremhet babérokat. Mivel azért volt véleményem a világ dolgairól, az írást választottam kifejezési eszközül.

Írásaim újságokban, antológiákban, saját kötetben jelentek meg, s interneten eljutottak a világ más tájaira is.

Már negyven éve írok, közben tanítottam is, és irodalmi estjeimen s könyvbemutatóimon megtanultam előszóval is kommunikálni.

Célom, hogy irodalom, és az internet segítségével eljussak más földrészekre is. Pl. Amerika, Ausztrália, Ázsia, Kanada és Európa országaiba.

Bogyiszlón már voltam, Afrikában nem is leszek. Ha valaki tud ebben nekem segíteni, várom a címet, olvasó és író embert egyaránt. Az AMF. oldalain közel ezer írásomat olvashatjátok, de könyvet is tudok küldeni. Ezúton is keresem régi barátaimat, levelezőtársaimat is, akik elmaradtak tőlem az elmúlt évek alatt. Elérhetőségeimet megtaláljátok. Sajnos én csak magyarul beszélek, ezért kizárólag csak ezen a nyelven tudunk kommunikálni.

Búcsúzóul: A magyar nyelv gyönyörű. A szavakat koszorúba fonni csoda. Mindennap írjatok és olvassatok. ... Egyebet nem mondhatok.

Szeretettel: Vendi

2018. február 12.

31. RAGASZKODOM A TÁRGYAIMHOZ.

Viszonylag hosszú életem során sok tárgyat halmoztam fel. Fontosakat és kevésbé értékeseket egyaránt.

Néha észreveszem, hogy eltűnnek dolgaim, vagy elvesznek, vagy ellopják, vagy pedig a káczánban eltűzelik őket. Ez mindig túl későn derül ki, mikor éppen keresem valamelyiket. Ja, az a kacat? Már rég nincs meg - mondják, s én tehetetlenségemben dühöngök hetekig. Milli-méterre tudom, mit hová teszek, hogyha keresem, azonnal megtaláljam.

Szakmáimból eredően rengeteg jófajta szerszámaim vannak, kiegészítve szakkönyvekkel, szótárakkal, rajzokkal stb. Csak jó szerszámokkal lehet precíz munkát végezni. Soha nem kellett semmit kölcsönkérnem, mert amit tudtam, sajátkezűleg legyártottam.

Forrázó teknő, üstház, rénfá, hastok, kapu, kerítés, víz, gázvezeték, központi fűtés. Ez öt szakmámból adódott, de bele tudtam nyúlani a villanszerelésbe és a famunkákba is. A házunkat én vakoltam, én festettem.

Viszonylag szép könyvtáram van, de mivel a kölcsönadott könyveket soha nem kaptam vissza, nem szívesen adok oda senkinek könyvet, még olvasásra sem. Szerszámaim sem kerülnek vissza, ezért ma már nem adok senkinek semmit. Ebből kifolyólag talán sokan bunkónak tartanak, de az idők mostanára megváltoztak.

Minden tárgyhoz valami emlék fűz, s emiatt ragaszkodom ilyen betegesen hozzájuk.

Ha elmegyek itthonról, sok dolgot viszek magammal, amire esetleg szükségem lehet utam során. Iratok, pénztárca, telefon mindig van nálam. Apám bölcselete szerint táská, szatyor mindig kell, hogy legyen, mert ha találssz valamit az úton, legyen mibe tenni. Mert ha nincs nálad semmi, akkor a fenekedbe dugják, annak pedig nem örülnék.

Íróféle embernél papír- és tollnak mindig kell lennie, hátha eszébe jut valami.

Igazi szekszárdi börcsök bicska állandóan van a zsebemben, mert egyszer egy hölgynek szüksége lett volna rá, de nem tudtam vele szolgálni. Akkor megkorholt: Milyen ember az, akinek bicskája és szeretője nincsen? Azóta van.

Kulcsosomó elmaradhatatlan nálam. Állandóan bezártsági érzésem van. Kulcs nélkül nem érezném magam biztonságban. Megbolondulnék, ha nem tudnék kiszabadulni valahonnan. Öngyújtó is van nálam. Múltkor is körbevettek nem igazán magyar fiatalok, és mondták, hogy adjak cigarettát. Mondtam, hogy nem dohányzom, de ez őket nem érdekelte. Oldjam meg valahogy a problémát. Tűzet tudok adni, s elővettem vízcsap alakú tűzszerszámomat, amit a lányomtól kaptam, szakmámra való tekintettel. Tulajdonképpen ez nem is vízcsap, hanem tűzcsap, mert nem víz jön belőle. Ez talán őket is megzavarhatta, mert békén hagytak.

Állandóan a zsebemben lapul egy piros bohócorr. Könyvbemutatóimon, versbemutatóimon, klubdélutánokon gyakran kérdeznek politikai nézeteimről. Mivel én közszereplőként direkte nem politizálok, ilyenkor felteszem a krumpliorrot, és azt mondom: Az elvem az, hogy bohóc ne politizáljon.

Egyébként engem mindenfajta politika érdekel, főleg a gazdasági, a szociális, a kulturális, stb. csak egy nem: a pártpolitika.

Most bevezetésként csak ennyit a kedvenc tárgyaimról. Még jelentkezem.

Szeretettel üdvözlök mindenkit: Vendi

Egyebet nem mondhatok.

2018. március

32. A BOHÓCORR

ÍGY ÍRTOK... ÉN...

A múlt században, leírni is borzasztó, a hetvenes évek első éveiben kezdtem el írogatni, a magam és fiókom számára, és a hosszú évek során rengeteg fiókban maradt, és megjelent írás látta meg a napvilágot először mártogatós, majd töltő-, utána golyóstollamból. Manapság már a számítógépen próbálom megváltani a világot, eléggé naivan, és a hatvan évemmel, illetve a negyven év irodalmárkodásommal még mindig nem jutottam el odáig, hogy tanuljak belőle, vagyis hogy sem a gordiuszi csomót nem tudtam megoldani, sem a spanyolviasz feltalálásában nem jutottam előrébb elődeimnél.

Aztán csak előbb-utóbb minden írás megjelenik valamilyen fórumon, mivel akár bevalljuk, akár nem, akarjuk látni munkánkat nyomtatásban, mivel valahol mégiscsak ripacsok vagyunk.

Gyakran fellépek felkérésre különféle rendezvényeken, előadásokon verseimmel, és előfordult már, hogy a műsor után beszélgetésbe torkollott az est, és különféle dolgok kerülnek szóba, és előttem nincs titok, nincs tabu téma.

Általában mindenre felelek, és nem mellébeszélék, mint egyesek, legalábbis nem szándékosan.

Az író ember számára elkerülhetetlen dolog hogy a politika mezsgyéjére ne tévedjen, és ilyenkor megkérdezik a pártállásomat, s ekkor előveszem a mindig zsebemben lapuló piros bohócorrot, és azt egy pillanatra felrakva mondom, bohóc ne politizáljon, mert én soha nem osztom meg a közönségemet, hogy a jobboldaliak jobbra, a baloldaliak balra üljenek, ami fura lenne, mert az nekem fordított volna: ami nekem jobbra, az nekik balra, és máris meglenne a baj, a közönség az KÖZÖNSÉG, csupa nagybetűvel.

S egyébként is felesleges, pitiáner dolgokkal és tyúkperekkel nem foglalkozom.

Akkor látják, hogy ezzel nem jutunk sehová, s ilyenkor megkérdik, hogyan írok, mi adja az ötletet, mennyi idő alatt készül el egy vers, rutint ad-e a negyven év.

Ekkor mondom, van olyan vers, ami öt perc alatt elkészül, nem tudom olyan gyorsan írni, ahogy a gondolatok megkívánnák, és van olyan vers, amit öt év után sem fejeztem még be, s talán soha nem lesz készen.

Hiszem és vallom, hogy mindenről lehet írni, a leghétköznapibb dolgokról is, ha van hozzá alapgondolat.

Hogy a negyven év alatt lehet-e rutint szerezni, erről egy történetet szoktam elmesélni a még mindig kitartó közönségnek.

A bohóc hosszúorrú, hatalmas cipőjében botladozva bejön a porondra. Körbejárja kétszer a fűrészporrrel felhintett manézst, néha emelgeti a gyerekek felé szalmakalapját, piros orra, füléig kihúzott piros szája jellegzetes karaktert kölcsönöz arcának.

A harmadik körnél a bejáráttal szembeni főhelyre leteszi a hóna alatt behozott szétnyitható kicsinyke asztalkát.

Közben a gyerekek visonganak, nevetgélnek, a felnőttek elnézően mosolyognak.

A Vendi bohóc hatalmas zsebeiből előkotorász egy szál gyertyát, másik zsebéből egy hatalmas doboz gyufát.

Ügyetlenkedve meggyújtja a piros fejűt, majd azzal a kanócot.

Tenyerét összetapsikolva, kalapját két kézzel emelgetve, láthatóan örül az eredménynek és a sikernek.

Vidáman körbejárja a porondot, ujját beakasztva hószentágerjét húzogatja és végül megáll az asztallal szemben a főbejáratnál.

Nadrágzsebében könyéig turkálva, egy csomag vadonatúj kártyacsomagot vesz elő.

Kibontja, mert a mutatványhoz csak új, kemény lap a jó, a megfelelő.

Fél méterről, egyik kezéből a másikba repítve keveri a paklit, és kiveszi a piros ászt.

A többi kártyát ajándékba adja a meglepett gyerekeknek.

Hangos szóval elmondja a feladatot, a kártyalappal próbálják eloltani a helyükön maradva az égő gyertyát.

Van, aki legyezgeti, akad, aki odadobja.

Bizony, senkinek nem sikerül.

Ekkor a bohóc erősödő dobpergés közepette vízszintesen elrepíti a piros ászt.

A tízméteres repülés után a lap eltálcálta a kanócot és elkoppintotta a lángot.

Hatalmas ováció, cintányér csengés, a zene felerősödik. A bohóc kalapját lengetve diadalmasan körbejárja a porondot és learatja a sikert. A gyerekek tapsolnak, hiszik a csodát, ami egy ideje minden nap sikerül, de van egy valaki, aki trükköt sejt a produkció láttán.

Értetlenkedve felkeresi a lakókocsija felé igyekvő artistát.

- Árulja el nekem kérem, hogyan csinálja ezt a páratlan produkciót?

- Semmiség az egész, csak gyakorolni kell... - feleli a bohóc.

- És mennyit gyakorolta?

- Csupán csak nyolc órát - volt a válasz.

- Csak nyolc órát? - hitetlenkedett a néző.

- Igen, de naponta, és negyven éven át.

- Ja, ha csak így nem...

asztal, gyertya, kártya, eldobni, elalszik.

meddig kell gyakorolni?

nem sokáig, csak minden nap nyolc órát, és negyven évig.

nyolc órát, naponta negyven évig.

- Jajj, már megint reggel van...

2013. október 27.

Hiába, én is y-nal írom a nevemet, akár a nagyok...
nagy vendi.

33. PROFIK, AMATŐRÖK, DILETTÁNSOK

Sokan dilemmáznak azon, hol a három szó között a határ, és ki és mi dönti el, hogy hol kezdődik a művészet és a profizmus.

Ebben az igénytelen celeb világban, ha valaki letolja a bugyiját a TV műsorában, már sztár lehet. Világhírré érdemes művészeink pedig otthon ülnek és nem foglalkoztatja őket senki.

Az amatőr a sok rossz próbálkozás közben néha egy-két jó művet is produkál. Az idő nem szorítja, van ideje az alkotásra.

A profi a sok jó alkotás közben néha rátalál egy igazán maradandó, művészi produktumra.

A profit mindig szorítja a határidő.

A dilettáns akkor okoz igazán nagy szellemi környezetszennyezést, ha hozzá nem értéke szorgalommal párosul.

Hogy is mondta a nagyorrú lovag?

- Mondhatta volna szebben kis lovag.

- Magamat kigúnyolom ha kell, de hogy más tegye, azt nem tűröm el.

Csak hagyom mert nem tehetek mást, de én is átélhetek még ezernyi csodát.

Aki nem tudja csinálni, tanítja.

Aki tanítani sem tudja, az a kritikus.

2012. okt. 6.

Utószó

Minden elítéltnek joga van ahhoz, hogy az utolsó szó jogán elmondhassa bírának vagy bírálóinak mentségeit.

Aki eljutott az utolsó versig, biztosan valami véleményt, valamilyen ítéletet fog mondani erről a könyvről. Ha pedig úgy olvasta, akár egy újságot szokás - hátulról kezdve -, akkor talán ellapoz előre is.

Valahol olvastam:

„Becsülöm magamat annyira, hogy azt a kezet, amely az avatatlanság lendületével vájkál a versben, egyetlen szó nélkül félretoljam. De becsülöm a verset is annyira, hogyha e kéz a személyiségemre is rálegyint, kíméletlenül számon kérem a közelítés alázatát.”

Aki bírál, tudnia kell, hogy mit bírál. Engem a jó szándék vezetett. Örülök, hogy időt szakítottak arra, hogy elolvasták e könyvet. Magamat adtam, magamból adtam Önöknek valamit. Megpróbáltam józan paraszti ésszel és egyszerűen írni. Kerültem a fennkölt, fellengzős, magasztos stílust. A közérthetőség számomra elsődleges. Az ember után sok minden úgysem marad. Talán egy-két gondolat, vagy íme ez a könyv!

A jó pap is holtig tanul, ha meghalt, sírjára ráírják: Tanulmányait befejezte.

2001

Utószó a 2001-ben megjelent Lila Madonna című verseskötethez.

A szerkesztő és szerző.

34. HITELÜNK VAN?

Most a választások után a pártígéretektől eltelve felmerül az emberben, hogy mennyire hitték el a választók a politikusok ígéreteit. Hogy hitelük van-e a politikusoknak?

Az majd hamarosan elválik.

De hitelük van-e a róluk író újságíróknak? Hiszen nem mindegy, hogy hogyan találják a dolgokat, hogyan írnak személyekről, eseményekről. Tárgyilagosan-e, vagy részrehajlóan, esetleg hangulatkeltően vagy provokatívan. Nekik hisznek-e az olvasók?

A szenzációhajhász bulvárlapok a példányszám növelése érdekében a szavak kifacsarására, elferdítésére is képesek. A magyar nyelv annyira árnyalt és sokszínű, hogy bármit meg lehet írni mindig valakinek a szemszögéből nézve és valakinek a szája íze szerint. Csak arra kell figyelni, hogy ne lógjon ki nagyon a lóláb, s aki nem tud a szavak között olvasni, akár el is hiheti a dolgokat.

Egy állami gazdaságban történt lópusztulást a szenzációéhes újságíró úgy írta meg, hogy a lóállomány 50 %-a elpusztult. Az egész ország a gazdaság hatalmas veszteségén kesergett, de csak a bennfentesek tudták, hogy két lova volt mindösszesen a szóban forgó mezőgazdasági egységnek. Talán így akartak állami támogatáshoz jutni és érdekelt volt a zszurnaliszta is? A szó veszélyes fegyver. Az írástudóknak óriási a felelősségük a tájékoztatás terén, s felmerül a kérdés: Hitelünk van-e?

S álljon itt egy másik példa is.

Vége az előadásnak. Az illetékes előadó elmondta érdekesítő véleményét az aktuális dolgokról, melyek ma mindenkit érdekelnek. Ezután következett a szokásos kérdés:

- Na tessék, szóljanak hozzá!

Ilyenkor van az, amikor mindenki a padlót vagy a plafont nézi, esetleg sürgős kotorászni-valója van a táskájában. Kínos a csend. Végre az első „fecske” felteszi a kezét.

- Igaz-e, amit az újság ír?...

Az előadó a kérdést meg sem várva rávágja:

- Igaz! Amit az újság ír, az igaz!

S valóban, igazat ír-e az újság? Hitelünk van?

Egy régi közmondás szerint a szó elszáll, az írás megmarad. Akár száz éves cikket is elő lehet venni s tetten lehet érni a hazugságot. Egy másik mondás szerint a hazug embert előbb utol-érik, mint a sánta kutyát! Tovább untathatnám a tisztelt olvasót hasonló blödségekkel, de nem teszem, hiszen politológusaink, történészeink, közgazdászaink nem átallnak előkaparni régi újságokat, okiratokat, hogy rajtakaphassák a megalkuvó zszurnalisztákat. Előbb-utóbb kiderül-nek a turpisságok. A különféle ellenzéki pártok és szervezetek egymást túlkiabálva próbálják felszínre hozni a múlt hibáit. Kiderült, hogy a Rákosi padláslesöprés kegyetlenebb volt, mint a török világ Magyarországon. A török szpáhi (földesúr) annyi gabonát mindig meghagyott a jobbágnak, hogy jövőre újból tudjon vetni. Kiderült, hogy Sztálinhoz képest Hitler csak gyenge kezdő lehetett, hiszen a szovjet vezető több kommunistát öletett meg. Kiderült, hogy 1956 nem ellenforradalom volt, hanem sokak szerint szabadságharc, s kár volt Nyikita Hruscsovnak odaadni az ötös fogatot, s Brezsnyevnek is hiába tapsoltunk! De könyörgöm! A „PRAVDÁT” ezelőtt 20 évvel is Pravdának (Igazság) hívták. Van persze magyar Pravda, magyar igazság is. Az orvos, a pap, a tanár, a szülő néha belemehet kegyes hazugságokba. Az

újságíró soha! Az elferdített dolgokra a közvélemény tudat alatt is ráérez, s ha be is igazolódik a gyanú, kegyetlen dolgokra képes.

Hitelünk van? Teszem föl immár negyedszer is a kérdést. Most már remélem, hogy igen. Még nem mondhatjuk azt, hogy:

- Ma már tudjuk!

Csak azt mondhatjuk most is, hogy:

- Ma úgy tudjuk!

Ítéletet a jövő mondhat a ma felett. Mi, akik csináljuk és éljük a jelent, nem! S csak azt remélhetjük, hogy az utókor nem elégtelent ír a bizonyítványunkba.

A történelmet megváltoztatni nem lehet, mivel az már megtörtént, csupán csak elferdíteni, meghamisítani tudják felelőtlen emberek, de az bűncselekmény.

35. DVESÍTSÜNK

Szekszárdon több „100 forintos” bolt működik. Nem is ez a baj, hiszen szüksége van a lakosságnak olcsó árukra, mert sokan nem tudják megvásárolni a drága holmikat. Persze van a dolognak egy kis szépséghibája, a boltok neve nem azt takarja, amit hirdet. Keresve keresem azokat az árukat, amelyek „csak” 100 forintba kerülnek. Mindhiába. Túl szép a menyasszony. A vevő talán becsapva is érezhetné magát, de ez egy másik történet. Igazából a névválasztással van a baj.

Az ember néha betér egy ilyen olcsóbb üzletbe, jelen esetben egy műanyag törölközőtartóért. Ami ugyan nem egy látvány a fürdőszoba csempéjén, de a célnak megfelel. (Nem kell mindig kaviár.) Találtam is kétfélét. Az egyik felfúrható, a másik ragasztható. A csavaros talán stabilabb, de kell hozzá fúrógép, vídiafúró, hosszabbító, csavarhúzó, tipli, facsavar. Túl macerás, nem kell! Nézzük a másikat, a ragaszthatót! Mivel is ragad ez? Az akasztó hátán látható egy felirat. Először azt hittem, külföldi a termék, aztán rájöttem, hogy az ovális ragasztandó felületre csak így fér ki a használati utasítás:

Megne-
dvesíteni.
Felrag-
asztani.

Bizonyára nem magyar szakos dolgozó írta ezt a szöveget, de azért a nyomdában van korrektor is.

Hát akkor most dvesítsünk, vagy ne dvesítsünk? Költői a kérdés. Talán csak az én irodalmi lelkiütemet zavarja az efféle írásos környezetszennyezés? (A tény az, ha már felragasztottuk, a szöveg többé nem látható. Jobb is.)

Bizonyára ezek a dolgok is hozzájárultak ahhoz, hogy a másikat, a falra csavarozhatót választottam. Ahhoz nagyobb a bizodalmam. Talán jobban is tart...

36. ELSŐ NAP AZ ISKOLÁBAN

KEZDŐDIK AZ ISKOLA

Az, hogy ki hová születik a világra, az meghatározza további életét és életmódját, előmenetelét, karrierjét.

Egyáltalán nem mindegy, hogy Budapesten, vagy valamelyik más nagyvárosban, vagy falun, ne adj isten tanyán születik az illető.

Aki tanyán születik, arra mondják, hogy: többszörösen hátrányos helyzetű. Messze a falu. Se út, se vezetékes víz, se közeli tanya, semmi.

Csak a béke, a nyugalom, a szeretet és a sok munka.

Janika is itt született, hat évvel ezelőtt, a tanyán, a természet lágy ölén, mert még idő sem volt a távoli városban a mentőket értesíteni.

Janika itt nevelkedett a tanya körül. Játszott a kislibákkal és a bárányokkal kergetőzött.

Este kicsit TV-t nézett, hogy egy kis világot is lásson, hiszen nem is olyan régen bekötötték végre a villanyt a tanyára.

Valamivel könnyebb lett az élet, mosógép, vasaló, rádió, terménydaráló, és petróleumlámpa helyett villanyvilágítás.

Janika itt élt, elzárva a világtól, s félt minden újtól és minden idegentől.

Óvodába nem járt, mert messze van a falu, tehát az anyukától hallotta a meséket és a szép dalokat.

A szülőktől sokat hallott az iskoláról, s várta is a pillanatot, hogy ő is bejárhasson a faluba.

S most eljött az idő, hat éves lett.

A táskát már rég megvették, s otthon néha felpróbálta, s sétálgatott benne az udvaron. Tetszett neki. Várta az iskolát, de félt is tőle.

Reggel korán kellett kelni, de hozzá volt szokva, csak egy kicsi sokat kellett gyalogolni.

Az anya puszija után bement a tanterembe, ahol sok ismeretlen gyerek és a tanító néni fogadta.

Megkezdődött az óra, ahol bemutatkoztak a kisdiákok és a tanító néni, majd elmondta az osztályfőnök, hogy miről is tanulnak majd hosszú évek során.

Közben a kisfiú tekintete már az ablakon át kikalandozott a távoli, biztonságot adó kis tanya felé.

A szabad mezők, a rétek, a kis patak után vágyott, ahol várták a kis állat barátai, a természet és a szabad világ.

Idegen volt számára a bezártság és a kötöttség.

A második szünetben elkezdett bepakolni a táskájába.

- Hová indulsz Janika?- kérdezte a tanító néni.

- Én még haza! - felelte a kisfiú.

- Miért?

- Unom ezt a sok hülyeséget, s különben is: fáj a fenekem.

KEZDŐDIK AZ ISKOLA

Papa kérlek,
Rakjuk el a
Bringát, hintát,
Talicskát.
Nemsokára
Kezdődik a
Tanítás.
Ott hallunk majd
Sok csodát.
Közel van az
Új iskola,
Kézenfogva
Megyünk oda.
Beülünk az
Osztálypadba.
Olvasunk és verselünk,
Számolunk és énekelünk,
Utána jót nevetünk,
Nagyon okosak leszünk,
Hamarosan felnövünk.
Talán túl gyorsan.

2016. szeptember 01.

37. EMLÉKEZZÜNK KAISER ISTVÁNRA

NEGYYVEN ÉV ELMÚLTÁVAL:
ÍGY ÉLT A FUK
KAISER ISTVÁN EMLÉKEZETE

Menjünk egy túrára a FUK-kal,
Jobb lesz százszor, mint IBUSZ-szal.
Jutalmad nem maradhat el,
Élményekkel gazdagabb leszel.
Tekints a társaidra kérlek
S játsszál vidáman velünk.
Dalolj, ha úgy akarja kedved
Énekeld a FUK-osok dalát!

Szekszárdon, közvetlen környezetünkben is éltek olyan emberek, akik sokat tettek az akkori fiatalok kulturális és erkölcsi neveléséért és a mai napig is meghatározó hatással voltak az egyes egyének életére. Ilyen ember volt Kaiser István népművelő a 70-es évek Szekszárdjának kiemelkedő alakja.

Magyarországon az 1960-as évek végén és a 70-esek elején, ha megüresedett egy dohos szenespince, vagy ha nem használták a bérházak közös helyiségeit, az élénk és lelkes fiatalok mindjárt pinceklubot, ifjúsági klubot csináltak belőle. Szekszárdnak ilyen szempontból szerencséje volt. 1970-ben megépült a Babits Mihály Művelődési Központ, mely akkor számátalan lehetőséget kínált a klubmozgalomnak. Egy országra szóló kirándulás után vetődött fel az ötlet: jó lenne egy utazgató-klubot létrehozni, országot-világot járni. Így jött létre 1971-ben a Szekszárdi Fiatal Utazók Klubja, a FUK. Vezetője, kitalálója, létrehozója a kitűnő pedagógus, földrajztanár, népművelő, a néhai Kaiser István lett. Kirándulásokon, belföldi és külföldi túrákon vettünk részt. Soha nem mentünk a vakvilágba, diákon, filmekben megnéztük a várost vagy a tájat, ahová indultunk és megismerkedtünk a történelmi tényekkel is. Tehát készültünk az útra.

Megy az úton át
Egy vidám társaság
Bátor és merész
Mindig tettre kész.
Valaki kiáll
A hosszú sor elé,
Büszkén kiált
A barátja felé.

A klub ismereteket közvetített, nevelt, szórakoztatott. Bekerült az ország 12 legjobb ifjúsági klubja közé, négyszer nyerve el az „aranykoszorús” jelvényt. Kedd esténként tudományos, művészeti és utazással kapcsolatos előadásokat hallgattunk, melyeket film- és diavetítésekkel színesítettünk. Néhányan a meghívott előadók közül: Rákos Sándor költő, Csathó István író, Kulcsát István és Szőnyi János a TV-től, Koncz Zsuzsa és az Illés-zenekar, dr. Anghi Csaba, Vedres László biológusok, Dinnyés József és Rév Tamás énekesek, Rockenbauer Pál, dr. Csehák Judit. Rendszeres kapcsolataink voltak Kalocsa, Szeged, Tapolca, Gyömrő, Kajdacs Sárszentlőrinc, Tamási, Pécs és Budapest különböző klubjaival. A megyei lapban elsősorban Ordas Iván és Virág F. Éva írtak gyakran a klubról, de mi is tudósítottunk belföldi, bulgáriai jugoszláviai és lengyelországi útjainkról.

A kirándulásokat a művelődési ház piros buszával bonyolítottuk le, a Meggylevessel.

Alföld síkjai,
Hegyek szirtjei,
Várnak már ránk
Várak romjai.
A sok jó barát
A tűzön,
S vízen át
Énekli majd
A FUK-osok dalát.

Kaiser István 1977-ben, egy előadásra utaztában, halálos autóbalesetet szenvedett. Klubvezetői munkáját senki sem tudta pótolni. 39 évesen halt meg, most 80 éves lenne.

Egy vidám, mozgalmas hétvége
Elfelejtet minden bűt veled.
Friss lesz az elméd és a tested.
Énekeld a FUK-osok dalát.

Az ifjúsági klubok az idők folyamán csődbe jutottak, az ifjúsági turizmus szép hagyományai szertefoszlottak. Ma komoly anyagi megterhelést jelent utazni. A baráti országok pedig már nem is annyira barátiak, és teljességében átalakultak. A legfőbb probléma az, hogy a mostani fiatalok szemlélete és érdeklődési köre teljesen megváltozott.

Szemléletváltásra egyenlőre várni kell.

Tehát emlékezzünk Kaiser Istvánra, a legendás népművelőre, pedagógusra, halálának negyvenedik évfordulójára, és természetesen Őreá, halhatatlan emberi nagyságára.

Sokunk számára a mai napig meghatározó nevelői és oktatói munkájára, melyeket, azokat továbbfejlesztve, a mai napig használunk.

Míg élünk, soha nem feledünk, nyugodjál békében, nem éltél hiába.

Nagy Vendel

A megemlékezés és a FUK-induló szerzője, a FUK tagja

FUK INDULÓ

Menjünk egy túrára a FUK-kal,
Jobb lesz százszor, mint IBUSZ-szal.
Jutalmad nem maradhat el,
Élményekkel gazdagabb leszel.
Tekints a társaidra kérlek
S játsszál vidáman velünk.
Dalolj, ha úgy akarja kedved
Énekeld a FUK-osok dalát!

1. vers:

Megy az úton át egy vidám társaság,
Bátor és merész, mindig tette kész.
Valaki kiáll a hosszú sor elé
S büszkén kiált a barátja felé.

Refrén

2. vers:

Alföld síkjai, hegyek szirtjei
Várnak már ránk várak romjai.
A sok jó barát, a tűzön s vízen át
Énekli majd a FUK-osok dalát.

Refrén

3. vers

Egy vidám mozgalmas hétvége
Elfelejtet minden bűt veled,
Friss lesz az elméd és a tested,
Énekeld a FUK-osok dalát!

Refrén

Ez volt az első, a '70 években megjelent vers, mely pályázatot nyert. A Szinkron együttes megzenésítette és évekig játszotta. Rádióban is többször hallhattuk.

KAISER PISTA

1938-1977

Ha hosszú évtizedek után
Tompuló homályból
Képe felmerül
Eláraszt bennünket
Emléke, s szelleme
Valahol legbelül.
Kevesen tudtuk
Életünkbe hogyan került elő,
Különleges fajta
Az efféle népművelő.
A kijelölt úton
Sokakkal haladt,
Mégis mindig
Magányos maradt.
Hirdetni a jót,
S a szépet,
Fáradtsággal teli
Küzdelmes élet.
Melyet sok ember sokszor
Nehezen értett.
Volt ki szándékosan
Keresztbe is tett.
Nem szitokkal,
De jó szóval nevelt,
Szelíd határozottsággal
Helyes útra terelt.
S mikor elindult,
Hogy a tudást
Másoknak elvigye,
A Halál pont
Szembejött vele.

Sírja méltatlanul
Messzire került,
A sírkert végébe
Nem az alkotótársak
Méltóbb körébe.
Láttam a kő fölött
Lebeg szelleme
A test feltámadásában én nem hiszek.
Csak a lélek örök csupán.
Kitölti az ájert,
Mint az illatos virág.
Fricskát adva a hitetleneknek.
S néha, ha kell,
Elrugaskodik a kőről,
Fel a fellegekbe.
Az égiek nyomán.
Elhivatottsága okán.

2013 augusztusára

38. A MISSIÓ

ÁLMAIM MEGVALÓSULÁSÁNAK TERVE... ÚTMUTATÓ AZ M.M.M. HASZNÁLATÁHOZ

Tisztelt Látogatónk, Kedves Olvasónk!

Szeretettel köszöntelek a MEGSZÓLALOK MŰVÉSZETI MAGAZIN jelen számával.

Elnézést a bizalmasnak tűnő megszólításért, de gondolom, ezt a lapot barátaim vagy híveim olvassák, és nem az ellenségeim, mivel nem nekik szánom.

Nagy Vendel vagyok, Szekszárdon élek, s több mint negyven éve írogatok különféle lapokban, antológiákban, különböző műfajokban és stílusokban.

Vers, próza, cikkek, glosszák, humor stb. Mindig volt valamilyen megjelenési lehetőség, de a mai gazdasági világban ez teljesen megváltozott. Már nem terem babér a magunkfajta számára.

Önálló verseskötettel is jelentkeztem, köszöntve az új évszázadot.

Sajnos sok minden az anyagiakon múlik, de ehhez párosulhat még a kortársak hiúsága és kicsinyessége, ami megakadályozza az érvényesülést ebben a belterjes művészvilágban.

Éppen ezért más módszerhez kell folyamodnunk, s egyénileg kell a sorsunkat a kezünkbe venni.

Régóta gondolkodom egyéni könyvkiadásban, ami részben, egy könyv erejéig anyagi haszon nélkül megvalósult. A másik ötlet egy saját lap indítása, de a nyomda, papír és terjesztés költségei szintén horribilis összegbe kerülnének. Ki vesz manapság könyvet vagy újságot? Az elvetemült!

Egy irodalmi műalkotás publikálásához három nehezítő elem adatik: a mű megírása, kiadása és eladása.

A kor adottságait kihasználva egy elektromos lap megjelentetésén fáradozom. Internet, jó cím, jó írárok, és kész is. Gondoltam, persze nem így van. Ha a Hócipőre gondolok, az enyém csak Dorkó lehet.

Mivel magamnak és írogató barátaimnak megjelenési, megszólalási lehetőséget szeretnék biztosítani, jobb ötlet híján a lap címe:

MEGSZÓLALOK.

Nem túl meghökkentő cím, de a dolog lényegét kifejezi.

Néhány gondolat a tartalomról és a formáról.

A cím sugallja, hogy bárki, aki jogilag kinyilvánítja, hogy az írása megjelenhet lapunkban, akkor, ha megfelel az írott és íratlan szabályoknak, előbb-utóbb meg is jelenik az aktualitás jegyében.

Csupán néhány írott és íratlan szabályt kell betartani.

Az írás nem lehet alkotmány- és nemzetellenes, ízlésromboló, trágár, erkölcsi normákra fittyet hányó, magyartalankodó és túlzottan napi politikázó. Napi politikával nem foglalkozunk, persze ez nem jelenti azt, hogy nincs véleményünk róla. Írás közben elkerülhetetlen a történelmi visszatekintés, de a határt a kettőezredik évszámnál meghúzzuk.

Megjelentetnénk cikkeket, novellákat, riportokat, humoreszkeket, verseket, dalszövegeket, reklámokat, tudományos ismertetőket, érdekesen megírt recepteket, stb.

Az írások tartalmának valódiságáért a szerző felelős. A szerzői jogokat fenntartjuk, a lapból máshol publikálni tilos, a lapot egyben továbbítani szabad.

Az újság terjesztése elektronikus úton történik e-mail címre, mindenki egyénenként megkaphatja, ha kéri, de ugyanígy le lehet mondani. Titkos vágyam, hogy a határokon túl élőkhöz, vagy más földrészekre került honfitársainkhoz is eljusson ez az olvasnivaló.

A lap ingyenes, nem kérünk érte pénzt, de nem is tudunk fizetni, pl. honoráriumot. Az ingyenességnek is megvannak a veszélyei, mert azt sugallja, hogy értéktelen a termék. Pedig csak gesztus az olvasó felé. Persze semmi sem ingyenes, ezért ha valaki támogatni szeretné a magazint, megteheti irodalmi munkával, tárgyi dolgokkal, vagy némi kp-vel, ami egyéni megbeszélés után történhet. Mindezt a magazin fejlődése, és fennmaradása érdekében kérjük. (Elektronika, megunt, leselejtezett laptop, nyomtató, stb.)

A külalak technikai okokból egy hasábos. Így kezdetleges eszközeinkkel egyszerűbb, de pl. vakoknak, akik remélhetőleg olvasóink lesznek, az olvasó programjuk könnyebben boldogul ezzel a tördeléssel.

Később, technikánk fejlődésével fotókat, festményeket és egyéb illusztrációkat is szeretnénk közölni, színesítve a lapot.

A számokat havonta küldjük, visszamenőleg is, hiszen később is csatlakozhatnak hozzánk, ha Ti is propagáljátok fejlődő folyóiratunkat.

Barátok között add tovább!

Kíváncsian várom a reagálásokat.

Elérhetőség:

telefonon: 06 30 550 51 06

e mail-ben: nagy.vendi54@gmail.com

Megrendeléseket, írásokat, hozzászólásokat erre a címre kérem.

Mindenkinek kellemes olvasást és jó szórakozást kívánok.

Az esetleges sajtóhibákért elnézést kérek.

Egyebet nem mondhatok.

A MEGSZÓLALOK IRODALMI MAGAZIN MÁR NYOLCADIK ÉVE SZOLGÁLJA AZ IRODALOM KEDVELŐIT.

MEGSZÓLALOK

Egyéni hitvallás

A tribünön és

A szószéken

Én nem értem el

Semmilyen sikert,

Számomra csak a

Katedra és a

Színpad termett

Némi babért.

Igazán nem is
Törtem magam
Efféle jutalomért,
De mondanivalóm van
Erről a cudar világról,
S magányomból
Csak az írással
Tudok kitörni,
A Magyarok
Gyönyörű nyelvén
Sokakkal pörölni
Hangos, hamis szóra
Magamat nem ragadtatom,
Mint némely
Szószátyár szónokok,
Nem mondok szónoklatot.
A literatúra az,
Amivel dicsően szólhatok,
Mondom, mondom,
A magamét
Míg levegőt kapok,
Amíg a Teremtő akarja:
Megszólalok.

2012. augusztus 1.

39. LAKODALOM VAN A ...

Nagyon ritkán jut el az ember manapság falusi, sátoros lakodalomba.

Nekem azért volt szerencsém egy ötszáz fős menyegzőn részt vennem, ahol már pénteken csak a készítők vacsoráján száznál többen voltak, néhány birka és egy sertés bánatára.

Aztán maga a lakodalom is vasárnap estig tartott, ami nagyon jól sikeredett, mert két verekedés is volt, egy éjjél előtt, s hajnal felé a második.

Láttam, többen is behúzzák a vonóba az ötezrest, hát én is behúztam, s elénekelttem kedvenc nótáimat, hogy aszongya:

Húzta a Budi Franci, mostanság már csak az égben...

Már énnékem beborult az ég, de nem élhetek muzsikaszó nélkül...

A másik pedig: Olyan asszony vagy te nékem, amelyet én meg sem érdemeltem...

Szóval aki akarta, jól érezhette magát.

A kaja jó volt, a zene jó volt, a menyasszonytánc eredményes volt, s csak a rosszindulatúak mondhattak valami elmarasztalót.

Engem mégis egy poénnek szánt gondolatsor fogott meg legjobban. Vehetjük népi bölcsletnek is.

A vőfély rigmusai közt hangzott el:

Ha a menyasszony apja az örömapa, az anyja az örömanya, akkor a menyasszony az örömlány?

A vőlegény ebben az esetben minek örülhet?

Vége van már a lakodalomnak, kisbabája lesz a menyasszonynak...

Eltűnődtem a magyarok némely szaván, milyen sokszínű, és árnyalt is ez a mi gyönyörű nyelvünk.

Huncut az, aki titkon magára veszi...

40. LOVAS ELVTÁRS

Még a múlt században - milyen furcsa ezt így leírni - dolgoztam egy állami vállalatnál.

Az irodában, ha csörgött a telefon, mindig az vette fel, aki a legközelebb ült hozzá. Történt, hogy egyszer én vettem fel, a kagylót, s mivel álltam, nevetéstől fuldokolva, le kellett ülnöm.

Egy németországi ügyfél titkárnője telefonált üzleti ügyben.

- Én Lovas elvtársat keresem Németországból - mondta egy tört magyarsággal beszélő hölgy. Az ő szájából még furábban hangzott a mondat, mint egyébként hangozhatott volna.

Nyelvi tanulmányaimból tudom, hogy némely külföldi nyelvben nem azonos a betű alakja és a kiejtett hang. Pl. CCCP az SZSZSZR-t jelent.

Vagy az angolban a jam, dzsem, lekvár összefüggés, stb. A német sem marad el ebben a témában a többitől.

Nézzük például a Lovas nevet. Németben a v-t f-nek ejtik, a v az németül: w.

Az s pedig sz-nek felel meg.

Már bocsánat, de tehetek én arról, mikor a Lovast keresték hivatalos ügyben, elkapott a nevetés? Na ugye, hogy ugye? Olvassátok össze.

2012

41. MAGYAROK A VILÁGBAN

Magyar találmány a dinamó, a porlasztó, a telefonközpont, a szódavíz, a gyufa, a C vitamin, a golyóstoll, a Rubik-kocka, Amerikában a legtöbbet eladott autó: a T-modell, a villanymozdony, a helikopter, a görgős eke, a sokszög eszterga, de még a fröccs is.

Sajnos magyarok közreműködtek a hidrogénbomba feltalálásában is.

Nemrégem lötték fel a MASZAT nevű műholdat, ami azóta is kiválóan működik.

De! Azt kevesen tudják, hogy a Holdon parkol három autó, várva az űrhajósokat, vagy az ufonautákat.

Azokat a járműveket is magyarok tervezték.

Mi jöhet még?

Augusztus első napjaiban szállt le a Marsra a NASA szállító űrhajója. Egy kutató járművet vitt fel, ami szintén magyar fejlesztés. Terepjáró a világűrben.

November 20-án hallottam a rádióban, hogy elkészült a Puli nevű holdjármű, ami lefölozi az első három autót a Holdon, mert a Puli lépcsőn és sziklán is fel, illetve át tud menni, és közben felvételeket sugároz a Földre. 2014-ben lövik fel a Holdra. Csak legyen, aki vezeti.

Ha talán ember mostanában nem is, akkor egy szopott gombóc fejű ufonauta talál majd rá mielőbb.

Itt a Földön néhány száz Ikaruszt, ha lehetne...

2012. 11. 20.

42. MASZAT

Az emberiség legősibb foglalkozása nem az, amire mindenki legelőször gondol.

Az ősember bizonyára előbb nézett az égre, minthogy az üzletre gondolt volna. Amit megfigyelt és amit látott, megjegyezte, belevészte egy kőbe, vagy felrajzolta a barlang falára. Így alakulhatott ki a tudós ember és a csillagászat. A varázslók és a papok felhasználták tudományukat az emberek ellen is. Pl. a napfogyatkozást lázadás leverésére a fáraók idejében, mikor nem kapták meg a sör és retek adagjukat, ami járt a piramis építőknek. Ez volt az első sztrájk, amit a jól időzített sötétséggel sikerült elhárítani. Aki nem hiszi, nézzen utána.

Az ősi tudomány mára már a legmodernebb tudományággá nőtte ki magát. Az űrkutatás révén sokkal több dolgot tudtunk meg a világról, mint évmilliók óta összesen.

Én a múlt század közepe óta figyelem az űrkutatást. Szegény Lajka kutya volt az első élőlény, akit fellőttek a világűrbe és az anyagmegmaradás törvényei szerint még ma is kering a Föld körül. Miszerint: anyag nemvész el, nem keletkezik, csak átalakul. Az első ember fellövését a moziban láttam, mert még nem volt televíziónk. Gagarin csak egyszer repülte körül a Földet.

Armstrong holdra szállását TV-ben néztem meg. Farkas Bertalant pedig személyesen is láttam egy élménybeszámolón. Az azért sokatmondó, hogy mit mondtak az első emberek, akiknek megadatott, hogy követek legyenek a világűrben.

Armstrong, mikor a Holdra lépett, ezt az azóta szállóigévé vált mondatot küldte a világnak: Kis lépés az embernek, nagy ugrás az emberiségnek...

Gagarin, mikor keményen földet ért, a sztyeppén, nagy nehezen kiszedték a kabinból, annyit mondott.

- Nincs Isten, mert ha lenne, találkozottam volna vele.

Farkas Berci nemes egyszerűséggel csupán csak Szűcs Judit táncdalénekesnő fotóját vitte magával, mint a legfontosabbat. A napokban hallottam, hogy fellőtték az első Magyar műholdat. A neve... MASZAT. Hülye név, hát hülye név. Ízlés dolga.

Magyar Szatellit, ezt jelenti.

Büszke vagyok rá, csak egy kikötésem van: békés célra használják.

2012

U. i. A huszadik század elején még lóháton, karddal harcoltak a háborúban. A század végén pedig már űrháborúra készült az emberiség. Egyelőre megúsztuk, de mikor a nyilat feltalálták, nem sokkal később már használták is emberek ellen. Még csak hatvan év tellett el az űrhajózás kezdete óta.

Ki tudhatja, mit hozhat még a jövő.

43. NYÍLT LEVÉL, VAGY VALAMI AFFÉLE, AZ OLVASÓHOZ...

EZZEL MÉG TARTOZOM MINDENKINEK.

Kedves Olvasóim, Tolltársak, Barátaim!

Elnézést kérek ezért a bizalmaskodónak tűnő megszólításért, de feltételezem, hogy az ellenségeim nem olvassák el ezt a levelet.

- Esetlegesen az a kettő. -

Én most már tízedik éve írok az Internet oldalaira, rengeteg jó ismerőst találtam, amiért ma is hálás vagyok a sorsnak.

Megtaláltam régi ismerőseimet, barátaimat, és folyamatosan keresem mindazokat, akik még élnek közülük.

Különböző stílusú írásokkal próbálkoztam, több-kevesebb sikerrel. Írásaim, cikkeim, verseim, prózai műveim különböző újságokban, antológiákban és saját kötetben jelentek meg.

Tíz évvel ezelőtt az egyik, majd három évvel ezelőtt a másik szememre is megvakultam.

Ez a tény és még másik tizenegy műtét megváltoztatta az életemet.

Két évig mély depresszióban éltem, csak most egy éve tértem vissza közétek.

Megváltozott az életem, másképpen látom a dolgokat, és ezeket megpróbáltam leírni.

Bölcsebbnek éreztem magam, de azt vettem észre, hogy az olvasók több esetben nem tolerálták ezeket az írásaimat. Azt vettem észre, hogy az emberek viszolyognak, vagy félnek a másságtól, és kerülnek a kapcsolat minden formáját, és a kínos témákat. Pl. a halál, vagy a betegségek.

- - Ezennel kijelentem, hogy ezentúl betegségeimmel kapcsolatos írásaimmal nem zaklatom a tagságot.

Más jellegű dolgaimat ezentúl is beküldöm majd.

- - Egy dobozos sört küldök az eddig olvasónak. - -

Nekem sokat jelent, hogy itt megjelenhetek. Megtanultam vakon írni és olvasni a számítógépen. Ha néha hibát ejtek, nézzétek el nekem.

Igaz, hogy jobb lenne egy saját laptop, mert ezt nyolcan használjuk, de talán majd egyszer...

Búcsúzóul a végére írom pársoros Hitvallásomat. Kérlek Benneteket, továbbra is látogassátok oldalaimat.

Jó olvasást kívánok. ... Egyebet nem mondhatok.

A dolgokat
Csinálhatja bárki, de
Megszületni,
Élni, és
Meghalni
Helyettem
Nem tud
Akárki.

2012

Juhééééj... ma van a Fogytékosok Napja... december 03.

MÁSSÁGOM

Azt gondolod rólam,
Más vagyok?
Igen!
Hiszen egyre
Szűkebb résen ér
Szememhez a világosság.
De azért én ugyanúgy
Gondolok Terád.
Kérlek ne félj tőlem,
Hidd el nem zavarok,
Csupán csak
Nem látok.
Hiszen valamiben
Mindenki más.
Van aki szép,
Van aki csúf.
Van aki jó,
Van aki rossz.
Van aki gonosz.
Van aki kövér,
Van aki sovány.
Van aki süket,
Van aki néma.
Van aki sánta,
Van aki béna,
De olyan is akad,
Aki lát!
Én is átélhetek
Ezernyi csodát.
De van egy titkom,
Neked elárulom.
Ez az én másságom.
Senki sem tudja,
Mikor álmodom.

2012. szept. 6.

44. A PÉNZVÁLTÓ

Volt egyszer egy tehetséges fiatal ember, aki bárhol és bárhol próbálkozott, sehogy nem tudott munkához jutni, elhelyezkedni, megélhetést, jövedelmet szerezni magának.

Tehetsége, sok más dolog mellett, a rajzolásban is megmutatkozott, mivel rengeteg szabad ideje volt, unalmában rajzolgatott, festegetett, és mivel szerette a portrékat, megpróbálta gyakorlásképpen a különféle papírpénzek híres alakjait, arcképeit lemásolni.

Igazán jól sikerültek, és büszke is volt magára, mert azt hallotta, hogy a magyar pénzek a legszebbek a világon.

Elhatározta, ő is tervez papírpénzt, és azért pénzt, mert az motiválta a legjobban, hogy neki nincs.

Mivel grafikus volt, szépen haladt a saját bankóval, de hogy senki ne vádolja pénzhamisítással, mert azt a törvény bünteti, hirtelen ötlettől vezettetve, háromszáz forintosokat rajzolt.

Hogy ki legyen a pénzen a híres emberek közül, úgy gondolta, legyen egy nő, mert az még nem volt, és legyen egy nép fia is, ne csak királyok.

Így választása Mária Terézia és Rózsa Sándor személyére esett.

Döntését megidealizálta, önmaga igazolására.

Mármint, hogyha az emberek ezzel a pénzzel fizetnek, akkor már betyár kurva világ lesz.

Jó pár darab új háromszáz forintost gyártott, és kissé megvizezte, beporozta, cigarettával befüstölte, hogy ne ropogjon annyira és kissé avítnak látszon.

Az eredményt igen jónak találta.

De hát a puding próbája az evés elvén, s a kisördögtől vezérelve, azon gondolkodott, valahol el kéne sütni ezeket a bankókat. De hol?

A boltban nem lehet, ott ismerik, a piac sem a legjobb, gondolta a bankban beváltja.

Ha lebukik, azt mondja majd, a gyerekek kitolásból kicserélték játékpénzre az igazi pénzeket.

Bevonult a bankba és a pénztáros nőt megkérte, legyen szíves váltsa fel ezt a három bankjegyet apróra.

A hölgy nagyon készséges volt, de igen hosszasan nézegette a papírokat.

A férfi már kínosan nézett körül és már megbánta, hogy beadta a hamis pénzt az ablakon, félt a megszegyenüléstől.

Egyszer csak a hölgy szeme felvillant, elmosolyodott és fejével bólintott, majd a pénzt a kasszába dobta és válogatva az aprópénz közt, visszaadott.

Három darab harminc és három darab hetven forintost bankjegyenként.

A bankban. No komment.

Bejött az arckép választás.

Már erre a válaszcsapásra is fel voltak készülve.

2013. 05. 17.

45. A SZÓ VESZÉLYES FEGYVER

A magyar nyelv gyönyörű!

Könnyű vele kifejezni gondolatainkat, s ezt számos kitűnő költőnk bebizonyította. A szavakat versbe szőni csoda és szépen beszélni öröm. A magyar nyelv képes arra, hogy ízesen, körülírva magunkat szépen kifejezve beszéljünk. De! manapság a „költészet nem pálya” a rohanó élet, az idő- és papírspórolás létrehozta a rövidítéseket és rengeteg szó is van már, amit elfogadott a közvélemény.

Így pl. TV, MATÁV, MÁV, MAHART, LATEX, RÖLTEX, KÖZÉRT, ZÖLDÉRT, OTP stb. Mostanában új szavakat is hallhatunk. Megdöbbenett családom fiatal hölgytagjainak egy vacsoránál elhangzott dialógusa. Ők „szendzsót” (szendvics), „üdcsit” (üdítőt) kérnek. Kérdésemre, hogy hol tanulták ezeket a szavakat, mondták, hogy az „isiben” hallották a társaiktól. Most az egyszer örültem, hogy nem ők találták ki.

A minap vásárolni akartam egy zöldséges boltban és megrökönyödve olvastam, a táblára krétával írt szöveget. A „pari” ennyibe kerül, a „nari” annyiba, a „mogyi” pedig amannyiért kapható. Gondolom a TV (tölteni való) paprikán pedig nem lehet fogni az RTL Klubot. Dühösen, szégyenkezve és vásárlás nélkül kijöttem az üzletből.

„Gratulálok” valamennyi nyelvrombolónak, aki még ki is írja butaságait egy jól látható helyre, hadd olvassák és tanulják meg a vevők.

Valamikor, az idő kezdetén az őseimbek szótagolva beszéltek. Azóta fejlődünk valamelyest, s csak remélhetjük, hogy a XXI. században nem kezdünk el újra makogni.

46. AZ ÖRDÖG HEGEDŰSE

Csikordul a véső
a kemény fában,
s hull a forgács
az asztal alá...
Perceg a szú magában
- s ha vés a szobrász -
reszket az odvában.

Egy juhászember, ha birkáival járja a határt, végtelen magányában hallgatja az állatok jellegzetes neszezését, s a természet egyéb hangjait. Közben gondolkodik. Amit a szem meglát, az agy feldolgozza és az ügyes kezű mesterember a gyökérből, kavicsdarabból a maga és később mások örömeire szobrot farigcsál.

Bár hosszú évek óta készült megmutatni műveit, mégis a 2000-ik évben üstökösként tűnt fel a képzőművészet egén Gyurgyonovics Gyula, a bátai juhász. Először szakmát tanult, központi fűtésszerelő lett. A hegesztőpisztoly lángjától megszerette a tüzet és az izzó vasat. Kovácsolni tanult, Töttös Gábor kovácsmesternél. Az útkeresés és más természetes anyagok megismerése okán jutott el, mint az egyik legősibb anyaghoz, a kőhöz. Várdombon követ faragott Bakó László szobrásznál, majd később útjuk két irányba szakadt, s eztán jött a fa.

A gyökér szívja
Az éltető nedvet
- Mint kút szivattyúja -
A leveleknek.
S ha kidől a fa
Tovább élhet
Az isteni ér a gyökér:
Ha van ki kifaragja.

Meg kell látni egy talált gyökérből, kőből, hogy mit is lehet kihozni, s ugyan ezt máskor már tudatosan keresni. A fából lehet kígyót, szellemet, ördögöt, madarat, tojást látni és láttatni. A lösz falak hasából löszbabákat bányászott ki a bicskájával s az ősi juhászjog - a leülés jogán vésőjével kifaragta a löszfigurákat. Minden valamire való juhásznak legeltetés közben van ideje és egy jó bicskája a faragáshoz. Gyulának pedig még tehetség is adódott hozzá.

Többen biztatták: mutakozzon be alkotásaival a nagyközönség előtt is. S jöttek sorban a kiállítások. A szekszárdi kórházban, a megyei könyvtárban, a Balaton környékén, s néhány környező faluban barátai támogatásával. Mint például Stekly Zsuzsa, vagy Reisz Tamás festményei mellett érdekes kontrasztot mutattak a természetes anyagból készült szobor remekek. A legnagyobb mérföldkő mégis az otthoni, bátai bemutatkozás volt, ahol a mindennapi ismerős, a szomszéd, a falubeli rácsodálkozhatott Gyurgyonovics Gyula a hétköznapi ember művészetére. Nagy Bandó András, aki fafaragással is foglalkozik kiállítás megnyitó beszédében humorosan megjegyezte, hogy Gyula az egyetlen olyan juhász, aki puli nélkül is össze tudott terelni ennyi embert. Bátán az önkormányzat kiállító termében tolongott a falu aprajagja, és őszinte s igazi sikernek lehettünk tanúi.

Tudni kell a görcsben
Meglátni a szépet,
az egyikből életfa lesz,
a másikból hallik

az ördög vonóján a zene
igazi Paganini
„az ördög hegedűse”.

Persze az alkotó kedvnek a siker jó táptalaj, mindig új alkotások születnek. Aki kíváncsi Gyurgyonovics Gyula fa- és kőszobraira, valamint löszbabákból faragott kispasztikáira, látogasson el a palánki Csapó Dániel Mezőgazdasági Szakközépiskolába, ahol március 22-én nyílik a szobrász legújabb kiállítása.

Nehezen adja a bodza a formát.
Meg kell látni a szellem szobrát...
Sikolt a fűrész
Csusszan a gyalu,
Csendül a muzsika
Szobor lesz a fából
Nem pedig tűzifa.

Gyula nagyon szereti az állatokat. Birkái, kecskéi, lovai, kutyái vannak. Magángazda. A paraszti munka és a művészi alkotás iránti igény jól párosul és kiegészíti egymást. A természetközeli ember látásmódja tükröződik művészetén. Nyugalom és béke árad a fából és a kőből Gyula keze nyomán.

A szobrász nem a szavak, hanem a tettek embere.

Magáról így vall:

„Bár Cicero nem vagyok,
Szónokolni nem tudok
Nyelvemet nem nyomja kő,
De tudom mi az ami KŐ!”

47. A BETEG IS EMBER

Örömmel olvastam a Könyvtárban a kórház új lapját, az ISPOTÁLYT. Mint tapasztaltam: ez a remélhetőleg hosszútávon megjelenő újság a kórház dolgozóiról szól, a kórház dolgozóinak, ők írják a cikkeket, verseket. Persze, ha az osztályokon kézzől kézre jár a lap, óhatatlanul a betegek kezébe is kerülhet. Ekkor kiderül, hogy a betegekről kevés szó esik. Hiányolják és igénylik is a szólás lehetőségét. Egy focimeccsen a labda a legfontosabb, jelen esetben pedig a beteg, akinek lehet, sőt van is véleménye a kórházról, az ott dolgozókról és az ott folyó munkáról, vagy az egészről általában.

Csaknem minden ember valamilyen formában egyszer kapcsolatba kerül vagy a kórházzal, vagy a rendelőintézetrel. A szülésettől kezdve a különféle osztályokon át a kórbonctanig. Senki sem kerülheti el a sorsát.

Jómagam fiatal koromban az életkoromnak megfelelő egészségi állapotnak örvendtem. Semmi különös. De! Óva intek mindenkit attól a tévhitől, hogy ez így is marad.

1988-ban, mivel öröklött hajlamom volt rá, cukorbeteg lettem. Azóta vagyok a kórház és a rendelőintézet örökös és néha levelező tagja. A familiámból és a baráti társaságomból többen is dolgoznak a kórházban, így mint bejáratos személy, s mint beteg is, szinte naponta kapcsolatom van az orvosokkal, ápolókkal és a betegekkel egyaránt. Több osztályon is feküdtem. Pl.: a fertőzőn, a gégészeten, a belgyógyászatban és a szemészeten. Mint tollforgató ember, többször elhintettem már a barátaimnak, hogy négy-öt gépelt oldalnyi iromány születik egy-egy alkalommal a kórházi élményemről. Persze ezt utána az ember nem igen jeleníti meg, mert egyrészt tisztában van a lehetőségekkel, másrészt pedig bármikor visszakerülhet.

Hogy a szekszárdi Kórház sem rosszabb, mint bármely más kórház az országban, azt állítom.

Tapasztaltam a saját, naponta többször is kilyukasztott bőrömmön. Azt már a középkor óta tudjuk, hogy a „végvárac” mindig nehéz helyzetben voltak, hogy „se pénz, se posztó”, de a dolgok szerencsére mindig megoldódnak. Az ápolónők és az orvosok udvariasak, s aki az ellenkezőjét állítja, az nem feküdt még” százforintos ágyon” a fővárosban, ahol még egy pohár vizet is száz forintért visznek oda a betegnek. Az ember azokat ismeri jobban, akikkel „szorosabb”, kapcsolatban van, pl. a belgyógyászat dolgozóit, vagy akik a vért veszik a laborban. Az ISPOTÁLY második számában olvastam, hogy az általam igen tisztelt és nagyra becsült Balla Áginak diaetológiai edukátor a tisztességes foglalkozása. Én naivan azt hittem, hogy „csak” betanítja a cukorbetegnek az inzulin beadását. Hát mindig tanul az ember. Szekszárdon az számít valakinek, akinek szülője és tanyája is van. Néha kimegyek a hegyre és pár pohár bor után eszembe jut, mit mondott az orvosom a szeszről. Keveset, vagy egyáltalán nem. Na ez az orvos már nem él, elitta a máját. A pincszeren nehéz megértetni a gazdákkal, hogy többet nem iszom. Akkor megkérdezik, hogy ki az orvosom, én persze nem árulom el, csak amikor nóta közben ahhoz a sorhoz érünk, hogy aszongya: „SUDÁR jegyenye fa”, no akkor mosolygok huncutul egy kicsit. Még sok mindenről és sok mindenkiről lehetne írni e témával kapcsolatban, de teljességre törekedni lehetetlen.

Írhatnánk még a „szentháromságról”, a dohányzás, alkohol és az étkezés hármasáról, amelyre minden orvos rákérdez. Írhatnánk a paraszolvenciáról is, de hát miért beszéljünk arról ugye, ami hivatalosan nem is létezik.

A betegek egyébként betegségükből kifolyólag kiszolgáltatottabbak, lelkiileg sérülékenyebbek, mint egy egészséges ember, s hálásak minden jó szóért és törődésért. Az ápoltak elenyésző része használja csak a kórházat szállodának, hajléktalan szállónak, vagy téli melegedőnek.

Végezetül csak azt remélhetjük, hogy ha bejelentkezünk az ablaknál, nem csak az a lényeg, hogy a TAJ számunk bekerüljön a számítógépbe.

48. HÍVÓJELEM: HA3OU

AZ AMATŐR RÁDIÓZÁSRÓL

1983-tól hallható az éterben ez a hívójel, Ferencz József szekszárdi rádióamatőr hívőjele.

Aki rádiózni szeretne, annak legalább olyan kitartónak, szorgalmasnak, célratörőnek kell lennie, mint Józsinak, aki több mint húsz éve szinte nap, mint nap odaül a rádió adóvevője elé és keresi, kutatja a távoli világ hangjait.

Kitartásának eredménye 2004 decemberében érkezett meg postán az USA-ból. Egy diploma, amellyel a világon kevesen büszkélkedhetnek. A diploma „neve” 5BDXCC. Hogy mit jelent ez az elismerés, azt úgy érthetjük meg, ha megnézzük, mi is történt ez alatt a húsz-huszonöt esztendő alatt.

- 1979-ben kezdtem a rádiózást a régi úttörőházban. - mesél Ferencz József rádióamatőr a kezdetekről.

- Később az MHSZ-nél, a mai Szekszárdi Rádióklub elődjénél tanultam meg a rádiózás alapjait. Weisz János és Weisz László testvéreket tartom alapvetően mestereimnek. Ők igazán sokra vitték ebben a sportágban.

Akárki nem rádiózhat, az alapok elsajátítása után Budapesten vizsgát kell tenni, s ennek eredményessége után adják meg az engedélyt. Nekem 1983 óta van adóengedélyem, amivel együtt kaptam a HA3OU hívójelet.

- Mit jelent a rádióamatőr kifejezés?

- Ez egy gyűjtőfogalom. Van, aki rádióépítéssel, antennaépítéssel foglalkozik, mások rövid- és ultrarövid hullámú rádiózással, morzézással foglalkoznak. Sokan gyors távírász versenyeken vagy rádiós tájékoztatósi futóversenyeken indulnak és kamatoztatják tudásukat. Ilyen sokrétű lehetőségek között tud válogatni a rádiós adottságaihoz és érdeklődési köréhez alkalmazkodva.

- Nehéz az amatőr rádiós dolga?

- Igen, igen sokrétű ismeretre kell szert tenni ahhoz, hogy eredményesen tudjon dolgozni. Nekem gépész végzettségem van, kell érteni a számítógéphez, fizikai-, mechanikai-, elektronikai-, földrajzi-, nyelvi ismeretekre is szükség van. Angolul az egész világon beszélnek. Nem profi, de általános alapszinten kell ismerni a világ dolgait.

- Mikor kapcsolod be a készüléket?

- A rádiózás időigényes, és bármikor végezhető tevékenység. Még világversenyekre sem kell elutazni, otthon asztal mellől kalandozhatunk a nagyvilágba. Ha a technikai feltételek adottak, akkor már könnyebb a dolog. Antenna rendszer, adóvevő és számítógép ma már nélkülözhetetlen, s akkor még mindig figyelni kell olyan dolgokra, mint pl. hullámterjedés, napszak, évszak, időjárás, napfolttevékenység és egyéb más zavaró tényezők.

- Milyen eredményeket értél el?

- A rádiózásban az egyik cél az, hogy minél több országgal, rádióamatőrrel létesítsünk kapcsolatot, s ezeket megfelelően QSL-lappal (nyugtalap) igazolni, dokumentálni kell. Az alap diplomát (DXCC) már évekkal ez előtt megkaptam. Ez azt jelenti, hogy száz igazolt országgal létesítettem összeköttetést. A most decemberben megszerzett diplomámra vagyok a legbüsz-

kébb. (5BDXCC) Ez azt jelenti, hogy 5 sávon, (5 Band) 5-ször 100 különböző országot kell igazolni 335 ország közül. Ennyi állomással létesítettem igazoltan kapcsolatot.

Ferencz József diplomájának sorszáma: 5472. Ennyien teljesítették ezt a feladatot a világon. Ebből kb. ötvenen Magyarországon dicsekedhetnek ilyen trófeával. Szekszárdon három személynek van ilyen amerikai elismerése: Weisz László, Hudanik Antal és Ferencz József.

- Hányan rádióznak a világon?

- A technika fejlettségét és a politikai viszonyokat tükrözik a számok. Az USA-ban 1,5 millióan, Japánban 2 millióan rádióznak, Magyarországon 2 ezer a rádiósok száma, Kínában, a világ egyik legnépesebb országában viszont csak kb. százan hódolhatnak e szenvedélynek. Évekig nem adtak ki engedélyeket politikai okokból.

- Kikkel beszélgettél az évek során?

- A 335 országból 327 országgal beszéltem igazoltan. Érdekességként említem, MONK APOLLO atyát, aki szerzetes és Görögországban önálló mini államban a MOUNTATHOS-i kolostorban él, egyedüli rádiós.

Fa Nándorral hajóútja során kétszer is tudtam beszélni. Egyszer Ausztrália alatt egy balesete után, másodszor pedig Dél-Amerika mellett felfelé menet sikerült elérnem. Érdekes, hogy ugyanekkor beszéltem egy Magyar Nándor nevű brazíliai úrral, ő volt a „száraz”, Fa Nándor pedig a „vizes”. Egyébként Fa Nándorral személyesen is találkoztam itt Szekszárdon egy élménybeszámolóján. Kedves találkozás volt. A mai napon 2005.02.02-én Rotuma szigetén, ami a Csendes-óceán közepén található, magyar rádióamatőrökkel, a rádiós expedíció tagjaival beszélgettem.

- A hobby és szórakozás mellett van-e praktikus haszna a rádiózásnak?

- A rádiózás igen költséges dolog és hálózata kiterjed az egész világra. Könnyelműség volna egy ilyen rendszert nem kihasználni vészhelyzetben. Minden rádiósnak kötelessége egy adott helyzetben összeköttetést biztosítani. Pl.: A román forradalom idején katasztrófa rádióhálózat működött, ügyeleti rendszerben vettem részt, információkat adtunk tovább. Pl.: Rádión műtéseket vezetnek le, gyógyszereket keresnek, segélykonvojokat kísérnek, sportversenyeket követnek nyomon, stb.

- Elérendő cél?

- A 335 ország totál elérése (NUMBER ONE).

Három hely van még a világon, amivel még nincs összeköttetésem.

1). Peter I. sziget a déli sark alatt. Csak expedíciók alatt érhető el. Most készül oda egy csoport.

2) Amsterdam sziget az Indiai-óceán közepén

3) Scarborough zátony a Fülöp-szigeteknél

Az Európa bajnoki II. helyezés mellé egy világbajnoki cím elérése

- A mai fiatalok jelentkeznék-e rádiósoknak?

- Kevesen, pedig ma is érdemes elkezdni. Alaptudás, elszántság és kitartás kell hozzá.

Gratulálunk Ferencz Józsefnek a világra szóló diplomához, további sok sikert és jó QSO-zást kívánunk. Szekszárdon nagy hagyományai és szép eredményei vannak az amatőr rádiózásnak, hiszen világbajnokkal is büszkélkedhetünk. Bízunk abban, hogy Ferencz József tovább gyűjti az igazolólapokat és eléri a várva várt célt, a 335 országgal való kapcsolatteremtést.

49. CSENDES ÜNNEPNAPOK

„Ímhol a kép...
Elkészült végre egészen,
S keretében feszül a vászon.
Vajon meghal-e a festmény,
Ha megszáradt rajta a festék?
Vagy csak azután él igazán?
Pontokból áll a halmaz,
- láss csodát -
S tekints a képre!
Töredékekből áll össze
Az élet egésze.”

Egy művész életében fontos a bemutatkozás lehetősége, a képzőművész életében pedig mérföldkö egy-egy kiállítás. Egyszerre két helyen is kiállítani, az már az ünnepnapok közé tartozik.

Mészárosné Bodó Mária festményeit egy időben két helyen is láthatta Szekszárdon a műélvezetre vágyó közönség. Az egyik csoportos kiállítás a Bárka Művészeti Szalon tagjaival közös tárlat a Dienes Valéria Általános Iskola folyosógalériájában, amely február 15-ig volt látható. A második pedig az Illyés Gyula Megyei Könyvtár portagalériájában volt megtekinthető szintén február 15-ig, melynek az a különlegessége, hogy a festő első önálló bemutatkozása volt a nagyközönség előtt. Mások mellett szerényen meghúzódni egy-egy képpel látszólag könnyű feladat, bár ott egyszerűbb az összehasonlítás, de az igazi próbatétel egy önálló tárlat, amely most megvalósult.

A tizenhárom kép többségét a természet ihlette, a múzsa csókja csak a késztetést adta, hogy mozduljon a kéz.

Bodó Mária magáról így vall:

„Jó ideje érzem, hogy így kellene élni. A körülöttünk levő világ néha rossz hatással van a közérzetemre, mégis szerencsésnek érzem magam, mert a festészet világa, élménye mélyen megérintett. Maga az alkotás lélektisztító hatással van rám, kiégeti belőlem mindazt, ami felesleges. A Bárka Művészeti Szalon tagja vagyok, így lehetőségem van közös kiállításokon, rendezvényeken részt venni. Az igazi kihívás azonban egy önálló tárlat.

Szekszárdon élek férjemmel és két felnőtt fiammal. Jó érzés, hogy a családom és az ismerőseim bíztatnak, értékelik a munkámat. Erdész családban, erdőben nőttem fel, ezért a legfőbb ihletőm a természet. Nagy „segítségem” még a zene, (Chopin, Csajkovszkij, Liszt, Debussy) amiktől tökéletes a kikapcsolódás.

Elsősorban tájképeket festek, de próbálkoztam portréval is. Gyakran ragaszkodom a reális ábrázoláshoz, szeretnék kicsit több teret engedni a fantáziának. Megtisztelő számomra, hogy a Megyei Könyvtár portagalériájában bemutatkozhattam, mint amatőr festő. Az én csendes életemben e napok az ünnepnapok közé tartoznak.”

A hajnali fény áttör a fák sötétlő törzsei közt és szinte mozdul az élet a lombok alatt. A természet hív, vár és minden a reményt, a megújulást és a tisztaságot tükrözi. Kiemelkedő ritkaságok, miniatűr festményei, melyben a virágzó fák, zöld mezők, a közelebbi tavaszt sejtetik, s egy eltűnt, de hiányzó műfajt idéznek. A leheletfinom ecsetvonások egy végtelenül szerény és sokat ígérő tehetség bársonyos lelkületét tárták a látogatók elé. A témaválasztás és a technikai megoldás maga is rokonszenves, s mindezen felül a kiállítás költsége megérdemelte a közönség és a szakma különös figyelmét.

50. AZ ÉN MOZIM

Emlékszem, gyermekkoromban, szüleim munkahelyén láttam először televíziót. Szekrényi nagyságú volt és politúros dobozba volt elzárva a Munkácsy TV. Csak Kristófi bácsi, a gazdasági hivatal dolgozója, nyithatta ki a szekrényt és kapcsolhatta be a fekete-fehér és jellegzetes mély hangján zúgó szerkezetet. Nem kellett már többé moziba mennünk. Ha engedték, ott néztük a filmeket áhítattal.

Manapság már minden lakásban van színes televízió és sok esetben átestünk a ló másik oldalára. Talán jó lenne újra moziba járni?

Hogy ki, hol és hogyan kamatoztatja tehetségét, az sok mindentől függ ebben a Budapest-centrikus és művészi értelemben is „vízfejű” országban. Friderikusz Sándor is többféle műfajban próbálta ki nyilvánvaló tehetségét. Az alapvetően riporterként és újságíróként tevékenykedő Friderikusz Sándor a televíziózás megújításának igényére, a hazai televíziózás elpiacodása, elamerikanizálódása idején létrehozta fergeteges új műsorát, a Friderikusz Showt. E a sok világsztárt és rengeteg furcsaságot felsorakoztató produkció mellett párhuzamosan ment a közszolgálati TV-ben „Az én mozim” riportsorozat is.

„Mivel jó előre kiszámítottuk, hogy a Friderikusz Show eléggé föl fogja borzolni a magyar tévénezők, de még inkább a kényes ízlésű bírálók többségének kedélyét, ellensúlynak szántam Az én mozimot.”

A hét esztendő alatt több mint száz „mesét és hőst” vitt filmre. Emberi sorsokat, örömeket, tragédiákat. Közönségsiker után a szakma is elismerte. Az én mozim és Friderikusz Sándor Pulitzer-díjat kapott. Sándor valóban maradandóbbat alkotott a „komolyabb” műfajban.

Néhány év múlva csak foltokban fogunk emlékezni a Friderikusz Showban bemutatott bogárevőkre vagy az egy-filmes világsztár, Anita Egbert, alkoholbűzös nyilatkozatára.

„Az és mozim” nemrégiben könyv alakban is megjelent. Persze nem az összes riport fért bele a kötetbe, hanem csak egy válogatás.

„Aztán, ha majd megszűnik Az én mozim, itt lesz ez a könyv, amely remélhetőleg megmarad mementónak. Azt hiszem, mindösszesen annyi a mentségem, hogy a kiadó biztatására a sorozat szerintem legsikeresebb darabjait, ha nem is valamennyit egybegyűjtöttem. Őrizzék meg jó emlékezetükben! Hőseimet, műsorsorozatomat és engem is.”

A könyv a Park kiadó gondozásában jelent meg és megvásárolható a könyvesboltokban és kikölcsönözhető a Megyei Könyvtár sikerkönyvtárából is.

Vannak kimondottan klasszikus és kifejezetten sikerkönyvek.

Friderikusz Sándor: Az én mozim című kötete talán mind a két stílus elérésének esélyese.

Nem hiányozhat senkinek sem a könyvespolcáról.

51. A FÉNY MŰVÉSZETE

Az Illyés Gyula Megyei Könyvtár portagalériájában havonta cserélik a műalkotásokat. Szobrok és festmények után most szinte üdítőleg hat Ótós Réka fotóriporter munkáiból nyílt kiállítás.

Bizonyára kevés olyan ember van, aki nem szeret fényképeket nézegetni.

Emlékszem, gyermekkoromban, ha csak tehettem elővettem a vanília illatú kekszes dobozból a régi, megsárgult keményhátú, matt, majd későbbi kiadású, cakkos szélű fényes fotókat és gyönyörködve nézegettem a számomra már ismeretlen emberek fotóit. Régi rokonaim, dédmamák és ükapák feszengtek a képeken, ritkán hordott ünneplő ruhájukban, és a beállításokon látszott, hogy kínkeservvel várták a magnézium lobbanását. A kisszékre állított kislány mosolygott csak, ma már nevetségesnek tűnő kiskalapjában. A magnézium fényétől a vaku villogásáig száguldva múlt el a százévnnyi idő, és a ma fotósai már modern gépekkel lesik el és örökítik meg a hétköznapiak és az ünnepek pillanatait. A természet mozgását vagy mozdulatlanságát és az állatok röppenését és szökkenését.

Ótós Réka, fiatal fotóművésznőnk is nyitott szemmel látja a világot. Önmagáról és szakmai elhivatottságáról ekképpen vall.

„Fotográfus vagyok 13 éve. Jobbára a Tolna megyei sajtóban dolgoztam fotóriporterként. Talán csak a véletlennek (?) köszönhető, hogy erre a pályára sodródtam. Sosem készültem rá. Nem vágyódtam a pillanat megörökítésére. Mégis alapvetően változtatta meg az itt élő emberekhez, a tájhoz fűződő viszonyomat. Lehetőség volt ez a megismerésre. Eszköz - sosem cél - a betekintésre, a közelkerülésre, jogosítvány és mentség a beavatkozásra. Több ezer fotó, felvillantott töredékei sorsoknak, életutaknak, megosztható eseményei mindennapjainknak. Önkényes választásom holra, mikorra, hogyanra, miértre. Képeim sorsa csak kevésbé ismert számomra, mint a fotóimon megjelenő emberek sorsa is. Hálás vagyok nekik, hogy beengedtek az életükbe, megmutatva érzelmeiket a kamerának, rám bízva a döntést, mit viszek el magammal életükből. Ezek a pillanatok mostanra már az enyéim is, magamban őrzöm őket a gép számára néha megörökíthetetlenül, mégis örökös nyomot hagyva bennem. Útra bocsátva és sorsukra hagyva őket, remélve, hogy a nyomok újabb nyomokat hagynak, kérdéseket vetnek fel, bizonytalanságot szülnek a továbbkeresésre. Magamnak. Bárkinek.”

A könyvtárban kiállított fotói (helyszűke miatt csak kevés számban) sokrétű alkotói világát tükrözik. Természetfotók, őszi csendéletek, amerikai életképek, temetői kidőlt fejfák és víz fölött szárnyaló madarak, a bőség zavarát tükrözik és nem egy adott témakört ölelnek át. Így is a fotós sajátos látásmódja, a művészi láttatás és a szakmai hozzáértés tükröződik a művésznő fotóin.

Hét hónapig, májustól decemberig nem láthattuk Magyarországon. Tízezer kilométert tett meg Amerikában, nyelvtanulás, fotózás és önállóságának megvalósítása és kipróbálása okán. Szinte átszelte az amerikai kontinenst Bejárta a híres nagyvárosok utcáit, fotózott Washington és New Orleans utcáin, Disneylandben, a Grand-Canyonnál, Floridában és Új Mexikóban. Hatalmas élettapasztalattal és élményekkel tért haza, melyekről számtalan fotót készített. Néhány fotó ezekből is látható Ótós Réka könyvtárbeli kiállításán. Bárki megtekintheti a Megyei Könyvtár portagalériáján húsvétig. Biztos vagyok abban, hogy hamarosan újra találkozhatunk újságok hasábjain is fotóival.

52. STEKLY ZSUZSA SZÁZÖTVENSZER

Vannak olyan képzőművészek, akik egész életükön át alkotnak és örülnek annak, ha egy-két alkalommal - nagy nehezen - össze tudnak hozni egy önálló kiállítást.

Zsuzsa a százötvenedik önálló kiállítására készül, rendkívüli szorgalommal és a szakma, illetve a művészet iránti mély alázattal. Ez a szám önmagáért beszél. Százötvenszer megmutatni tudását, hitét - ahogy mondani szokás - nem semmi.

Bonyhádról indult, egy kis családi házból, nem messze a zománcgyártól.

Édesapjától, aki maga is festőművész volt, gyermekkorában elleste az ecsetvonás fortélyait. Stekly Gyula büszke is volt arra, hogy legkisebbik lánya majd az ő nyomdokait követi. Festettek is otthon mindenre: falra, fára, vászonra, vas- és rézlemezre egyaránt. A mesterségbeli tudást, az iparosságot, a művességet, csak megfeszített szorgalommal, képek sokaságával kísérletezésekkel lehetett elérni. Kínkeservvel, izzadva, nappal és éjszaka. Az isteni szikra, a művészi ihlet, a prózai alapok nélkül kevés.

Stekly Zsuzsa Pécsen tanult reklámgrafikát, hogy elméletben is otthon legyen a különféle izmusok és irányzatok között. Már otthon beleszeretett a zománcba, melynek technikáját édesapjától leste el, aki legfőbb mestere volt. Később édesapja bevitte maga mellé a zománcgyárba, ahol tervező lett. Edényekre, vázákra tervezte a mintát, amely jó iskola volt későbbi művészetére. A fazekak és lábasok világa a művészpálántát már nem elégítette ki. A zománcképeket és ékszereket festett otthon egyre bővülő és korszerűsödő műhelyében. Sokan csodálkoztak rajta, hogy más kamaszlányokkal ellentétben őt nem a diszkók világa és az önfeledt szórakozás vonzotta, hanem az, hogy lehetne újabb, jobb, nagyobb, égetőbb kemencéje. Egyre többen látták munkáit, hiszen egy zománczóiparos abból él, hogy eladja pl. az ékszereit. Sok helyre hívták kiállítani és szinte országsszerte megismerhették művészetét.

Vidéki kultúrházakban kezdte, nem szégyellte képeit elvinni iskolákba, laktanyákba, folyosógalériákba sem. Az akkor már országsszerte ismert, népszerű és sikeres művésznőt csupán csak szűkebb hazájában, Tolna megyében nem engedték kiállítani. Az akkori kasztrendszer akkori hatalmasai nem engedték a fiatal képzőművészt a kiállítótermekbe. (Senki nem lehet próféta a saját hazájában.) Nem politikai, hanem személyes okokból.

Emlékszem, hogy Szekszárdon egy megnyitott kiállítást bezárattak, mert a zománcedények között Zsuzsa képeit is felfedezték.

De! A türelem, a hit és a kitartás meghozta a sikert és az elismerést.

Ma már senkire nem haragszik.

Zsuzsa a százötvenedik kiállítására készül, amely valószínű, hogy hamarosan Mohácson kerül megrendezésre. Zománczott ékszereket és faliképeket visz majd erre a bemutatóra is, de monumentális alkotásai is országsszerte hirdetik munkásságát. Pl. Székesfehérvárott láthatunk egy falburkolatot egy épület falán, amely 96 m²-es, és különlegesség a bonyhádi Kálvária stációinak megmintázása.

Manapság már számos megrendelést kap, de legjobban mégis az ő egyéniségét, színvilágát, s érzelmeit tükröző képek festését kedveli.

A zománczás régi mesterség. Már az ókorból is találtak az ásatások során zománczott szent Skarabeusz bogarat, vagy csak gondoljunk a mi Szent Koronánkra, melyet körben miniatűr zománcképek díszítenek. Stekly Zsuzsa színvilága gazdag. Az aranytól a harsány színekig minden megtalálható a palettáján. A zománctechnika igen sajátos látásmódot és képzelőerőt

kíván, hiszen a festő nem látja az igazi színeket, mivel azok csak az égetés után mutatják meg valódi színvilágukat. Ezért is nehéz ez a technika és még a kemencén is sok múlik. Vajon mi sül ki az egészből?

A művész nő témáit főleg a mitológiából és a Bibliából meríti, de nem idegen tőle a mese, a természet, s a szép női akt sem. A magyar történelemnek az Árpád-házi szentek című képsorozatával adózott. Sokféle zománcékszereiből pedig a hölgyek szívesen vásárolnak a kiállításokon.

Gratulálunk a közelgő százötvenedik kiállításhoz, amely mérföldkő a művész nő életében is. Bízunk abban, hogy még számtalan képpel örvendezteti meg a közönségét mindaddig, míg - saját szavait idézve - „A mennyei tűz kitart mindaddig, míg a kezem engedelmeskedik a fejemnek.”

Megjegyzés: „PEGAZUS” művészeti melléklet

ZOMÁNC ROMÁNC

Anyagok, színek kavalkádja

Talán meghal a kép
Ha megszáradt a festék?
Vagy utána él csak igazán?
Nyírfák sokasága
A szoba falán.

Ha szárad a vászon,
Feszül a lécre,
Pára enyhíti a
Selyem feszülését,
Olajban tündöklő
Csendélet fényét.

Rézlemez pattog,
Ha kihűl melege,
Anyaga, színei összehegedve.
Méz sárgává válik
Az ékszer zománca,
Csak akkor látod, ha
Kihűlt a lemez,
A zománc románca.

Akvarell színeit oldja a víz,
Fehér papírból sejlik a kép
Vizes foltokból
Szárad ki a forma.
Kék fejű szög
Falra akasztva.

Legjobb volna festeni
A kéklő égre,
Égszínkék kékkel,
Szíved ecsetével,
Hogy mindenki lássa.

Messziről nézve.
Fodros fehér felhőkkel
Bekeretezve.

2012. szept. 07.

53. FOTÓRIPORTER NEMCSAK A SZÁMOK TÜKRÉBEN

A számok nagyon meghatározóak egy ember életében, hogy mikor született, hol, s hová járt iskolába, mikor kezdett el dolgozni, stb.

Bakó Jenő fotóriporter húsz éves korában kezdett el fényképezni, s immár negyven éve fotózza a megyében és a világban történt eseményeket, és hamarosan, július másodikán, lesz hatvan éves.

Negyven éves munkásságát és hatvanadik születésnapján köszönti az Illyés Gyula Megyei Könyvtár azzal, hogy Bakó Jenő alkotásait mutatja be a portagalériában.

A számokra visszatérve: Vajon hány felvételt készíthet egy fotós negyven év alatt? Bizonyára rengeteget, és a bőség zavarával küszködve volt mivel kiválasztani a kiállításra.

Bakó Jenő olyan újságíró, aki nem írásaival, a szavak varázsával jeleníti meg a mondani-valóját, hanem képeivel láttatja sajátos módon az olvasókkal az eseményeket. Dokumentálja a jelent a jövő számára. Magáról és munkájáról így vall:

„Az első képeim 1961-ben jelentek meg a megyei lap sportoldalán. A következő évben február elsején kerültem a Tolna megyei Népiújság szerkesztőségébe. Én voltam a lap első fotóriportere, addig ugyanis nem volt ilyen státusz, mindenki fényképezett a saját cikkeihez. Hatalmas technikai változás történt ez alatt a negyven év alatt. 1962-ben például, ha volt egy olyan esemény, amiről kép kellett a másnapi lapba, azt a fényképet el kellett vinni Pécsre, a nyomdába, ahol egy-két óra alatt elkészítették azt a klisé, amelyről a nyomda ki tudta nyomni a képet a másnapi lapba. Ma ha este hétkor van egy esemény a megye bármely pontján, az másnap megjelenhet színesben akár, ha ez mégsem így történik, annak nem a technika az akadálya, hanem a struktúra, amely olyan, hogy egy oldalon akkor van színes fotó, ha van az oldalon színes hirdetés, mert akkor a költségeket a hirdetővel fizettetik meg. Ez egyébként bonyolult dolog, mivel a hirdető kikötheti, hogy azon az oldalon, amelyen az ő színes hirdetése van ott ne legyen más színes hirdetés, vagy színes fotó, hiszen ha egy van egy oldalon az kiugrik valósággal a fekete betűk közül és így hatásos. A fényképezést, a sajtófotózást, a Magyar Újságíró Szövetség Újságíró Iskoláján és egy Újságíró Akadémián, az úgynevezett Fotóstúdióban tanultam, erről 1966-ban adtak papírt, a gyakorlati élet pedig a mindennapi újság ma is. Az itt kiállított fekete-fehér képek egy szibériai úton készültek, a színes fotók pedig a mai idők témája.”

A szibériai utat Ordas Iván újságíróval együtt tette meg, és a fotósorozaton meghatottan fedezhetjük fel az azóta már sajnos elhunyt kitűnő író markáns alakját. Erre is jó egy fotóriporter archívuma, hiszen emléket állíthat a város, a megye meghatározó egyéniségeiről.

A múltat idéző fekete-fehér fotók egy letűnt világot tükröznek kordokumentumként. A vitrinben még a régi fényképező gépet is kiállították, (mellyel a képek készültek) mint műszaki ritkaságot. A tárlókba került színes képek úgy technikában, mint témában is a más képviselik. A fotóriporter mozgó-nyüzsgő ember, hivatalból eljut olyan helyekre is, ahová más halandó embert be se engednek. Pl.: Taszárra, az SFOR katonák közé vagy a diplomata szüretre.

Bakó Jenő aktívan dolgozik a Tolna Megyei Népiújságnál kiszolgálva az újságírók igényeit, de mindig becsempészve valamit saját látásmódjából és érzelmvilágából.

Kiállítását bárki megtekintheti az Illyés Gyula Megyei Könyvtár Portagalériájában, hiszen aki „csak” újság hasábjairól ismeri, egy új arcúlatával találkozhat.

További jó munkát és sikereket kívánunk s várjuk az újabb fotókat.

54. PÉGER JOCÓ KÉPEIHEZ

Könnyű annak, aki saját galériát tud működtetni azért, hogy megismertesse másokkal műveit. Persze nem öncélúan, hanem a köz javára, hiszen még egy kis üzletet is létrehozott saját házában, Paks központjában, ahol él, lakik, alkot és üzletel. A művészethez szükséges kellékeket, ecseteket, festékeket, állványokat, papírokat, ragasztókat és még ezerféle más terméket árul, a saját képeiről nem is beszélve.

Péger Jocó meg is lenne úgy magában az Atomvárosban, de a világ ettől sokkal nagyobb. Nyughatatlan lelke és a megmutatkozás vágya hajtja, hogy más tájakon, más vidékeken, más városokban, sőt más országokban is láthassák alkotásait.

Számos egyéni és számtalan csoportos kiállítás után jelenleg Szekszárdon, az Illyés Gyula Megyei Könyvtár Portagalériájában láthatók festményei és grafikái.

Péger József Pakson született 1947-ben. Budapesten, Zilahi György tanítványaként indult a művészi pályán. A Pécsi Geodéziai és Térképészeti vállalatnál dolgozott. 1983-tól magánvállalkozó, 1997-ben megnyitotta Pakson saját galériáját. Alkotótáborok rendszeres résztvevője, a Bárka Művészeti Egyesület tagja. Természetelvű festészetét expresszív hatások szövik át. Képein többnyire a dunántúli tájat jeleníti meg. Finnországi és erdélyi tanulmányutakon járt. Hazai kiállításain kívül Hollandiában is bemutatta képeit.

A paksi galériában látható képdömping a művész különféle stílusirányzatait tükrözi és elgondolkodtató a sokféle technika alkalmazása is. A szekszárdi kiállítás egy egységesebb vonulatot mutat, akvarell és grafika váltogatják egymást a függőleges síkban a falon és a vízszintes asztallapon az üvegtáblák alatt.

A fekete, elnagyolt, satírozott ceruzarajzok egyszerűségét és egyszínűségét megtöri az akvarellek színpompás világa, a piros háztetőkkel és a tavaszt idéző virágos fasorral.

S mint fő motívum, a templomtornyok ábrázolása mind az építők és a rajzoló egyöntetű akaratát kényszeríti a nézőre, kényszerülünk feltekinteni a magasba, az ég felé, a fénybe, a ragyogásba, s várjuk a csodát.

Az egyszerűségében is nagyszerű kiállítás feledteti a nézővel az élet bonyolult képleteit és maradandó felüdülést ad a nap további részében, s így a fiatalosan bohó festő lelkiületét a képein keresztül átadja közönségének.

A kiállítás egy hónapig látható a Könyvtár Portagalériájában sokak örömére.

55. NÁLUNK IS FELÁLLOTT A PÖCS...

Nos, hát igen, megmagyarázom.

Senki ne gondolja, hogy itt most olcsó trágárkodásba kezdek, de egy jelenségre kíváncsi vagyok, hogy felhívni a figyelmet, s elnézést kérek azoktól, akik az efféle blödségekre nem kíváncsiak, de hát nem én kezdtem, és csak idézek a nálamnál szakavatottabbaktól. Az biztos, hogy nem én választottam oda őket.

Néha azon gondolkodom, hogy lehet-e még lejjebb menni, mint a pincebéka legalja alatti terület, és látom, hogy lehet.

A tényálladékokat kissé régebből indítanám, hiszen a jelenség nem mai keletű dolog, mondhatnám akár azt is, hogy történelmi vonulata van. Konkrétan a rövidítésekről van szó.

Ki ne hallott volna a KÖJÁL, KÖZÉRT, BM, RÖLTEX, OTI, majd később SZTK-ra változtatott műintézmények nevével, de itt van még a GYES és a GYED is, vagy a különféle pártok nevei, ami ugye mind mozaikszó, gondolom a rövidítések okán keletkezett förmedvények, és még folytathatnám a szavakat. Mindenki tudna hasonlókat mondani napestig.

Én már nyaraltam SZOT üdülőben, ami ugye a Szakszervezetek Országos Tanácsát jelentené, de hallgattam már előadást a szakszervezetek rendszeréről, amit az előadó nemes egyszerűséggel csak SZAR-nak rövidített, minősítve saját magát és a szervezetet is.

Azt azért hozzá kell tennem, hogy kettő hétig háromszáz forintért üdültem a budapesti Margit-szigeten és a füredi pedagógus üdülőben is, szakszervezeti beutalással, igaz, nem főszezonban.

Ki ne hallott volna azok közt pláne, aki volt katona, az ÜTI-ről és a GH-ról, ami gazdasági hivatalos jelent, és ügyeletes tiszt a becsületes leánykori neve az elsőnek. Az is elég peches ember, akihez az APEH jár vendégségbe rendszeresen, és ők sem jártak jobban az új nevükkel, ami ugyebár NAV lett, és mindjárt rájuk sütötték a módosított változatot, miszerint: nincs amerikai vízumunk.

Tehát nem folytatom tovább, hiszen még elragadtatom magam, legyen elég ennyi ízelítőnek, aki akarja, folytatgathatja.

Jövőre lesz éppen negyven éve, hogy a pedagógusi pályára orientálódtam a kósza véletlenek folytán, sok örömet és egyre több bosszúságot átélve az évek során.

A mai gyerekek igencsak elcsodálkoznak azon, ha egy régi diák mellé kéne ülniük, ég és föld a neveltetési szint, de most épp nem erről akarok füstölni.

Az azért elgondolkodtató lehetne, hogy mit engedett meg magának egy negyven évvel ezelőtti diák, és mit egy mai diák, a nagy szabadság elvét követve, a lehetőségeket, jogokat ismerve, a kötelességeket feledve. Szinte minden évben volt és van némi változtatás az oktatás terén is, de nem mindig előnyére vált a dolog.

A tanár felkészült, jobb esetben a tanításra, és a diák befogadta a tudás legjavát, vagy nem, ez már egyénfüggő. Voltak szakfelügyelők és egyéb ellenőrzések, ez is rendjén van valahol.

De... az idejének überelte a többit is.

Minden reggel nézem a híreket, és majdnem leestem az ágyról az új, bevezetésre kerülő módszer hallatán.

Szakmai irányítóink egy új, de régiekre hajazó önfeljelentő módozatot eszeltek ki, amit a riporter egyszerűen csak PÖCS-nek nevezett.

Érdeklődők kedvért... Pedagógusok Önértékelő Csoportja.

Nos, okosaink ezt jól kitalálták. Lehet, aki csak nevet ezen, de akár többek sértőnek is vélhetik, és csak hadd nevéssen rajtunk az amúgy is magának sokat megengedő diák is, vagy csak csupán sajnálkozásra adhat okot, ezek sem tudtak jobbat kitalálni elven.

Hogy a hölgyek se maradjanak ki a jóból, elemezték még a Pedagógusok Integrált Nemzeti Alaptantervét is. Fenomenális.

A riportban elhangzott, enyhe röhögcsélés közepette, hogy a mi tantestületünkben is felállott a PÖCS.

Ez elég egyértelműen közröhej tárgyává tette az amúgy is eléggé hadilábon álló gyülekezetet, nehéz ezek után akár rendet tartani az órákon, a tanításról nem is beszélve, elég tekintélyromboló lehet sok esetben. Bizonyára szükség lehet egy ilyen csoportra, ha már kitalálták, de gondolom, hogy nem ebben a formájában.

Erre rájöhetett egy kissé prűdecske hivatalnok, és láss csodát, ezt visszavonni szándékozva, egy újabb szavacskát alkottak, ami a... BECS nevet kapta, s ez persze telitalálat, hiszen Belső Ellenőrzési Csoportot jelent, ami szintén a legvadabb időkre mutat, hiába, nincs új a nap alatt.

A már amúgy is megtépzott tanárok nevében kérjük ki magunknak ezeket a bölcs gondolatokat tartalmazó ötleteket, és ne a szavakon lovagoljunk, de azért mégis...

Akinek nem inge... de a többi öltözködjön fel, de gyorsan.

Ezt a szófordulatot már régebben is elsütötték a rádiókban, viccként, mikor közvetítették az akkoriban igen közkedvelt műkorcsolya világbajnokságokat, a kis Anett Pötzschről, úgy, hogy a kis Pöttsch sokat fejlődött egy év alatt...

Szintén mostanság hallottam, hogy átalakulnak a helyesírás szabályai, elnézőbbek lesznek az ékezetekkel, az írásjelekkel, és nem kell érettségizni a tantárgyból, pl. az ly-okkal és a j-vel is lehet variálni, pont, kettőspont már nem is lényeges.

Elképzelni sem merem, hogy mi lesz ebből, de hát nem kell mindig a kákán is csomót keresni.

Valaki írja, kórházban vagyok, mert megcsapott az áram. Válasz: nem is tudtam, hogy meg-nősültél, fiam - pedig csak az áram ütötte meg.

És talán mindegy is lesz, hogy valaki egert vagy egért ír.

Hú de felbosszantottam magamat!

De ez már gyakja a kocsira a dinnyét.

Egyebet nem mondhatok.

56. ECSETTEL, AGYAGGAL ÉS FILMMEL

TÁRLATHÍVOGATÓ

Már rég elmúlt az az idő, amikor a könyvtárakban csak könyvekkel várták az olvasókat. A technika fejlődése és az egyetemes művészet sokszínűsége kikövetelte, hogy a bibliotékákban fonotékák és videotékák is működjenek, az elektromos adatközlésekről és az Internetről már nem is beszélve.

A szekszárdi Illyés Gyula Megyei Könyvtár - már több mint tíz éve - képzőművészeti meglepetésekkel is várja a látogatókat a portagalériában. A millenniumi ünnepsorozat záró programjaként és a harmadik megyenapot köszöntve, a könyvtár új sorozatot indít híres Tolna megyei művészcsaládok bemutatásával. A helytörténeti szempontból is kiemelkedően fontos eseményen a méltán európai hírű Sarkantyú család alkotásai láthatóak a mini galériában. A bejárat előtér - immár nem először - szűknek bizonyult, mivel a megnyitóra és az alkotásokra igen sokan voltak kíváncsiak. A család barátai, tisztelői és a művészet rajongói jöttek el, hogy élvezhessék a megnyitó soha vissza nem adható hangulatát. A gitárhangok után Tímár László, a Tolna Megyei Közgyűlés alelnöke ajánlotta a műveket a közönség kegyeibe és a meghitt percek után művésztalálkozóra került sor az olvasóteremben. Fiatal, megyénkbeli művészek kaptak meghívót, és éltek is az alkalommal, hogy találkozzanak Sarkantyú Judit keramikusművésszel és hogy meghallgathassák Fertőszögi Péter művészettörténest, a Kortárs Galéria vezetőjét, aki a Sarkantyú család munkásságát és alkotói életútját mutatta be az értő hallgatóságnak.

És az alkotók: Sarkantyú Simon, az apa. 1921-1989. Festőművész. Ebben az évben az évben lett volna 80 éves. Festészetét a modern élet szellemi szerkezete foglalkoztatta. Kedvelte a történelmi témákat, előszeretettel művelte a csendélet műfaját. Korszerűsége formanyelvében is megmutatkozik. Több nagyméretű Pannót is festett. Többek között Budapesten, a Madách Színház és a szombathelyi tanítóképző főiskola számára. Valamint Szekszárdon a volt Városi Tanács házasságkötő termében. Tanítványait nem csak ecsettel okította a művészetre, hanem tanított a Képzőművészeti Főiskolán is. Munkásságát kétszer is Munkácsy díjjal tüntették ki.

Sarkantyú Mihály, a fiú. 1953-1989. Ő is képeket alkotott, de nem ecsettel, hanem kamerával. Filmművészeti főiskolát végzett és számos önálló filmet is készített. Ezen a kiállításon fotói mutatják be az élet szép és groteszk oldalát, a pillanat művészetével. Korai halálával egy ígéretes tehetség életútja szakadt meg. Abban az évben halt meg, mint édesapja.

Sarkantyú Judit, keramikusművész. Ő nem az ősi fazekasok korongozó technikáját követi. Letisztult, leheletfinom, figurális kerámiák világában él. Művészete egyéni és modern látásmódot tükröz. Figurái emberi arcot mutatnak akkor is, ha bohóc álarcába bújnak.

Magáról így ír: „1947-ben születtem Szakályban. Ez a táj kisgyermekkorom színtere, számomra máig is a mese és a megnyugtató álmaim világa.” Ez a mesevilág elevenedik meg mostani munkáiban is. 1985-ben a budapesti Csontváry teremben édesapjával és öccsével közös kiállításukért elnyerte a Művészeti Alap nívódíját.

Jelenlegi közös kiállításukat pedig bárki megtekintheti, ha ellátogat Szekszárdra a Megyei Könyvtárba. Az alkotások egy hónapig láthatóak a portagalériában.

57. BUDAPESTI NEMZETKÖZI KÖNYVFESZTIVÁL

Gutenberg óta, mikortól a nyomtatás létezik, az emberek könyviránti igénye töretlenül felfelé ível. Évszázadok során könyvek millióiban halmozódott fel mindaz a tudás, amire az emberiség szert tett, és tudásra szomjazók milliói tanultak ezekből a könyvekből. S többször megkongatták már az irodalom fölött a vészharangot. Ki olvas manapság a film a TV, a videó, s az Internet világában? Néha bizony voltak korszakok, mikor az olvasási kedv alábbhagyott, de a nyomtatott, olvasható és kézzel fogható írott anyag mindig túlélte a válságos időszakokat.

Ezt bizonyította a nemrégiben megtartott, nagytömegeket vonzó és a kiadók és a közönség által is sikeresnek mondott VIII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál is. A Budapesti Kongresszusi Központ összes folyósóján és a színházteremben több mint száz könyvkiadó ajánlotta régebbi jól bevált, sikeres és vadonatúj könyveit. Az érdeklődő tömeggel hömpölyögve megismerkedhettünk a szinte minden igényt kielégítő választékkal. Ismert és új kiadók pavilonjai váltogatták egymást. Szekszárdot a Babits Kiadó képviselte, gyönyörű és tartalmas köteteivel, mint pl. az igen keresett Révai Lexikonnal, vagy a Magyar Klasszikusok sorozattal. A színes forgatagban gyakran találkozhattunk híres, ismert írókkal, költőkkel, médiasztárokkal, politikusokkal, sőt még történelmi személyekkel is. Így pl. Szabó Magdával, Mezei Andrással, Rajk Lászlóval, Havas Henrikkel, Bod Péter Ákossal, akik különféle kiadóknál dedikálták műveiket. Vujity Tvrtko-val, aki itt mutatta be a „Tizenkét pokoli történet” című legújabb kötetét, melyben sajnos a Tolna megyei vonatkozású pörbolyi baleset utóéletét is elemzi. Mondhatjuk, hogy a vásár legnagyobb könyvsikere Horthy Istvánné: Becsület és kötelesség című memoárja volt, az Európa Könyvkiadó gondozásában. Több száz dedikálásra váró könyvrajongó hatalmas tapssal fogadta a 80. évét is betöltött, mégis az olvasók rohamát fiatalosan fogadó gróf nőt, Horthy István kormányzó helyettes özvegyét. Történelmünk egy része elevenedett meg ezekben a megható pillanatokban. Nemrég volt a Költészet napja, s közeledik a könyvhét.

Ebben az évben van az olvasás éve. Ennek az ünnepélysorozatnak méltó állomása volt a háromnapos fesztivál és vásár Budapesten. Ismét bebizonyosodott, hogy a nagyközönség a magas könyvárak ellenére is igényli és keresi az új könyveket.

58. MOBIL, AMI NEM TELEFON

„A test szennyét szappannal, a lélek sarát beszélgetéssel lehet tisztára mosni.”

Az ötvenes években annyi volt a pszichiátriai eset, mint a többi más kórban szenvedők száma összesen. Ma Magyarországon hozzávetőlegesen százezer skizofrén beteg van nyilvántartásban, de bizonyára ez a szám magasabb, mert nem mindenkiről tudunk különféle okok miatt.

A személyes tragédiákat családon belül főleg a szülők és a közvetlen környezetükben élők élik meg, egyéni, fizikai és lelki erejüktől függően, kik könnyebben, kik nehezebben, sokszor maguk is belefáradva, belerokkanva szerettük betegségébe. Hiszen a családtagok szeme előtt játszódik le a betegség kialakulása és nem mindegy, hogy mikor észlelik az első betegsége utaló jeleket. Sokan nem tudnak mit kezdeni a problémával, hiszen nem szakemberek és az első kétségbeesés után talán még rossz irányba is indulnak el a terápiával.

Ezért jó lenne, ha valaki felkarolná az ügyet és a hozzátartozók fordulhatnának valakihez a problémájukkal, aki szakmai tanácsokkal segítené a családtagokat, akik otthon ápolják, gondozzák betegeiket.

Ezért szülői ötletből kiindulva alakult meg Szekszárdon a „MOBIL” - Klub, ahol pszichiátriai gondokkal küszködő társaikat és (vagy) hozzátartozóikat, valamint az érdeklődőket nagy szeretettel várják a klubban dolgozó aktivisták. Találkozó: minden hónap második és negyedik keddjén 16 és 18 óra között, a Mikes utca 1 szám alatti Öregek Napközi otthonának klubhelyiségében.

- Mikor alakult a klub?

- 2001 szeptemberében kezdtük szervezni a klubot - mondja az egyik aktivista, aki fő szervezője volt, a kis csoport elindulásának. - Decemberben tartottuk az első foglalkozást, ahol azóta általában 5-8 fő jelenik meg.

- Milyen céllal hozták létre a klubot?

- Cukorbetegeknek, szív- és érrendszeri megbetegedésben szenvedőknek. Már van Szekszárdon rendszeres összejövetelük az ANTSZ székházában. Ebből kiindulva arra gondoltunk, hogy a mi betegeink gyógyítása érdekében létrehozunk egy tanfolyam jellegű foglalkozást, melyben a hozzátartozókat próbáljuk felkészíteni, megerősíteni abban, hogy megtanuljanak szakszerűen segíteni, és ezt a tudást - minden elkötelezettség nélkül - el kell mélyítenünk ezeken a foglalkozásokon.

- Kik járnak a foglalkozásokra?

- Pszichiátriai kliensek, hozzátartozóik és érdeklődők. Jöhetnek egyénileg, vagy párban egyaránt. Aki eldöntötte, hogy ide eljön, a legnagyobb lépést már megtette a gyógyulása érdekében.

- Mi a célja az találkozásoknak?

- Rendszeres orvosi ellátás mellett megbeszéljük, hogy mi az, amit még a gyógyszeres kezelés mellett lehet tenni a gyógyulás érdekében. Szakember adja a tanácsokat, beszélgetni lehet csoportosan, vagy aki igényli egyénileg, de akad olyan is, aki csak hallani szeretne a problémákról és abból okulna vagy tanulna.

- Kik vezetik a klubdelutánokat?

- A klub 4 főre épül, van egy szakorvosunk, aki szaktanácsokkal lát el bennünket, de nem rendel a foglalkozásainkon. Szakápolónk a helyszínen foglalkozik az érdeklődőkkel s van egy hölgy, akihez a szociális és jogi problémákkal lehet fordulni. Jómagam pedig összefogom a klubot.

- Mondana néhány terápiás lehetőséget?

- Az első a beszélgetés, a megnyilatkozás. Sokaknál a beszéd is egy lehetőség a probléma feltárására. Van fény-, zene-, mozgásterápia, esetleg a relaxáció, a séta és a könnyed sport is hatásos lehet. A mozgás önmagában is feszültségoldó. Fontos még a hasznos tevékenység keresése, pl. munka, bedolgozás stb.

- Mik a további terveik?

- A jelentkezők által felvetett problémákból alakulnak a programok. Keresünk pozitív példákat és kíváncsiak vagyunk arra, hogy a gyógyultak milyen módon érték el sikeres eredményeket. Tervezünk zenés tornát, öngyógyító nyelvoktatást. Hívjuk és várjuk a további érdeklődőket, s azokat, akik valamilyen módon segíteni tudnak. Köszönjük azoknak, akik eddig is segítettek munkánkat. A szociális otthon vezetőjének, orvosoknak és asszisztenseknek, s a médiáknak, akik ingyen segítettek ez idáig.

Tehát a MOBIL klub elindult, s mint nevéből is kitűnik, mozgósítani akarja azokat, akik maguk és embertársaik érdekében tenni akarnak sorsuk jobbá tétele és gyógyulásuk érdekében. Várják az érdeklődőket.

ELBORULT ELMÉVEL

Barátomat látogattam a „viccházban”
És ő így invitált engem:
Gyere be közénk pajtás!
Íme itt egy pap,
Itt egy tanár,
Itt egy elvtárs,
S egy igazgató.
Miért pont te nem lehetnél közénk való?
Apám mesélte egykoron:
Ült dédnagymamám egy széken,
És szép csendesen megőrült a hostelon.
Itt is ülnek sorban,
Mint fecskék a dróton
Sorsukba beletörődve.
És minden olyan vakítóan fehér...
S a plafonon,
- Ha valakinek orra fröccsen -
Pirosan pötytyözik a vér.
S látom, hogyan eteti társát egy örült,
Kinek nyelve kilóg.
Borsóval teli kanalat töm szájába,
S megfordítja.
Kanalát a társa álla alá tartja,
S ami borsó kihullik:
Bekapja.
Fekszik bedeszkázva az ágyban egy úr.

S számolja: minden kutya egy ujj.
Egy kutya, két kutya, három kutya,
Tarka kutya, fehér kutya,
Kutya, kutya, kutya, kutya,
Sok kutya.
Másik meséli a rácsosban:
Kiadtam a kecskének a kertbe
A meleg ebédet, a túrós csuszát.
S mit mondott?
De meleg, de meleg,
Megégek, megégek.
S nyújtja felé a kezét,
Akit kikötöztek.
Vedd elő a bicskád,
Vágd le a kötelet.
Ő hajtotta össze tegnap
Az acélos vaságyat,
Ilyen hatása volt rá a piának.
Két markos legény
Vitték az őrzőgőt a jeges zuhany alá,
És az sem baj, ha ők is vizesek lettek.
Vén öregasszony az ajtóban áll
Ujjával inti, hogy zárva a zár.
Végül ápoló és kulcs is került majd,
S friss levegő.
Bent maradt a bánat az ápolt s a felügyelő.
Ott vigyáznak rájuk az őrangyalok
S én örülök annak, hogy kint vagyok.

59. MŰTERMI BESZÉLGETÉS

Szekszárdon, a Kis János utcában áll egy kicsi ház, egy régi paraszti, utcahangulatot idézve, és ki gondolná, hogy a régi falakon belül egy modern, ízlésesen berendezett műteremlakás rejtőzködik.

Biszák László festővel beszélgetünk új kiállításának megnyitója okán régi és jelenlegi dolgokról és jövőbeli terveiről.

A falakat - természetesen - saját képei díszítik, de a festmények nagy része Kölesden a Művelődési ház kiállításán van, amelynek megnyitása május 5-én, szombaton volt.

Biszák Laci túl van már több mint húsz önálló kiállításon és csoportos kiállításainak se szeri se száma. Erre a mostani bemutatkozóra is barátjával, Beda Lászlóval készült, aki szintén festő, és öröla majd talán más alkalommal írunk ezeken a hasábokon.

Biszák László 1959-ben Gyulán született. Kalandos körülmények között került Szekszárdra és most már keveredik benne az alföldi ember és a szekszárdi dombvidéket ismerő és szerető, a gemenci tájat festő művész.

„Festményeink a táj szépsége, környezetünk ritka pillanatai fedezhetők fel. Szereti a dimbesdombos tájakat, a vizet, a Dunát, de hű maradt az Alföldhöz, az alföldi tanyák romantikus világához is. Munkáival szeretne örömet szerezni és pár pillanatra a valóságból egy más világba és tájakra vinni a kiállítás látogatóit.”

1990-ben kezdett el festeni tudatosan készülve a művészi pályára és első kiállítása 1992-ben volt Szedresben.

Több foglalkozást is üzött, (elme szakápoló, boncmester, köszörűs, személy - és vagyonőr), de maradéktalanul egyik sem elégítette ki, és mióta rokkantnyugdíjas, csak fest.

A művészetben fedezte fel az igazi önmegvalósítást. Festenie kell! Biztos jövő a festészet, amit a többi szakmában anyagilag sem talált meg. A kölesdi kiállítást Lönhardt Ferenc, a Tolnai Bárka Művészeti Szalon vezetője nyitotta meg. A két művész hatvanöt képpel töltötte ki a termet jó barátságban, szakmai féltékenység nélkül, kiegészítve egymást.

Beda László realista festő, a nyugodt fotórealizmus megtestesítője. Biszák László nyughatatlan, izgága, kísérletező ember. Fest, kutat, látványt, technikát keres. Valamit adni akar a közönségnek. „Minden festő más” - vallja. „Minden művész egy saját stílust, egy új izmust képes kialakítani. A profi képes folyamatosan nagyot alkotni, míg az amatőrnek néha beugrik egy-egy jó alkotás.”

Laci sokféle technikát kipróbált. Szép grafikái, tollrajzai vannak, de mégis főleg az olajfestékekkel tudja kifejezni igazán magát. Színvilágát ez az anyag adja vissza leginkább.

Sok-sok képet eladott már szanaszét az országban és miután a kép elkerül tőle, az alkotás önálló életet él - vallja. Viszonylag olcsó festményeit a középréteg vásárolja. A nagypolgárság inkább a drágább műveket veszi, mint például Szász Endre alkotásait. Mindig az új, éppen készülő alkotás izgatja, érdekli és nem szívesen tekint vissza a múltra. Legutóbbi budapesti kiállítása meghozta az országos ismertséget is. Ősszel ismét a fővárosban a Fehérvári úti Művelődési központban láthatják képeit. Mostani kölesdi kiállítását pedig szeptember 5-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

60. A VIRÁGOS SZEKSZÁRDÉRT

Nyár elején az egész ország megszépült és természetesen Szekszárd sem szeretne lemaradni. Ennek okán fel is virágozták futómuskátlikkal a... villanyoszlopokat.

A kétágú zászlótartók fölé, amelyek már úgy látszik feleslegessé váltak, virágtartókat szereltek fel. A növények olyanok, amilyenek, hol virágoznak, hol pedig nem. Nem is ez az igazi probléma. Pedig ha már ott vannak, akkor igazándiból díszeleghetnének is.

A két-három méternyi magasságban lévő cserepeket gyomtalanítani, locsolni is kell. E munka elvégzésére természetesen csak létrával vagy kosaras autóval van mód. A mostani rekkenő hőségben külön gond a locsolás.

Kisteherautóról egy dolgozó hosszú fémcsővel öntözi a virágokat. Mivel nem látja, mikor telik meg a cserép, így mellécsorog jó pár liternyi víz, ami a vasoszlopon végigfolyik. A kandeláberekben vagy van ajtó, vagy nincs, ez esetleges, de a víz a meglévő ajtón is befolyik és az ajtó alján kifolyik. Azt hogy a vezetékekhez és a biztosítékokhoz mennyi nedvesség jut..., ki tudja? Az amúgy sem szép oszlopok pedig az állandó locsolástól megrozsdásodnak. A járdán összegyűlő víztócsák jobb híján előbb-utóbb felszáradnak.

„Gratulálok” az újítoóknak, mert ha talán vas helyett fa oszlopot öntöznének, az tán előbb-utóbb ki is virágozhatna.

Azt, hogy öntözéskor van-e áram a neontartó oszlopokban, az reméljük, hogy nem egy baleset során derül majd ki.

Nemrégiben meghalt egy szerelő Szekszárdon, a villanyoszlopon. Pedig ő nem is locsolta.

61. A FESZÜLET DARABOKRA TÖRT

IRODALMI DÉLUTÁNOK Az Illyés Gyula Megyei Könyvtárban

„A kor, melyben élünk, még hit nélkül
valókat is elővigyázatosságra intette.
Kevés nemzedék látta olyan világosan
a hatalmaskodók bukását, mint a mienk.
Akkor lettek semmivé, amikor - sok
erőszak árán - dicsőségünk csúcsfokára
kapaszkodtak föl.”

Ordas Lajos

Az irodalomkedvelők és főleg az irodalmárok visszasírják az irodalomtörténetből, filmekből, kabaréjelenetekből ismert irodalmi kávéházakat. A múlt század elején egy valamirevaló kávéház elképzelhetetlen volt író - költő nélkül, és elképzelhetetlen volt egy írogató ember kávézó nélkül.

Alkotóműhely, találkozóhely volt és itt zajlott a társadalmi élet is művészkörökben. Sajnos a kávéházak - mint kispolgári csökevény - a szocializmusban átalakultak Eszpresszókká, s azok, mint tudjuk, korántsem hasonlítottak a kávéházak eredeti hangulatához, és nem árasztották, nem sugározták magukból a kultúrát és nem töltötték be az eredeti funkciójukat sem. Keletkezett egy űr, melyet most évtizedek után többen próbálkoznak betölteni némi nosztalgiával fűszerezve. Újra megteremtteni a kávéházak hangulatát és tartalommal megtölteni az ott eltöltött egy - két órát az érdeklődők számára, nem beszélve az igazi hamisítatlan, jó illatú és finom cappuccinóról, amivel a Megyei Könyvtár az „Irodalmi délutánok” című előadássorozatára kívánja becsalogatni olvasóit és bárki mást, akit az irodalom érdekel.

A FESZÜLET DARABOKRA TÖRT

„A kereszt darabokra hullása az ezredvég földi életének hitetlensége.

Az ember hagyta magát megcsalni múltó javakkal, múltó örömmel, hazugságokkal, dicsőséggel. Elfordult az égtől, azt gondolta, Isten nélkül is boldogul. Nincs szüksége törvényekre, tanításokra, másfajta szabadságot akart és mindent, ami fontos, elveszített. Elhitte a világban működő Gonosz csalfa ígéreteit, önként, szabad akaratából hajtotta rabigába testét és lelkét, és már nem is tud róla. Kellenek hát a gondolatébresztő emberek.”

Dr. Korányi Katalin

Ezekkel a sorokkal indult az „Irodalmi délutánok” nyitánya. Komoly összeállítással készült Hadzsikosztova Gabriella, a szekszárdi német színház művésznője és Orbán György, előadóművész.

Hamlet, XX. század - történetek az ezredvégről - címmel tartották meg előadói estjüket. Az olvasótermet megtöltő verskedvelők érdeklődve hallgatták az előadók színvonalas és műértő felolvasását.

Örkény István, Faludy György, Esterházy Péter, Háy János művei mellett a bolgár költészet gyöngyszemeit is hallhattuk Hadzsikosztava Gabriella fordításában is. Pl.: Sztratiev, Gecsev vagy Jordan Radickov írásait.

A jó hangulatú előadás után jólesett a kínált cappuccino, mely kávéillatot árasztott a könyvtár termeiben. A rendezők tervei szerint havonta hívnak közönséget az Irodalmi délutánokra. Szeretettel várják a könyvtárba az irodalmi kávéház kedvelőket.

62. KÖNYV NÉLKÜL?

KÖNYVHÉT A KÖNYVTÁRBAN

„Várákozom, növekvő fényességben
köztem és egy távol nádas rajza közt
mutál vékonyka földi jelenlétem.”

/Pilinszky János/

Az idei 72. Ünnepi könyvhét alkalmából, legalábbis Szekszárdon nemigen találkozhatunk a megszokott könyvsátrakkal. Pedig 83 könyvkiadó összesen 196 új kiadvánnyal készült erre a jeles eseményre.

Az országos megnyitóra a budapesti Vörösmarty téren június 7-én este került sor. A szerényebb körülmények ellenére azért Tolna megye és Szekszárd sem maradt rendezvények és főleg könyvek nélkül.

Az Illyés Gyula Megyei Könyvtár már június 5-től kezdve kedvezményes könyvvásárral és virágkiállítással várta az olvasókat. Ulakcsai Anna virágkötő és tanítványai gyönyörű növényekkel, csokrokkal és virágkötészeti remekekkel díszítették fel a könyvtárat, hogy méltó körülmények között kínálhassák az új köteteket. Természetesen eljöttek a helyi írók, költők is. Megjelent László Ibolya új verseskötete, Dr. Tóttós Gábor két új könyvvvel is jelentkezett a jeles alkalomra. Ékes László és Gáts Krisztina Beáta könyvei is a polcon sorakoztak.

Az olvasóteremben Dr. Monostori Imre irodalomtörténész Németh László munkásságát méltató előadásával kezdődött a program. A nagy érdeklődést kiváltó előadás kedvező visszhangot váltott ki a közönségből. Ezután a Tücsök klub ifjú énekesei csalogatták be az utcáról a járókelőket a dedikálásra és az esti Pilinszky János emlékműsorra.

A „teltházás közönség” Kovács Gábor és Ménesi János, Pilinszky János műveiből összeállított zenés, verses előadását láthatta.

A megye más falvaiban és városaiban is jó néhány könyvbemutatóra és rendhagyó irodalomórára szólt a meghívó. Így Faddra, Decsre, Paksra, Szálkára. Június 11-én mutatkozott be a Tolnai Kézjegy új, 7. Kötete. (Tolnai Tollforgatók Klubja) Ebben az antológiában a régi szerzők között találhatunk mindig új, fiatal tehetségeket is. Minden évben ezen a bemutatón, amelyet a Gyermekkönyvtárban tartanak, adják át a „Csányi László díjat”. Ezt a kitüntetést egy újságíró és egy költő vagy író kaphatja. Az idén László Kovács Gyula költő és Gottvald Károly fotóriporter részesült ebben a megtisztelő elismerésben.

Az idei könyvhét is tanulságokkal zárult. A könyvhét ünnep. Az írók, költők és az olvasók találkozásának szükséges és meghitt lehetősége is. Egy újszülöttnak minden vics új. A fiatalokat nagyobb számban kellene behozni az olvasók táborába. Ez a pedagógusok felelőssége is. Valamikor nagy példányszámban jelentek meg a kiadványok. Ma már szerényebbek a lehetőségek, de egy könyv értékét nem a példányszám jelenti. Sokkal kevesebben vannak azok is, akik meg tudják vásárolni. A könyv mára már odáig jutott, hogy befektetés. Anyagi és szellemi értelemben egyaránt, ami talán majd valahol, valamikor reméljük, hogy megtérül.

63. MI KÖZÜNK VAN EHHEZ A NÉGERHEZ?

Szekszárdot sem kerülte el a rendszerváltás utáni utcanév változtatási hóbort.

Sok régi utca nevét és köztér elnevezését változtatták meg okkal vagy ok nélkül.

Sokak öröme és bosszúságára egyaránt.

Sokszor ellenkező előjelűvé vált a dolog. Kommunista névről egyházi névre.

Leginkább az ott lakók zsörtölődtek, mert az okmányokban át kellett íratni az új lakcímet, macerás dolog.

Vannak azért humoros, de elgondolkodtató történetek is.

Szekszárd egyik terét Hősök terének nevezték. Nem túl eredeti név, s minden városban volt ilyen. Természetesen a hozzá tartozó szovjet emlékművel.

Nos a rendszerváltóknak első dolguk volt ezt az emlékművet lerombolni és vele a tér nevét is megszüntetni.

Hozzáteszem, többen megjegyezték, hogy a halott katona már nem ellenség, és aki szobrot rombol, az más aljasságra is képes, de a dolog megtörtént. Egyébként Bécsben, Európa szívében áll a világ legnagyobb szovjet katonai temetője, senkinek nincs útjában.

No de mi legyen a tér új neve?

Áll a tér egyik sarkában egy szerény Evangélikus templom.

Evidens a dolog: Luther tér.

Egyes körökben némi zavart okozott ez a név, s kérdezik kellő komolysággal:

- Mi közünk van nekünk ehhez a négerhez?

- ?,!

S valóban: Mi közünk van nekünk Martin Luther King-hez? Hiszen a teret Luther Mártonról nevezték el.

Hacsak annyi nem, hogy egyik sem volt magyar.

Viszont mindkettő egyházfi volt, s a változások, a reformok elkötelezett híve.

Azért a két nevet mégsem illik összekeverni.

Megjegyzés:

Jelen írásom nem politikai indíttatásból íródott, hanem az emberi tájékozatlanság és a butaság kifigurázása okán.

64. A SZPONZOR

MINT KÜLÖNLEGES ÁLLATFAJTA, AVAGY A FAGYI VISSZANYAL...

Még mielőtt a szponzorok vérig sértődnének - az a kettő -, sietek a címet megmagyarázni.

A szponzor olyan ritka, mint a fehér holló. Ezzel az állati hasonlat vonal letudva.

Bocsánat, remélem nem sértettem senkit!

Megszólalok irodalmi magazinunk, hála Istennek lassan, akár egy lendkerék, beindul, és sokszor már a tehetetlenség erejével önmagától is továbbforog, akkor is, ha egy pillanatra megállunk a tekerésben, de utána vidámabban lendül tovább a kerék.

Van egy általam gyűlölt szó, a vállalkozó, ami egy gyűjtőszó lenne, de nem fejezi ki azt, amire hivatott volna. Történetesen nem derül ki, hogy mire is vállalkozik a szerencsétlen. Az a biztos, ha kiírja: bádogos és vízvezeték szerelő... E nélkül csak próbálkozó lehet.

Én is próbálkoztam egy új irodalmi újság megvalósításával, és elmondhatom, hogy álmaim kezdenek valóra válni. Beindult és folyamatosan, önmagát gerjesztve, állandóan fejlődve működik a magazin.

Minimális tőkéből kiindulva, egy számítógép segítségével létrejött valami, amit már lassan az egész világon ismernek, a világhálón elterjedve, ami manapság már nem is olyan nagy dolog.

Ez a próbálkozás olyan vállalat, amibe mindenki csak beletesz valamit, és a szellemi tőkén kívül senki nem vesz ki semmit, főleg nem anyagiak tekintetében.

Mindenki ingyért dolgozik, a szerkesztőktől kezdve a szerzőtársakig bezárólag. Idegen szóval mondván: a közösség nem profitorientált.

Persze ezt nem hiszi el senki, mert azt kérdezik, akkor miből élünk? És itt még a régi zsidó vicc sem igaz, hogy abból, hogy vasárnap nem nyitunk ki.

A szerkesztőség napi húsz órán keresztül nyitva van, még hétvégén is. A többi az alvásidő.

Regenerálódni, akkumulálódni is kell valamikor.

Lapunk ingyenes, és e-mailen és interneten kézbesítjük mindenkinek a lakására, aki kéri.

Az ingyenesség gesztus az olvasó felé, még vállalva annak a veszélyét is, hogy azt hiszik, hogy értéktelen a termék.

Manapság nemigen lehetne megoldani, hogy pénzt kérjünk az újságért. Egyrészt, mert azonnal elveszítenénk az olvasók kilencven százalékát, mert a mai ember mindenért fizet, de a kultúráért már vagy nem tud, vagy eleve nem is akar. Másrészt meg igencsak macerás volna a pénz begyűjtése a világ minden tájáról, és miért tolnánk ki a közelben élőkkel. Na és persze, ezt ígértük, s mi másokkal ellentétben, be is tartjuk a szavunkat...

Sajnos a szponzorok nemigen dörömbölnek az ajtóinkon, de én jobban szeretem a mecénás kifejezést, mert mindkettő teljesen mást jelent.

Egyesek kérdezik, miért nem kérünk száz forintot, ami jelképes összeg volna, egy fél gombóc fagylalt ára, vagy négy szál cigaretta értéke, ami tényleg nem egy nagy összeg. De a sok kicsi sokra megy alapon, ha mindenki küldene száz forintot, akkor is tetemes összeghez juthatnánk.

Egy kis matematika, száz olvasó után már tízezer forint lenne, és hatványozódhatna is, mert nekünk sok száz olvasónk van.

Postán feladni nem érdemes, mert a csekken elküldött száz forint többbe kerülne, mint maga az alapérték, és ha borítékba teszik, akkor is a kis kétszínű elhozatala kétszer annyiba kerülne.

Azért a leleményes olvasók néha a leveleik mellett benne felejtenek véletlenül... egy ötszázast vagy ezrest a levélpapírok között. Egyszer-kétszer már előfordult. Köszönet érte.

De...

Jönnek más levelek is.

Többen azt hiszik, hogy a jól menő magazin tele van pénzzel, kapja az állami támogatást, és a sok szponzori támogatást, és a magánszemélyektől is folyik be a kasszába.

Ezért igen szívhez szóló, segélykérő, és főleg pénzkérő levelek is érkeznek.

Segítsünk a villany, gáz vagy más számlák kifizetésében, a csekkek feladásában és hasonló témákban. Sajnos ezekre a levelekre elutasítóan kell válaszolnunk, pedig szívesen megtennénk, ha ezzel valakinek a napi túlélését elősegíthetnénk, annak ellenére, hogy irodalmi, és nem gazdasági lap vagyunk. Az olvasóért mindent... Persze pénzt nem adnánk, mert bizonyára vannak szélhámosok is, de ha elküldenék a csekket, akkor azt feladnánk és visszaküldenénk a feladott vényeket előzetes megbeszélések alapján.

Továbbszámolva az olvasók számát, ezer olvasónál már százezer forint lenne, amivel már lehetne segíteni valamelyest. Magyarország lakosainak száma mondjuk tíz millió, akkor tíz százaléka egy millió, az ő félgombócnyi segítségükkel már a százmillióval megváltanánk ezt a szegényes világot. A nagy kérdés az, hogy akadna-e olyan, aki le hagyná nyalni a fagylaltja felét? Persze a százas is csak alapösszeg lehetne. És csak fél gombóc fagylalt ára, mert ma olyan világot élünk, ahol az egyforintos fagylalt is kettőszáz forintba kerül.

És talán maradna az újság fejlesztésére is.

Persze erre jó szívvel senkit nem biztathatunk, nehogy összeütközésbe kerüljünk az adóhivatallal, de véletlenek előfordulhatnak.

Mert most az van, hogy koldustól kérnek alamizsnát, hogy ilyen irodalmi idézettel éljek.

Ezen elmélkedésünk jelen esetben is csak fikció, feltételezés lehet, a jóhiszeműség szüleménye, hiszen elméletben igen, de a valóságban szinte elképzelhetetlen és humor kategória, ami esetleg átbillenhet tragikomikussá is.

Egyszer egy ínséges időszakban azt tudtam leírni valahol, hogy már azt sem bánnám, ha egy gazdag öregasszony küldene támogatásképpen némi szponzorációt, s azt sem bánnám, ha vak is, sánta is volna. Jött rá felelet, levélben: Honnan tudod, hogy sánta vagyok?

A magazin, ha szerény körülmények között is, de halad továbbra is a kijelölt úton, a sok olvasni vágyó látó, és látássérült, és mozgássérült vagy siket ember felé, hazánkon belül és határainkon túl is. Isten, a szolidaritás, valamint a szeretet jegyében folytatjuk ezt a kulturális missziót.

Egyebet nem mondhatok.

MEGSZÓLALOK

Egyéni hitvallás

A tribünön és

A szószéken

Én nem értem el

Semmilyen sikert,

Számomra csak a
Katedra és a
Színpad termett
Némi babért.
Igazán nem is
Törtem magam
Efféle jutalomért,
De mondanivalóm van
Erről a cudar világról,
S magányomból
Csak az írással
Tudok kitörni,
A magyarok
Gyönyörű nyelvén
Sokakkal pörölni
Hangos, hamis szóra
Magamat nem ragadtatom,
Mint némely
Szószátyár szónokok,
Nem mondok szónoklatot.
A literatúra az,
Amivel dicsően szólhatok,
Mondom, mondom,
A magamét
Míg levegőt kapok,
Amíg a Teremtő akarja:
Meggzólalok.

2012. augusztus 1.

65. HOGYAN BESZÉLJÜK LE FELESÉGÜNKET ARRÓL, HOGY MI MOSOGASSUNK?

Hogyan beszéljük le feleségünket arról, hogy mi, férfiak mosogassunk?

Úgy, hogy egyáltalán nem beszéljük le őket róla. Sőt! Kissé álszentnek tűnően, de kellő elővigyázatossággal, hogy gyanút ne fogjon a nej, önfeláldozóan magunkra vállaljuk, mintegy mártírként, a konyhai munka eme utálatos melléktevékenységét.

Ha már elvállaltuk, mint már említettem volt, önként a hivatalt, minden valószínűség szerint el is nyerjük a megbízatást.

S mint egy felelősségteljes, komoly férfiemberhez méltó, egy darabig hősiesen végezzük a feladatot. Mikor már kezd terhezzé válni a dolog, úgy egy-két nap múlva: cselhez folyamodunk.

Véletlenszerűen s kellő megbánást tanúsítva, elejtjük a feleség kedvenc bögréjét, ami ripityára törik.

Mondván, megpróbáltuk elkapni, de megvártuk, míg egyet pattan.

Persze iszonytatóan vigyázkodva arra, hogy pótolható legyen a sarki boltból a hiányzó köcsög.

No ekkor minket nagyon elmarasztalnak ügyetlenségünkért, de újra bizalmat kapunk, s egy újabb bizonyítási lehetőséget.

Mégis csak nem múlhat az életünk egy cserépdarabon, s a repülő csészealjok elől meg elrántottuk a fejünket.

Másnap az új étkezésleten, a tányér szélén, keskeny, de jól látható pörkölttől származó zsíros, paprikás csíkokat hagyunk. Amikor életünk párja bejön, s ezt a szörnyű jelenséget meglátja, fennhangon bennünket kétkelkező, ügyetlen fajankóként lebarmol, s egyetlen, félreérthetetlen mozdulattal végleg kiharcol bennünket a konyhából.

Igaz, hogy így ismét megtépzazza amúgy is ingatag férfiúi becsületünket, de ez még mindig jobb, mint nap mint nap mosogatni.

Persze tudom, hogy ezzel a gondolatmenettel nem nyertem el a feministák egyetértését, bár én is az egyenlőség híve vagyok, a döntéshozatalban is mindig az enyém az utolsó szó, igen anyukám.

Egyebet nem mondhatok.

2018

66. UTÓSZÓ, SZILÁNKOK

KEDVES OLVASÓIM, BARÁTAIM!

Hamarosan elkövetkezik az az idő, amikor az ember élete darabokra hullik, szilánkokká válik, és csupán csak az idő emlékezete tartja össze, és segíteni kell, összesöpörni egy sarokba, hogy egymásra találjanak a nagy feltámadáskor. Könyvem mottója: Töredékekből áll össze az élet egésze. Írásaim rövidek, és némileg hosszabb lélegzetűek, de ha a darabokat összerakjuk, akkor összeáll valami vonalvezetés, melynek a mentén haladva eltalálunk egy remélhetőleg tartalmas élet egységéhez.

Kiragadott szeletkéket olvasgathatnak, és a szerkesztés közben kiderült, hogy még egy kötetre való kijönne belőlük. Így hát hamarosan újabb történetek követik ezt a könyvet.

Ezen írásaim reményeim szerint méltóan köszöntik az idei könyvhetet, a legjobb szándékkal gyűjtöttem össze őket, hogy egy csokorban átnyújthassam önöknek. Köszönöm szépen, hogy elolvasták a kissé kiragadottnak tűnő irományokat, de talán mégis kialakul egy egységes kép magáról az alkotóról és életszemléletéről. Ha találtak érdekes, izgalmas történeteket, lapozzanak vissza, térjenek rá arra az útra, amit már maga a szerző kitaposott, hogy esetlegesen Önöknek könnyebb legyen a tovahaladás. Elérhetőségeimen jelezzék észrevételeiket, kritikáikat, s ha olyan, akkor ígérem, okulok belőle. Köszönöm jelenlétüket, megtisztelő. Keressék más írásaimat is, leginkább az interneten és az elektronikus könyvtárban is.

Jelenleg tizenöt e-könyvet kell találniuk, ez idő szerint.

Őszinte hívük...

NAGY VENDEL

Magánzó

Szekszárd, 2018 május 20.

VÉGE, ENDE, KONYEC, FIN
END, FINÍTÓ.....